

Kayseri Lisesi

Yıl: 5 Genel Sayı: 17 Nisan-Mayıs: 1998

Dergisi

KAYSERİ LİSESİ
105. YIL

*Güle Güle...
Gençosman Mart Hocam...*

Okul Müdürümüz
Gençosman Mart, 16
Mayıs'ta Samsun'dan
gelen bayrağı Kayseri
Lisesi'nde misafir
edilmek üzere teslim
alırken...

Gençosman Mart makamında
röportaj ekibi ile birlikte...

KAYSERİ LİSESİ DERGİSİ
KAYSERİ LİSESİ KÜLTÜR
Edebiyat Kolu
YAYIN ORGANIDIR

Yıl: 5 GENEL Sayı: 17
1997-1998 ÖĞRETİM Yılı
Sayı: 5
NİSAN - MAYIS 1998
FIYATI: 150.000 TL

SAHİBİ
GENÇOSMAN MART
Okul Müdürü

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ
Yusuf ÖZMERDİVENLİ
Fizik Öğr. ve Müd. Yard.

YAYIN KURULU
SÜLEYMAN AYDIN
Edebiyat Öğretmeni
HARUN EMEKLİOĞLU 3-A
Yıldız AKDOĞAN 6-A
Ülkü KARAKOÇ 3-B
Kamile AYGÜN 3-A
Buket KİP 2-A

SEÇİCİ KURUL
Sedat KARAKOÇ
Edebiyat Öğretmeni
ŞERİFE ÖZTÜRK
Edebiyat Öğretmeni
SEVİM ÇOBAN 4-B
HALE CİVELEK 1-C
HAVVA ÇOBAN 5-G
O.Veli ÇETİNDAG 3-B
Sibel ADUŞ 3-B

TASHİH BÖLÜMÜ
NURSUN ALKAN
Edebiyat Öğretmeni
MERAL GÜNEŞ
Edebiyat Öğretmeni
MESUDE DURSUN 3-B
Deniz ALTINKILIÇ 3-B
Ayşe KARA 3-A

REKLAM BÖLÜMÜ
H. AHMET ÇALKAP 3-B
Şaban ZORLU 6-K
Beypullah ASLANKAYA 6-K

Haberleşme Adresi
KAYSERİ LİSESİ DERGİSİ
PK. 246 Tel: 232 89 04
KAYSERİ

Kapak Resim : Neslihan GÖKÇE

Dizgi-Baskı

NETFORM

Matbaacılık Ltd. Şti

☎ : 320 92 64 - 65 - 222 22 63
Orta Sanayi Anatamir karşısı Tofaş Özarlar önü KAYSERİ

İçindekiler ...

TAKDİM		SONSUZA BİR ADIM KALA	
s. aydın	2	Şule YÜCEL	32
ESAS OLAN: DEVAMLILIKTIR		SİTEM	
Gençosman MART	3	Cennet TÜRK	32
TEŞEKKÜR	4	İLK HABERCİLER	
G. MART ile SOHBET		Burcu AKDEMİR	32
Röportaj	5	BOŞ ZAMANLARI DEĞERLENDİRME	
HİÇ KERE HİÇBİR ŞEY YOKKEN		Osman GÖRGÜZ	33
Ebru ÖZER	8	KAYSERİ TİPLERİ 4	
G. MART ve KAYSERİ LİSESİ		Mustafa PARLAK	34
Röportaj	9	ÖSS SONUÇLARI AÇIKLANDI	36
MART... NEREDE?		YABANCI KELİMELERE KARŞILIKLAR	
Emel YURDAGÜL	13	TÜRK DİL KURUMU	37
G.MART ve EĞİTİM		DENEMLER	
Röportaj	14	Fatih DEVİNÇ	38
HEZEYAN		KARAGÖZ ve HACIVAT	
Erhan CANSIZ	17	Meral CEVİZ	40
SON SİTEM		BİLGİSAYAR ve EĞİTİM	
Ülkü KARAKOÇ	17	M. Kemal KILNAMAZ	42
TEHDİT		UMUT İŞİĞİ	
Fatih ÖZMERDİVENLİ	17	Tugba ÖRDEK	42
G. MART'ı UĞURLARKEN		ENGLISH PROVERBS	43
İrfan TEKİNER	18	HOW CLEVER ARE YOU	44
MÜSVEDDE ZAMANLAR		19th OF MAY	
Fatih ÖZMERDİVENLİ	19	Demet AY	44
ADAMLAR		THE TRAIN	
Arif Nihat ASYA	19	Tuba ATEŞ	45
ASKER BAVULLARI!		ATATÜRK	
Harun EMEKLİOĞLU	20	Figen COŞKUN	45
MÜNİR AMCA		A CROSSWORD PUZZLE	
Ömer KAŞIKÇIOĞLU	21	Yusuf TELİS	46
TÜRKİYE SENİ UNUTMADI!		DUVAR YAZILARI	47
Yusuf ÖZMERDİVENLİ	22	MİZAH	48
SAHL... GİDIYORMUSUN		BULMACA	
s.aydın	26	Serkan HAYRET	50
SEZAL KARAKOÇ VE II. YENİ		HABERLER	51
Ülkü KARAKOÇ	28	KAYSERİ LİSESİ BELGESELİ.....	52

takdim

Bir yılın daha sonuna geliyoruz.

Bu yıl sonu üzerimize âdeta bir sonbahar gibi geliyor. Zira başta okul müdürümüz Sayın Gençosman Mart olmak üzere bazı arkadaşlarımız çeşitli sebeplerle okulumuzdan ayrılıyorlar.

İnsan yetiştirmek bir ülke için kolay değildir. Yetişmiş insanların da kıymet kulması, anlaşılması ayrı bir derttir. Zira bizde sanki bir gelenekmiş gibi, birini kaybettikten ya da aramızdan ayrıldıktan sonra kıymetini bilmek, gidenin ne kadar yer tuttuğunu anlamak genel geçer uygulamadır. Oysa insanların mevcut halde anlaşılması, buna göre kıymet bulması, onore edilmesi kadar önemli bir şey yoktur. Zira atalarımız "marifet iltifata tabidir" demişler.

Biz dergimizin bu sayısını okulumuza ve mesleğe yıllarını vermiş olan ve meslek hayatının sonuna gelen değerli kocamız, büyüğümüz, okul müdürümüz Sayın Gençosman Mart'a armağan ediyoruz. Ve ona karınca karınca, imkanlarımız ölçüsünde bir armağan bırakmak istiyoruz. Şüphesiz ki; Gençosman Mart Bey'in; geride kalan yirmialtı yıllık şerefli, başarılı meslek geçmişi bunu hak ediyor.

Kendileriyle yapılan söyleşileri ilgi ve beğeniyle okuyacağımızı umuyoruz.

Bu ay okulumuzun faaliyetlerinin de sergelindiği zaman dilimi oldu. Bir taraftan bir hafta boyunca sahnelenen "Çatallı Köy" adlı tiyatro eseri, bir taraftan 3. GELENEKSEL FARUK NAJFİZ ÇAMLIBEL ŞİİR OKUMA YARIŞMASI son ve önemli faaliyetlerimiz olarak katılımlarımızda yerlerini aldılar. Bu faaliyetlere katkısı olan, ilgi gösteren bütün öğretmen, öğrenci ve velilerimize teşekkür ediyoruz.

ÖSS sonuçlarının belli olmasından sonra son sınıflarımızı ÖYS heyecanı sardı. Bu arkadaşlarımıza başarılar diliyoruz. Ve son yılların en iyi ÖSS sonuçlarını bize armağan eden son sınıf öğrencilerimize de teşekkür ediyoruz.

Bu yıl bir sonraki sayımızı size ulaştırabilir miyiz, bilmiyoruz. Ama yıl boyunca süren Kayseri Lisesi Dergisi koşturmacamızda bizleri yalnız bırakmayan, fiili olmasa da sözle bile olsa bizleri destekleyip yüreklendiren bütün arkadaş ve öğrencilerimize de teşekkür ediyoruz.

İnanıyor ve umuyoruz ki dört yıldır mücadelesini verdiğimiz ve bir yerlere getirdiğimize inandığımız dergimiz gelecek zamanlarda da daha verimli, daha üretken olarak yayın hayatına devam edecektir.

Her sonun bir başlangıç olduğu inancıyla geleceğe ümitle bakmak istiyoruz.

Bir sonraki sayımızda buluşabilmek ümidiyle...

yayın kurulu adına
s. aydın

ESAS OLAN: DEVAMLILIKTIR

Gençosman MART
Kayseri Lisesi Müdürü

Her yılın başında; eğitim-öğretim yılının bir çırpıda geçeceğini ve öğrencilerimizin, bu zamanı iyi değerlendirmelerini, zira bu zamanı iyi değerlendirenlerin başarılı olabildiklerini söyleriz. Nitekim öyle oldu... Bir yılın daha sonuna geldik.

Mayıs ayı, okulumuzun her yıl, en yoğun olduğu zaman dilimidir. Bu sene de aynı yoğunluğu yaşadık. Bir taraftan okul tiyatrosu grubumuzun sahnelemiş olduğu oyun, bir taraftan 19 Mayıs Bayrağının okulumuzda misafir edildiği gün olan 16 Mayıs heyecanı ve okulumuzun ev sahipliği, bir taraftan geleneksel hale getirdiğimiz şiir okuma yarışması, yıl boyunca süren dergi faaliyetleri... Bir başka taraftan da il içinde aldığımız başarılı sonuçlar; sporda, resimde, satrançta il çapında almış olduğumuz dereceler... Bütün bunlar elbette ki okulumuz adına gurur duyulacak faaliyetler ve sonuçlar.

Ve bunların dışında temel hedeflerimizden birisi olan, ÖSS-ÖYS ise ile ilgili olarak, ÖSS'nin sonuçlarının açıklanmış olması. Bu yıl son yılların en başarılı sonuçlarını aldığımızı sevinerek söylemek istiyorum.

Bütün bu çalışmalar ve sonuçlarda emeği olan herkesi tebrik ediyor, öğrencilerimizi elde ettikleri başarılı sonuçlar bakımından takdir ediyorum.

Meslek hayatımın son zamanlarına yaklaştığımız bu mevsimde her vesile ile bizleri mutlu eden bu gayretlerin bundan sonra da devam etmesi, süreklilik göstermesi en önemli dileğimdir. Zira eğitim-öğretim ve devletin bekaası devamlılıktadır.

Değerli öğretmen arkadaşlarım, sevgili gençler;

yirmi altı yılda öğrendiğimiz sonuçlardan birisi; devamlılıktır. Her ne kadar önemli olursa olsun, nasıl bir çalışma ve karar olursa olsun; ilk ortaya konmasının önemi kadar çok onun devam ettirilmesi önemlidir. Zira devamı gelmeyen, sürekliliği olmayan çalışmalar saman alevi gibi sadece kısa bir zamana aittir ve pek bir önemi yoktur.

Meslek hayatımın son zamanlarına yaklaştığımız bu mevsimde her vesile ile bizleri mutlu eden bu gayretlerin bundan sonra da devam etmesi, süreklilik göstermesi en önemli dileğimdir. Zira eğitim-öğretim ve devletin bekaası devamlılıktadır.

söylemek

Bu yaklaşımı öğrencilerimizin çalışma tekniği bakımından değerlendireceksek görürüz ki; sürekli ve düzenli çalışanlar her bakımdan başarılı oluyorlar. Bunu görmek için ÖSS sonuçlarına bakmak, karnelere bakmak yeterlidir. Ve yine okul olarak yaptığımız uygulamalarda da devamlılığa özen göstermeliyiz.

Bu vesile ile; meslek hayatımızın sonuna yaklaştığımız ve hizmet bayrağını bizden sonrakilere teslim edeceğimiz şu günlerde; okulumuzun son yıllarda yakalamış olduğu başarı ve etkinlik trendinin yükselerek devam etmesini diliyoruz.

Son olarak öğrencilerimizin sene sonu havasına girerek derslerini bırakmamalarını, ÖYS'ye girecek olanların hazırlıklarını dikkatle tamamlamalarını, bu vesile ile okulumuza sunulan hizmetlerden yararlanmalarını hem kendileri hem de aileleri açısından önemlidir. Özellikle ÖYS'de yanlış ya da geçersiz tercih hatalarıyla geçmişte pek çok öğrencimizin hak ettiği sonuca ulaşamadığı görülmüştür. Bu sebeple çalışmaların okul-öğrenci-veli diyalogu ile yürütülmesi önem taşımaktadır.

Gelecek günlerin okulumuza, öğretmenlerimize ve öğrencilerimize başarı ve mutluluklar getirmesini diliyorum.

Teşekkür Teşekkür Teşekkür Teşekkür

Geçer günler, geçer aylar
 Elde kalan bir hatıradır...
 Ne hükmü kalır yılların
 Çağlayan bir ırmaktır zaman...
 Otağıdır durdurulmuş anın
 Say ki bu okul, bu bahçe
 Meydan benim yüreğim
 Alkışları sanadır
 Neticesi gelmemiş ömürlerin...

Mertçe bir söyleyiştir
 Aceb duyulur mu bundan sonra
 Rahatı seven bedenlerle
 Tarih yazılır mı yeniden!?!

s.a.

Türk Millî Eğitimi'ne, yirmialtı yıllık hizmeti ile katkıda bulunan ve bunun son onyedini de okulumuz; KAYSERİ LİSESİ'nde, öğretmenlik ve idarecilikle tamamlayan, eğitimciliğin mümtaz vasıflarını şahsında toplayan, sorumlu olduklarının derdiyle dertlenip, neşesiye çoşan ve yıl sonunda emekli olacak olan, Müdürümüz Sayın GENÇOSMAN MART'a; yapmış olduğu hizmetler, göstermiş olduğu başarılar ve özverili çalışmalarından dolayı teşekkür ediyor en derin saygılarımızı sunuyoruz.

Değerli büyüğümüz, Hocamız, Müdürümüz;

Sayın **GENÇOSMAN MART**'a

bundan sonraki hayatında sağlık, başarı ve mutluluklar diliyoruz.

KAYSERİ LİSESİ ÖĞRETMENLERİ
 KAYSERİ LİSESİ ÖĞRENCİLERİ
 KAYSERİ LİSESİ DERGİSİ
 KAYSERİ LİSESİ KORUMA DERNEĞİ
 KAYSERİ LİSESİ MEZUNLARI VE MENSUPLARI DERNEĞİ

Gençosman MART ile SOHBET

Biz onu hep okul koridorlarında, bahçede, merasimlerde konuşurken gördük. Çoğunlukla bizim için "uzak durulması kendi yararımıza" diye düşündüğümüz birisi oldu.

Hiç aksatmadan her sabah okul girişinde öğrencisini bekleyen ve karşılayan, nedense güldüğünü pek görmediğimiz ya da görmek istemediğimiz okul müdürümüz sayın Gençosman Mart yakında emekli oluyor.

Biz de bu zamanda onu biraz daha yakından tanıyalım dedik. Acaba gerçekten de Gençosman Mart korkulacak, kaçılacak birisi miydi? Yoksa görmediğimiz yerler, yönler var mıydı? O da sonuçta bir aile reisi, bir babaydı...

Bizim yaşımızda hatta bizden büyük çocukları vardı. Oysa biz bunları hep görmezden gelmiştik.

Sizin için Kayseri Lisesi Dergisi adına müdürümüz

Gençosman Mart ile özel hayatı üzerine sohbet ettik.

Kayseri Lisesi Dergisi: Sayın hocam nerede ne zaman doğdunuz?

Gençosman MART: 1950 yılında şimdi il olan Osmaniye'nin Düziçi ilçesinin Ellek Kasabasında doğdum.

Kayseri Lisesi Dergisi: Öğrencilik yıllarınızı özetler misiniz?

Gençosman MART: İlkokulu Ellek İlkokulu'nda bitirdim. Daha sonra Düziçi

Öğretmen Okulu'na başladım. Ondan sonra da İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi ve İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu Fizik-Kimya Bölümü'nü bitirdim.

Kayseri Lisesi Dergisi: Niçin öğretmenlik mesleğini seçtiniz ve nasıl başladınız?

Gençosman MART: Ben doğduğum günden beri öğretmen olacağımı biliyordum. Zira mizacıma en uygun meslek buydu. Onun ötesinde Düziçi Öğretmen Okulu kasabamıza yakındı. Tercih sebebim de bu olsa gerek.

Kayseri Lisesi Dergisi: Görev yaptığınız yerler nerelerdir?

Bugüne kadar değişik yerlerde görev yaptım. Her biri de kendi içinde ayrı bir hatıra, ayrı bir dönemdir. Hepsinin de hayatımızda bıraktığı izler vardır. Görev

yaptığım yerler sırasıyla şöyle:

İlk görev yerim Sivas Kongre Lisesi'dir. Burada 1972-1975 yılları arasında öğretmenlik ve idarecilik yaptım.

1975-1976 yılında Sivas Atatürk Lisesi Müdürlüğü'nü yaptım.

1976-1978 yıllarında da Gaziantep Eğitim Fakültesi'nde Fizik Öğretmenliği ve Başmuavinlik yaptım.

1978-1979 yıllarında İskenderun Endüstri Meslek Lisesi'nde Fizik öğretmenliği yaptım.

1980-81 de Hatay Dörtyol Yakacık Lisesi'nde Müdürlük yaptım.

1981 yılından bu yana da Kayseri Lisesinde görev yapıyorum.

Şöyle bir bakıyorum da göreve başladığımda dünyaya gelenler bugün meslektaşımız olarak bizlerle beraber çalışmaya başladılar. Sizlere baktığımda da, ben Kayseri Lisesi'ne geldiğimde pek çoğunuz ya yeni doğmuşunuz ya da daha doğmamıştınız. Bunu söylemekten maksadım şu; geçen zaman içinde ne kadar öğrenci ile yüz yüze geldiğimiz ve her tanıdığımız öğrencinin bizde bir tecrübe oluşturduğudur. Tabii bu tecrübeyi de size aktardığımızı, uyguladığımızı göstermektir.

Kayseri Lisesi Dergisi: Biz sizi hep okulla birlikte tanıdık, gördük. Bize biraz aile hayatınızdan bahsedebilir misiniz?

Gençosman MART: Beş çocuk babasıyım. Üç erkek, iki kız babasıyım. En büyük çocuğum İngilizce öğretmeni. Biri asker, bir kızım meslek lisesi mezunu ve evli. Diğerleri ise ilkokul ve ortaokulda öğrenci. Evdeki Gençosman ile okuldaki arasında pek fark olmadığını söylerler. Buradaki kurallarım evde de geçerlidir. Öğrencilerime gösterdiğim zamanı ve hoşgörüyü maalesef evde gösteremem. Mesaimin %99'u okuldadır. Bu arada şunu da belirtmek isterim; öğretmenlerin okul ve iş ortamında şahsî işleriyle ilgilenmesine kızırım. Öncelikle ekmeğini yediğimiz yere hizmet çok önemlidir. Ne zaman eğitim bozulur, o zaman diğer kurumlar da bozulur.

Kayseri Lisesi Dergisi: Biz sözü ne kadar eve götürsek de siz okula getiriyorsunuz. Ama biz yine ailenize dönmek istiyoruz. İyi bir eş, iyi

bir baba mısınız?

Gençosman MART: Bunu öncelikle evdekilere sormak gerekir, ama bana sorarsanız iyiyim...

Kayseri Lisesi Dergisi: Peki, ailenizle yeterince ilgilenabiliyor musunuz?

Gençosman MART: Bir itirafta bulunmak gerekirse ailemle çok ilgilenemediğimi

zannetmiyorum. İşimi çok seviyorum. Önce okul ve öğrencilerim sonra eş ve çocuklarım gelir. Okulla nikâhli olmak tabiri bu olsa gerek.

Kayseri Lisesi Dergisi: Hâl böyle olunca eşiniz ve çocuklarınız tarafından eleştirilmiyor musunuz?

Gençosman MART: Tabii, onlarla yeterli kadar ilgilenemediğim için eleştiriliyorum. Fakat onlar da benim ne kadar disiplinli olduğumu bilirler ve bazı şeylerin de değiştirilemeyeceğini biliyorlar.

Kayseri Lisesi Dergisi: Biraz da çocuklardan bahsedelim. Çocuklarınızın varlığı ve hele onların büyümesi ile okuldaki öğrencilere karşı tutumunuz değişti mi? Bu sizi etkiledi mi?

Gençosman MART: Eskiden not konusunda kılı kırk yarardım. Çok katıydım. Fakat sonra çocuklar orta öğretime başlayınca velilerin çocuklarını okutmak için katlandığı zorlukları kendi şahsımda gördüm. Sonra daha esnek davranmaya başladım. Bir arkadaşım vardı; Dursun Akar O bana; "Şimdi

katı kurallısın, çocukların büyüyünce ve orta öğretime başlayınca bu hâlin değişecek" demişti. Haklı çıktı.

Kayseri Lisesi Dergisi: Burada öğretmensiniz. Evde çocuklarınıza da öğretmenlik yapıyor musunuz?

Gençosman MART: Üzülerek söylemek gerekir ki hayır. Mum dibine ışık vermiyor. Onlara öğretmenlik yapamıyorum. Bana soru sorduktan sonra aldıkları cevaptan sonra bir daha gelmiyorlar. Onaları gerektiği gibi çalıştıramadım.

Kayseri Lisesi Dergisi: Gelecekte çocuklarınızın da öğretmen olmasını ister misiniz?

Gençosman MART: Elbette. Daha önece söyledim çocuklarımın en büyüğü İngilizce öğretmeni.

Kayseri Lisesi Dergisi: Yine eve dönelim. Evdeki bir gününüz nasıl geçiyor?

Gençosman MART: Evde geçirdiğim zaman çok az. Sadece hafta sonları, pazarları zaman zaman pikniğe gidebiliyoruz. Diğer zamanın hemen tamamı okulda geçer.

Kayseri Lisesi Dergisi: Ev hayatınızdan unutamadığınız bir anınız var mı?

Gençosman MART: Var, elbette çok var. Ama onlar da aile içinde geçtiği için yine öyle kalsın.

Kayseri Lisesi Dergisi: Muhterem hocam, yakın zamanda emekli olacaksınız. Bu konuda ne düşünüyorsunuz?

Gençosman MART: Emekli olmak çok zor. Ocak'ta ayrılacaktım fakat ayrılamadım. O zaman da bile keşke hiç ayrılmadım.

diyordum. 26 yıllık mazi gözümün önünden geçiyor. Bütün öğrencilerim... kolay bir mesele değil. Bu mesleğe gönüllü geldim. Kendimizi adanmışız bu işe. Buna da tüm arkadaşlarımız şahittir. Bütün çalışma süresince sadece üç gün mazeret izni kullandım. İdareci olarak yıllık izinler toplamım üç ayı geçmez. Bunun ne demek olduğunu memuriyet hayatını yaşayanlar bilir. Hayat ettiğimin çok üzerinde hizmet verdiğimi düşünüyorum.

Ne olursa olsun, belirtmek isterim ki; bunca yıldan sonra buradan ayrılacağım düşüncesi beni etkiliyor. Ne yapalım yıllardır bağlanmışız. Kolay değil...

Kayseri Lisesi Dergisi: Pe-ki ya emeklilik sonrası? Emeklilikten sonra ne yapmayı düşünüyorsunuz?

Gençosman MART: Biz günlerini boş geçirebilecek insanlardan değiliz. Yetişme tarzımız da buna uymaz zaten. Tekrar çalışmayı düşünüyorum. Bu Millî Eğitim olmaz da özel bir kurum olur... Ama mutlaka eğitim olur...

Kayseri Lisesi Dergisi: Sayın hocam belki de ilk defa aile ve özel hayatınızla ilgili olarak konuştuğunuz bir röportaj oldu. Size bu konuda bize kapılarınızı açtığınız için teşekkür ediyoruz. Ve emeklilik hayatınızda mutluluklar diliyoruz.

Gençosman MART: Bu nezaketiniz ve çalışmalarınızdan dolayı ben de sizlere teşekkür ediyorum.

Röportaj: ÜLKÜ KARAKOÇ 3-B

PELİN AYHAN 3-B / HARUN AYDIN 3-B

HİÇ KERE HİÇBİR ŞEY YOKKEN GİDİŞLERİ YAŞAYAN HATIRALAR

Allah'a ismarladık sevgili müdürüm. Az beklemeden kapı önünde, soğuktan titredin de girmedin biz girmeyince içeri, bir günaydın mıydı, yoksa hoş geldiniz yavrularım demek miydi? Korkardık sizden ama sevgidendi, saygıdandı... Konuşmalarınızı bazen dinlerdik, bazen de yeter artık derdik. Ama keşke demeseydik, keşke yine bir pazartesi olsa biz sizi dinlese saatlerce konuşsanız. Bak duyuyorum, duyuyorum, arıyor bulamıyorum.

Fevzi Bey'in şiirleri yok artık. Dörtlülükler hayal olmuş bir çılgıktan başka bir şey değil. Akif'ten ne güzel okurdunuz... Giderken son bir kez istesek, son bir dörtlük, son bir veda... İçinde yaşlı gözlerle güle güle diyen mısralar olsa.

Şakalarınız hiç bitmesin Mehmet hocam. Daima neşeli ve böyle olun. Ne de olsa alıştık. Blze nasıl tahammül ettiniz, hâlâ anlayamıyorum. "Sosyoloji aslında toplum dersidir" derdiniz; gülerdik. Ama yok sorularla çıldırttığımız hocalar, yok, yok, yok... Ne siz varsınız masada ne de biz sıralarda... Boş, bomboş soğuk bir sınıf...

Güzelliğini daima koruyan Sibel hocam da yok, kime anlatır şimdi ketonları, alkollerini, kim durup hayattan bahseder? Kim bizi anlar ve bizden birşeyler öğrenmek ister, bir parça dahi olsa. Kim bu kadar sever öğretmeyi, kim için yerlerden tebeşir toplarız, tebeşir bittiği zaman?

Dörtgenler, üçgenler, kareler ve boş çemberler de yok. Güzel güzel konuşup en sonunda şakam bitti diyen Tabip hocam, siz de yoksunuz... Hoşçakalın... Ne de güzel olurdu, yazılılarınız. Nasıl dizediniz inci gibi bizi.

Tiyatro sahnesinde geçirdiğimiz günler, tatlı tatlı azarlarını iştittığımız Sedat hocamız da yok. Ağlatmak için söylediği sözler de... Takma bıyıklar yapmak için boyadığımız arkadaşlarımız, hata yaptığımızda yanaklarımızı kızartırcasına utanmak, gileboru yerine boyalı su verip içtiklerinde zoraki gülümsemeleri yok, yok artık... Ne yazık...

Emine Teyze, Feride, Halide Edip, Hoca, Kirkor, Agop ve diğerleri, hepsi sahne arkasında hayal oldu. Hepsi lise tarihine karıştı gitti bir gün hatırlanmak ümidiyle.

Gördüğümüzde daima titrediğimiz ama yine de candan sevdiğimiz ve Türk olmanın gururunu aşıl原因an Ruhi hocam ya siz, siz de mi yoksunuz? Size yazılan şarkıları unutmadınız değil mi? Özellikle sizin hakkınızı nasıl öderiz? Yediğimiz sıra dayakları tekrar tekrar yaptığımız ve yaparken de size onca kızıdığımız projeler yok, duvarlarda göremiyoruz, kayboldu hepsi. Darıldığınızda kendimizi affettirmek için yaptığımız çocukça çabalar, özürler yok... Unutmadık ama hapsettik tüm hatıraları....

Mavi gözlerinden girip engin denizlerde edebiyat dersi işlemek de yok... Onu size nasıl tarif etsem diye saatlerce düşündüm. Anlatmak istediğim şu; o bir arkadaştı, o aynada gördüğüm ben, hayal dünyayı anlayan, bizleri öğrenci gibi değil bir kardeş, bir dost gibi gören eli öpülesi insan. Bu liseye gelip onu tanımayan biri buradan

giderken içinde bir boşluk hissederse bilsin ki onu tanımayanın verdiği acıdır. Onu dinlemek ve bize duyduğu sevgiyi anlatmak o kadar zor ki!... Ama artık bilmiyor musunuz o da yok! Şiirlerini dinlediğimiz, yazılarını okuduğumuz Süleyman hocamız yok.. O gitti bizden ayrıldı falat geldi. Biz gideceğiz ama hocam dönmeyeceğiz. Bizi ararsan sınavtaki sıralara sor... Buz gibi duvarlara sor, elimizden az çekmeyen tahtaya sor. Onlar sana söyle, gittiğimizi bir daha gelmeyeceğimizi. Dinle onları öğitlerini bizi nasıl aradıklarını duyuyor musun ben şimdiden duyuyorum...

Boş kalmış sıralarda bir zamanlar benim arkadaşlarım otururdu. Esprilerinden ve daima niye bu kadar neşeli olduğunu merak ettiğimiz, bu yüzden başkan seçtiğimiz Ramazan yok. Güzel ve bir o kadar da duygulu olan Aysel de yok. Ya sınıfı daima sırat köprüsünden geçiren Müjgan, bizim tabirimizle Mücü'müz de yok. Hayatı gülücükleriyle anlatan Sadıkamız da yok. Soruları ile bizi kahkahalara sürükleyen, sosyoloji hocamıza az çektirmeyen Kadir de yok. Bebek yüzlü Buket'imiz. O bile yok. Görkemimiz vardı şirin ve şakacı.

Anlamadığım ama anlamaya çalıştığım Emel de yok. Şiirleri ile beğeni toplayan Kamile biliyorum sen de yoksun Bir de yazdığı tiyatrosuyla bizleri hem güldürüp hem de ağlatan Harun da yok... Yok.. Yok...

Bahçedeki ağaca kedi çıktığı için kaynatmaya çalıştığımız dersler, canımız sıkıldığı zaman hocayı bunaltmaya çalıştığımız o kısa zaman dilimleri, Nisan bir şakaları için sınıf değiştirmeler, kalorifer kapmaca oyunları, koridorlarda bağırırcasına şarkılar söyleme, hepsi hepsi uçup gitti...

3-A ve3-B'yi tanıyan tanımayan öğretmen ya da öğrenciler hepiniz hakkınızı helâl edin. Üzdüysek çocukluğumuza bağışlayın.

Hakkını helâl etmesini isteğim biri daha var. O ki beni buraya getiren, bu güzel günleri yaşamama sebep olan biri. Binlerce yavrusu olan hepsini bağırına ayırt etmeksizin basan biri. Evet, tanındın değil mi?

Duruşuyla daima "ben buradayım" demesini bilen, asilliğini her zaman koruyan. Tarihteki geçmişiyile günümüze nice hatıralarla gelen ve her şeye rağmen ayakta durmayı başarmış olan ukulum. Her sabah, sabah güneşiyile bize hoş geldiniz diyen ve gülücükler saçan ikinci yuvam. Sen de yoksun. Bir gün asla giremediğimiz ön kapıdan girebileceğiz, bir yabancı gibi. bir misafir gibi. Tanıyacak mısın acaba bizi? Duvarları kanatırcasına yazılan yazıları hatırlayıp kızacak mısın bizlere için için istemeden?

Seni kimse incitmesin, üzmesin, tek taşın yerinden çıkmasın, hep böyle başın dik ayakta dur. Ve yine diyorum ki, hakkını helâl et... Pansiyon binasından yeni binaya, ana binadan içtiğimiz suya, oturduğumuz sıraya, karaladığımız tahtadan tebeşire, yürüdüğümüz koridorlardan, gezip hava aldığımız bahçeye, ders saatlerinden çaldığımız zamana kadar hepsini ama hepsini helâl et!...

EBRU ÖZER 3-A 31

3-A ve3-B'yi tanıyan tanımayan öğretmen ya da öğrenciler hepiniz hakkınızı helâl edin. Üzdüysek çocukluğumuza bağışlayın. Hakkını helâl etmesini isteğim biri daha var. O ki beni buraya getiren, bu güzel günleri yaşamama sebep olan biri. Binlerce yavrusu olan hepsini bağırına ayırt etmeksizin basan biri. Evet, tanındın değil mi?

GENÇOSMAN MART ile KAYSERİ LİSESİ ÜZERİNE

K. L. DERGİSİ: Muhterem Hocam, uzun yıllardan beri Türk Mİllî Eğitime büyük hizmetlerde bulundunuz. Bu eğitim-öğretim yılı sonunda da emekli olacaksınız. Biz bu vesile ile sizinle okulumuz Kayseri Lisesi hakkında konuşmak, sohbet etmek istiyoruz. İzninizle ilk sorumuzu soralım: Buraya gelmeden önce Kayseri Lisesi hakkında bir bilginiz var mıydı? Varsa ne tür bilgilere sahiptiniz?

G. MART: Ben de öncelikle sizlerin bu ince ve güzel düşüncenize teşekkür ederek başlamak istiyorum. Sizleri sadece bilgi bakımından değil, insan olmanın üstün vasıflarıyla da karşımızda görmek bizleri sevindiriyor, gururlandırıyor.

Sorunuza gelince; ben buraya gelmeden önce 1975 yılında Sivas Atatürk Lisesi'nde Müdür idim. O zaman da Kayseri Lisesi Müdürü Mahmut Taşkın Bey'di. Bir nakil nedeniyle kenedileriyle telefonda konuştum. Burayı klâsik bir lise olarak düşünüyordum. Göreve başladıktan sonra çok farklı bir lise olduğunu gördüm. Özellikle Kayseri Lisesi'nden mezun olanlar bakımından, yetiştirdiği insanlar yönünden farklıydı. Lisede ilk önce öğretmen olarak göreve başladım. Sonra da idarecilik ve müdürlük yapmak kısmet oldu.

K. L. DERGİSİ: Bildiğimiz kadarıyla Türkiye'nin dört bir yanında öğretmenlik yaptınız. En son olarak da Kayseri Lisesi'ne geldiniz. Liseye ilk gelişinizi ve ilk izlenimlerinizi öğrenebilir miyiz?

G. MART: Kayseri'ye daha önce 1972'de geldiğim için şehre pek yabancı değildim. Fakat liseye hiç gelmemiştim.

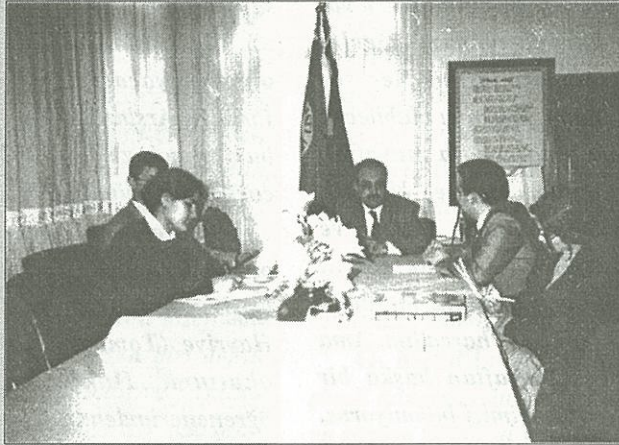
Liseyi ilk gördüğüm zaman, binanın girişini ilk defa gördüğümde adeta beni büyülemişti. Bir daha

çıkamayacağımı ve kaybolacağımı düşündüm bir ara... Dağınık bir yapıya sahip olduğunu ve idare edilmesinin zor olduğunu düşünmüştüm. Zaman bu konuda ilk düşüncelerimi haklı çıkardı.

K. L. DERGİSİ: Kayseri Lisesi'ndeki öğretmenlik ve idarecilik hayatınızdan bahsedebilir misiniz?

G. MART: 1981 yılı II. dönemi müdürlükten öğretmen olarak geldiğim lisede göreve başladım.

Hiç unutamam, bir fizik öğretmeni arkadaşımın tayini çıkmış, ikinci dönem bana o arkadaşımın sınıflarından birini vermişlerdi. Yazılı yaptığım zaman, o arkadaşımın benim verdiğim notlarda farklılık olduğunu gören öğrenciler bana "Sıfırcı" diye ad takmışlardı. Oysa ki, öğrencilerin hiç birine sıfır vermemişim. Benim yaptığım doğru olanıydı. Öğrenci psikolojisi, öğrenci zayıf aldığı dersin hocasını sevmez. Ben kağıtlarındaki neyse onu vermişim... Devam eden yıllarda çok başarılı bir öğretmenlik yaptığım

kanaatindeyim. Hatta TÜBİTAK'ın yaptığı İç Anadolu Bölgesi yarışmalarında birincilik ödülü aldık. TÜBİTAK'tan onbeş adet takdir aldım. Bunda Fizik başarıları bana aittir. Beni bu başarılarla götüren öğrencilerime şükranı bir borç bilirim.

Biz her zaman deriz, 1985'ten sonra Anadolu ve Fen Liselerinin açılması, zeki ve çalışkan öğrencilerin oralara yönelmesi, Kayseri Lisesi'nin başarısına gölge düşürdü. Bu nedenle seviyede bir düşüş oldu. Bunu halk ve basın, bazı kuruluşlar yanlış değerlendirdiler. Bunun suçunu birilerine çıkarmaya kalktılar. Bu eğitimden kaynaklanan bir sorundu. Ama yine diğer okullardan daha şanslı ve başarılı olduğumuz kanaatindeyim.

Ben de eski kaliteyi yakalamak için Yabancı Dil

Ağırlıklı Lise programını 1995-1996 öğretim yılında uygulama kararını aldım. Yabancı Dil Ağırlıklı Lise, litemiz bünyesinde benim şahsî gayretimle açılmıştır ve bundan dolayı da gurur duyuyorum.

K. L. DERGİSİ: Bir yerde idareci olmanın şüphesiz bazı zorlukları vardır. Kayseri Lisesi'nde görev yaparken karşılaştığınız zorluklar nelerdir?

G. MART: Kayseri Lisesi'nin en zor tarafı konumunun ve yerinin işlek bir yerde olmasıdır. Okul şehrin ortasında kalmıştır. Bir de terbiye ve ahlâk bakımından zayıf olan kişilerin okul çevresinde fazla olmasıdır. Bu kişiler tarafından öğrenci ve zaman zaman da öğretmenlerimizin rahatsız edilmesi beni çok zorladı. Tabir-i âmiyânece; ben bu insanlarla çok cebelleştim ve ve hâlâ da devam ediyorum. Öğrenci ve personeli korumak için çok çaba sarf ettim.

İkinci olarak da; Kayseri Lisesi'nde üç tane büyük bina var. Bunlar lise alanına çok dağınık yerleşmişler. Koordinasyonu sağlamak oldukça zor oluyor. Bu konuda gerek öğretmen ve gerekse öğrenci serzenişleriyle karşılaşıyoruz. Binalar arası uyumsuzluklar olabiliyor.

Üçüncü zorluk da, binaların eski ve büyük oldukları için boya badana yapılması, kırık döküklerinin onarılması, ödenek bulunmaması vb. hususlarda zorluklarla karşılaşıyoruz. Devlet dışındaki imkanların kullanılması lâzım. Her şey devletten beklenilmemelidir. Bana yardımcı olabilecek bazı yerlerle diyalog kurdum ama çok da muvaffak olamadım. Özellikle kalorifer, su ve elektrik tesisatının eski ve yıpranmış olması bizleri ve öğrencileri büyük sıkıntılara sokmaktadır... Affedersiniz ama tuvaletlerimizin durumu malum... Bu hususlardaki aksaklıklar için çaba harcadım. Ama bir tarafı yapıvermeden başka taraftan başka bir sorun oluyor ve hangisine yetiyeceğimizi bilemiyoruz. Bu işte kesin sonuca ulaşmak için topyekûn olarak tadilâta girmek gerekiyor. Bu da çok fazla ödenek istiyor. Eğitim ve öğretimin rahatlıkla yapılabilmesi için bu aksaklıkların süratle giderilmesi gerekiyor.

K. L. DERGİSİ: Kayseri Lisesi'nde hizmet ettiğiniz zaman içinde yapmak isteyip de yapamadığınız veya yarım kalan bir faaliyetiniz var mı?

G. MART: Daha önce söylediğim gibi binalarda

tadilat yapmak istedim. Belli oranda da başarılı olduğumuza inanıyorum. Ama yeterli değil. Eğitim ve öğretimde eski seviyeyi yakalamayı istemiştim. Eski kaliteyi yakaladığımızı değil ama oldukça yaklaştığımızı inanıyorum. İnşallah benden sonraki çalışmalarda Kayseri Lisesi eski başarısını yakalayacak hatta geçecektir.

K. L. DERGİSİ: Hocam; Kayseri Lisesi'nde görev yaparken, öğretmen öğrenci kimler geldi geçti?

G. MART: Onbinlerce öğrenci okuttum. İsimlerini hatırlayamayacağım arkadaşlar olabilir ve bu sebepten dolayı gücenebilirler. En korktuğum şey insanların bana gücenesidir. Öğretmen arkadaşlarımın ve öğrenci evlatlarımın gönlümde hepsinin ayrı bir yeri vardır. Sima olarak hatırlıyorum ama isimlerini bilemiyorum. Çalışkan olanları hatırlarım, yaramaz ve haylaz olanları pek hatırlayamam. Sayıları çok herhâlde ondan.. İsim vermem dedim ama yine de bazı isimler verilmesi için beni zorluyor.

Mesela Atilla Özsoy diye bir öğrencim vardı. Sanırım 6-Fen sınıfındaydı. Durgun bir çocuktuk... Ama kafasından zeka fıskırıyordu.

1980-81 yıllarında hiç unutamıyorum, Meral Bursalı adlı bir kızımız vardı. Okul birincisiydi. Yine 1981-82 yıllarında Günet Urfalıoğlu, vardı. Hiç unutamayacağım çünkü sınıf öğretmenleriydim. İbrahim Arslan, Hakan Uraz, İrfan Bıyık... Hakikaten bunlar çok zeki ve çalışkan şerencilerdi. Bu sayıyı çoğaltmak mümkündür.

Bir de öğrencimiz olup da sonra öğretmenimiz olan öğrencilerimiz var; Hayriye Türkmen, Hayriye Çoşkun var. Hayriye Türkmen'i 5-Fen D sınıfında, Hayriye (Tombak) Çoşkun'u da 5-Fen E sınıfında okuttum. Hakikaten ikisi de başarılı, uslu öğrencilerimdir. Ha bir de Bekir Erdoğan'ı da ben okutmuşum... Yine Sedat Karakoç var öğrencimiz olan.

K. L. DERGİSİ: 1985 öncesi Kayseri Lisesi, Türkiye genelinde büyük bir başarıya sahipti. Gerek başarı yönünden gerekse sosyal faaliyet yönünden gerçekten gözde bir liseydi. Günümüzdeki Kayseri Lisesi'nin eski başarısını yakalaması için öğretmen ve öğrencilere düşen sizce nedir?

G. MART: Tabii şimdi kapasite olarak 1980'e

ulaşmak kolay değil. Madde ya da bir metal parçası işlenmezse değer kazanmaz. Başarılı olmak istiyorsak önce plânlı çalışmak gerekir. Öğrencinin ve öğretmenin önce diyalog içinde olması gerekir. Bunun için de sınıf mevcudumuzun az olması gerekir. Şimdi sizin okuduğunuz sınıflar kırk, elli, altmış kişiden oluşuyor. Eskiden II. ve III. sınıflar otuz kişiydi. I. sınıflar ise 50 kişiydi şimdi ise seksen kişi...

K. L. DERĞİSİ: 1993 yılında yayın hayatına başlayan ve Kayseri basın hayatında yankı uyandıran Kayseri Lisesi Dergisi hakkında neler düşünüyorsunuz?

G. MART: Her şeyin başı kültür... Dergi, kültürü sergiliyor. Daha doğrusu Kayseri Lisesi kültürünü sergiliyor. Amacını en iyi şekilde yerine getiriyor. Kayseri Lisesi'ni Türkiye'ye tanıtan dergimizde emeği geçen herkese teşekkür ediyorum. Tebrik ediyorum. Gurur duyuyorum... Bu hususta faydalı olabildiysek ne mutlu bize. Eve götürdüğüm zaman hemen çocuklarım okuyor. Demek ki içindekiler her yaştaki insanlara sesleniyor. İnsanlara çok şey verdiği kanaatindeyim. Benden sonra da yayın hayatına başarıyla devam etmesini diliyorum.

K. L. DERĞİSİ: Gençosman Mart'a göre örnek Kayseri Lisesi öğrencisi gerek sivil gerekse okul hayatında nasıl olmalıdır?

G. MART: Yalnız öğrenciler için değil, bütün insanlar için söyleyeyim. Önce büyüğüne saygı, küçüğüne sevgi göstermelidir. Hoşgörülü olmak lazım. Kızgın değil sükûnetle davranan olmalı. Doğruluk ve dürüstlük her şeyden önemlidir. Her şey madde değil manayı da kucaklamalı. Devlet ve millet sevgisine sahip olmalı. Devletin bir iğnesini bile heba etmemeli. Okulun duvarını, sırasını çizen biri değil, tam aksine onu koruyan bir insan olmalı ve bunlara zarar verenleri engellemeli. En önemlisi çalışkan olmalı... İşten kaçmamalı...

K. L. DERĞİSİ: Lisemizin resim, şiir, kompozisyon vb. faaliyetlerde göstermiş olduğu başarılar malum. Ve biliyoruz ki öğrenci talep ettiği zaman her türlü faaliyeti gerçekleştirebiliyor. Okul faaliyetleri hakkında neler düşünüyorsunuz?

G. MART: Bir okul faaliyetsiz olmaz. Sık sık törenlerde duyurduğum şey faaliyetlerdir. Çünkü öğrencimizin bu faaliyetlerden, istifade etmesini

isterim. Sebebi ise, ileride sizler toplumda belil yerlere geleceksiniz. Şimdiden toplum içinde diyalog kurmayı, nerede nasıl davranacağınız, yani topluma faydalı bir insan olarak yer almanız, işte bu faaliyetlerden geçer. Okullarda düzenlenen faaliyetler, öğrencinin kabiliyetlerini geliştirmesi ve medeni cesaretini kullanması ve pekiştirmesi yönünde de inkar edilemeyecek bir etkiye sahiptir.

Çeşitli yarışmalar oluyor. Elimizden geldiği kadar öğrencilerimizin bunlara katılmalarını sağlıyor ve yardımda bulunuyoruz. Katıldığımız yarışmalarda çoğunlukla başarılı oluyoruz. Bu konuda da Kayseri Lisesi'nin iyi bir yerde olduğuna eminim. Bizim okulumuzun tarihi bir yeri vardır, "Göl yeri ıssız kalmaz" diye bir atasözümüz vardır...

K. L. DERĞİSİ: Daha önce Sivas Kongre Lisesi'nde öğretmenlik yaptığınızı biliyoruz. Biraz önce bir atasözü söylediniz: "Göl yeri ıssız kalmaz" diye, Kayseri Lisesi ve Sivas Kongre Lisesi bu atasözünden nasibini almışlar. Bu iki liseyi bu yönden karşılaştırıyor musunuz?

Sivas Kongre Lisesi benim ilk göz ağrım. Ama öğretmenliğe doydüğüm yer Kayseri Lisesi'dir. Sivas Kongre Lisesi tarihi değildi. Sadece bina olarak eskiydi. Ama öğrenci olarak o havayı yansıtmıyordu. Buradaki durum biraz farklı. Sivas Lisesi halk tarafından rağbet görüyordu. Birinci sıradaydı. Kongre Lisesi ikinciydi. Burada bulduğumu orada bulamadım. Ancak her iki lise de çok büyük insanlar yetiştirdi. Her iki lise de Atatürk'le müşerref oldu.

K. L. DERĞİSİ: Kayseri Lisesi'nde hizmet yaparken unutamadığınız ve unutamayacağınız anılardan bahsedebilir misiniz?

G. MART: Bu okulda çok şeyler yaşadım. Ama şimdi hangisinden başlamak gerek bilmem. İkincisi yer va zaman meselesi var. Bir de böyle bir soru sorulacağı akluma gelmemişti. Birkaçını aktarayım.

Bizim okula her yıl, Samsun'dan çıkan bayrak, 16 Mayıs'ta gelir. Ve bizde bir gece kalır. Aslında bu da başlı başına bir olay... Bayrak geldiğinde okul bandosu düzeni sağlar. Bando takımımızda gelende haylaz ve dersten kaçan, yani çalışkan olmayan öğrencilerimiz görev alır. Yine böyle bir 16 Mayıs'ta bando dış kapıdaki yerini aldı. Tabii zamanın valisi geldi. Sanırım iki ya da üç gün önce ÖSS birinci basamak

sınavı açıklanmıştı. Haziranda da ikinci basamak sınavı yapılacak. Vali de bandedodaki öğrencilere; "Nasıl sınavı kazandınız mı?" diye sonru. Hepsini de "kazandık" diye cevap verdi. Ben de gerçekten şaşırımdım. Ve sevindim.. Vali gittikten sonra bandedodakilere sordum, gerçekten de hepimiz kazandınız mı? diye. Öğrenciler; " hayır hocam nerede, biz sizin sevinmeniz için söyledik" dediler... Tabii bu okulun haylazı da çalışkanı da ayrı bir güzellikte ve inceliktedir.

Bir de hiç unutamadığım, 1981-82 yılında 5-Fen E sınıfında derse giriyordum. Hayriye Çoşkun'un sınıfı... Bir dönem derslerine girmişim. Ders dışında da ağzımı açıp, bir kelime bile konuşmamışım... İkinci dönem bunu hatırlattılar... Farkında değilim. Ama gerçekten de farkında değilim... Yanlışlık yapmışım... Aynı sınıfa Lise III'te de girdim. Sanırım Mart ayında bir derslerine giremedim. Ertesi ders sınıfa geldiğimde öğrenciler güldüler; "hocam II. sınıftan beri ilk defa bir dersimize girmediniz" dediler... Bu dersi sonra telafi ettim.

K. L. DERGİSİ:

Okulumuzda 1993-94 yılları arasında eğitime başlayan Yabancı Dil Ağırlıklı Lise programı çerçevesinde iki sınıf açıldı. Bu iki sınıfın öğrencileri sizin ile beraber bu sene mezun olacaklar. Bu sınıfların derslerine girdiniz. Bu iki sınıfın başınızı ağrıtan ve takdir ettiğiniz yönlerini nelerdir?

G. MART: Sözel sınıf olan 3-B sınıfına sadece bir sene girdim. Gönül öyle arzuluyor ki, lise birdeki durumunuz bu sene için de öyle olsun... 1-A'ya göre çok değiştiniz. Oradaki çalışma azmi beni gerçekten de duygulandırır. Şimdi ise o azmi göremiyorum değiştiniz. Buna saygısızlık diyorum. Ben de görüyorum ve sık sık da öğretmenlerinizden duyuyorum.. 1-A'daki sevgi ve saygıyı görmek isterdim. O zamanki gibi olsaydınız üniversitede başarınız daha yüksek olurdu. Bu Yabancı Dil Ağırlıklı Lise'nin benim şahsî gayretimle olduğunu söylemişim. Bu iki sınıfta da büyük emeklerim olduğunu bilmek beni

sevindiriyor. Derslerinize ben de girdim... Sonuç iyisiyle-kötüsüyle benim olacak. Bu sınıftaki öğrencilerime ve tüm öğrencilerime hayatta başarılar dilerim.

K. L. DERGİSİ: Gençosman Mart olarak, Türk Millî Eğitiminde şerefle görev yapan öğretmenlerimize ve Türkiye'nin gelecekteki emanetçisi olan bizlere söylemek istedikleriniz nelerdir?

G. MART: Şunu ifade edeyim; benim öğretmenliğim bu okuldaki seksen öğretmenden %98 farklıdır. İlkokuldan beri öğretmen olacağımı biliyordum. Orta öğrenimimi İlk Öğretmen Okulunda, yüksek öğrenimimi Yüksek Öğretmen Okulu'nda okudum. Oradan pedagojik formasyon dersleri aldım. Yaptıklarımın doğru olduğu kanaatindeyim. Çok ilginç öğretmenlerin elinde yetiştim. Beni en çok tenkit edenler disiplin konusunda ediyor. Disiplin eğitimin bir parçasıdır. Disiplini benim anladığım şekli ile uygulaysaydık eğitim bu noktaya gelmeyebilirdi. Eğitime basın ve yayının yersiz baskısı zarar verdi.

Ben Fizik hocasıyım. Fizik lakaytlıkla anlaşılmaz. Bizim ders bunu götürmez. Belki bir sözel ders şaka götürebilir. Gençosman Mart'ın eğitim anlayışı, tecrübesi ve idareciliği itibariyle doğrudur. Böylece öğrencilerimiz daha iyi yetişir.

Öğretmen arkadaşlarıma öğrenciye her hususta yardımcı olmalarını, öğrencilerime de öğretmenlerine yardımcı olmalarını ve saygıda kusur etmemelerini istiyorum. Ve hepsine hayatları boyunca muvaffakiyetler dilerim...

K. L. DERGİSİ: Bize vakit ayırdığınız için ve bu güzel sohbet için teşekkür ediyoruz.

G. MART: Ben de sizlere teşekkür ediyor başarılar diliyorum.

Röportaj:

HARUN EMEKLİOĞLU / ORAL AYHAN

ÖZLEM ÖZSOY / AYSEL BİLBİK

Fotoğraflar: MUHAMMED AYÇETİN

MART... NEREDE?

Bu gecede beni benden alan bensizliklerle
Yine kendime. kendimin hesabına talibim...
Bugün dorukta, kayan yıldızda, yere düşen, kırılan
fincanda ben varım...

Bensizlik var...

Bilmeden kaderi paylaştığım insanlar var sokakta
Yanıp, sönen sokak lambaları ve dönüşü beklenen
sevdalar var...

O geliyor...

Onsuzluğun bilmem kaçınıcı yılında

O geliyor...

Yalnızlıklarıyla, hüznleriyle, gözyaşlarıyla o geliyor...

Dünyama sığdıramadığım,

Sevmeye kıyamadığım geliyor...

Yanıp sönen her ışıkta

Gelip, giden her otobüste o var...

Ben görmeden gelip geçen gözlerde

Kaçamak bakışlarda o var...

O geliyor...

Yenik düşmüşlüğüyle geliyor...

Her akrepte o, her yelkovanda...

Vuslat var boğulduğum, çırpındıkça yorulduğum

Ve o her tak sesinde...

Benim yaşımı geçen her saatte o var...

Yaşımı buçuk geçtiğinde o gelecek...

Bir ömre değer bir bekleyişler, o gelecek...

Bekleyişler, hayatın pusulasıdır aslında ibrenin
yönü kuzeye geldiğinde ve ölümü...

"Hiç güzel olmasaydı

Ölür müydü peygamber" diyorsa şair, gerçekten
o güzel ne güzel öyle. Bir de ucunda ayrılık olmasa,
o geliyor, o gelecek demeler olmasa. O öldü aslında...
Onun gelmeyeceğini, seyahatinden memnun olduğunu
bile bile yaşımı her buçuk geçtiğinde onun hasreti var
yüreğimde...

Çocukluğumda, dokunduğum her gülde, avuçlarım
da islanan her yağmurdaki o var.

Hep içimdeki büyütemediğim çocukta o var.
İçimdeki çocuğun elinden tuttuğumda diğer elinden
tutan o.

Yağmurlarla kaldırım taşlarını sayarken, üzerine
basamadığım çamurdaki o yüz, o menevşe gözler onun.

Aslında nergis rüyalarım alamadığımda o. Boğuk
bir hıçkırıkla bir seher vakti orkideye dua eden o.

O, bahçesindeki güllerin içmeye doyamadığı, çiğ
damlasından hassas Toprak Amcam...

O, rahmete ben "Mart Sıpasıyken" karışan. Mart
çocuğu olmadığım halde beni böyle sevmelerine kı-
zamazdım, sadece inanırdım terkedildiğime. Onun
sözleriydi...

.....

O akşam onlara gidecektik. Beni görmek istemiş.
Sevinçli değildim, her zaman hissettiğim duygular
yoktu. Sözler hasretti vuslata. Vuslat, vuslat ama na-
sıl?

İnanmıyordum öleceğine, ölümü zor gelirdi çok...
Hastaydı, belki ölmezdi. Halâ yaşaması gereken gün-
ler vardı. En azından Mart, Nisan'a ağlayana kadar
yaşamalıydı.

....

....

Ve odasındayım, onun odası. Ayaza yenik saçları
halâ çok güzel, teni hala nergis kokuyor, bir demet
nergis... Sözlerinde hala taptaze menevşeler... Yalnız
ağlamaklı bakışlar var üzerimde ve ona bakan her
gözde. Konuşamıyor, gülemiyor, tek kelime bile söy-
leyemiyor artık, nasırlı elleri saçlarıma dokunmuyor...

...

Kalbimin parçaları sağda, solda... İçimdeki çocuk
küskün... Ama nerden bilirdim? Uzun sürmedi, haya-
ta kısa bir zaman sonra yenilgiyi tattırdı. Yenilen o ol-
madı ölüm güzeldi... Bunu o zaman anlamayı ister-
dim.

.....

.....

Ve o geliyor bu gece nergis rüyalarımda;

Yeşile gideceğiz, en sevdiğimiz renge

Başımıza taç yapacağız en sevdiğimiz

Bizim çiçeklerimizle

Nevruzlarla...

Ve yıldızları sayacağız

Hiçkere hiç bir şey yokken paylaşamadığımız yıl-
dızları...

....

....

Bir umut!....

Emel YURDAGÜL Y.B.D. - 3/A

*Bu siyah toprak sahasının
altında defineler, üstünde asil ve
kahraman bir millet yaşıyor.*

ATATÜRK

GENÇOSMAN MART İLE EĞİTİM ÜZERİNE

Okul müdürümüz sayın Gençosman Mart ile yirmialtı yılın sonunda eğitim üzerine sizler için sohbet ettik. Zaman içinde değişen şartlar ve eğitimimiz... Nereden nereye geldik neler yapılmalı? Buna bir de mesleğin içinde olan gözle bakmak gerekiyor.

Sizlere bu rapörtajımızı sunuyoruz.

K.L. Dergisi: Sayın hocam, yıllarını eğitime vermiş bir öğretmen, idareci olarak sizle sohbet etmek istiyoruz. İsterseniz eğitim gördüğünüz yıllardan başlayalım. Kendi öğrencilik yıllarınızdaki eğitimi değerlendirir misiniz?

G. MART: Benim eğitim-öğretim hayatım 1956-1957 öğretim yılından başladı ve 1971-1972 yılında mezun oldum. O yıllardan bu yana sadece Türkiye’de değil dünyada da pek çok değişiklikler oldu. Eğitime daha çok araç-gereç girdi. Bunların başında da teknik gelişmeler ve özellikle de bilgisayar var. O zamanki eğitim; aile-çevre ve okul üçgeninde daha çok okulda yoğunlaşırdı. Bugün telefon teknolojisi ve bilgisayar eğitimin aşama kaydetmesinde aşırı derecede etkili oldu.

Ben eğitimde, telefonla Lise-2’de tanıştım. Her halde telefonla konuşmayı 16 yaşında öğrenmek eğitimin neresinde olduğumuzu gösteriyor. Şimdi ise okula gitmeyen çocuklar bile telefonla konuşuyor.

Bizim eğitimimiz o zamanki şartlara göre iyi idi. Sevgi ve saygının ölçüsü şimdiki gibi değildi. Öğretmenin ayrı bir yeri vardı. Yani öğretmen;

ulaşılmaz, erişilmez bir şeydi. Öğrenci; öğretmenini okul dışında gördüğünde yolunu değiştirmek zorundaydı. Değiştirirdi de. "Eti sizin, kemiği bizim" sözü hakimdi.

K.L. Dergisi: Sizce öğrencinin öğretmeni görünce yolunu değiştirmesi doğru mu?

G. MART: Hiç de değil... Bence yanlıştı... Ama bugünkü bazı ölçüler de yanlış.

K. L. Dergisi: Öğretmenlerinizden korkar mıydınız?

G. MART: Korkacak bir şey yoktu ama korkardık. Sevilip sayıldığımızı biliyorduk. Korku saygının bir neticesiydi.

Velî dahi okula geldiğinde öğretmene "eti sizin, kemiği bizim" tabirini kullanırdı. Öğretmen bunu suistimal etmezdi ama yine de "tedip hakkını" alabildiğine rahat kullanıyordu.

K.L. Dergisi: Bugüne kadar pek çok öğretmenle çalıştınız. Sizce öğretmen yetiştirilmesindeki problem nedir? Ya da böyle bir problem var mıdır?

G. MART: Öncelikle böyle bir problemin varlığını kabul etmek gerek. Öğretmen yetiştirme bizim yıllarımızda kesinlikle daha iyiydi. İlkokul öğretmenleri öğretmen okullarından, orta okul öğretmenleri eğitim enstitüsünden, Lise öğretmenleri de yüksek öğretmen okullarından yetiştirilirdi. Yüksek Öğretmen Okulları üç yerdeydi. İstanbul, Ankara ve İzmir.

Bu Yüksek Öğretmen Okullarına Öğretmen Okullarının 1.,2. ve 3. konumundaki öğrencileri seçilir, bir yıl hazırlık eğitimi verilirdi. Sonra yetiştirme aşamasına gelinirdi.

Bugün, Türkiye’de yüksek öğretim kurumlarındaki pek çok profesör, doçent ve akademisyen ile aynı sınıfta idik. Eğer benim Kayseri’den önceki yerim

Hatay değil de Konya olsaydı ben de onlardan biri olabilirdim. Bu kaderin gereği olsa gerek.

Eğitim bir formasyon işidir. Bu formasyon, okul sıralarında alınır. Ağaç yaşken eğilir. 20 yaşında bir insanı öğretmen yapmak zordur. Bu uygulamadan yoksun olan bir insanı sınıfa koyarsanız sorunlar çıkabilir. Bu yüzden diğer kurumlar yanında eğitimle ilgili olmayan yüksek öğrenim mezunlarından öğretmenliğe alımına gidilmemeliydi.

Şu anda eğitimin yozlaşma yolunda olduğunu görüyorsunuz. Bu yozlaşmada eğitim ve öğretimindeki atamalardan kaynaklanıyor. Bir öğretim kurumundaki öğretmeni, hiç ilgisi olmayan alana veya yeterli olamayacağı bir alana atıyorsunuz, bu da olmuyor. Yani özellikle tayinler dikkatle yapılmalıdır. İyi bir ilkokul öğretmeni, ilkokul öğretmenliği yapar. Onu orada değerlendirmek lazım. Aksi ne kadar iyi niyetli olunursa olunsun aksaklık getirir.

K.L. Dergisi: Öğretmen açığının sebepleri sizce nelerdir?

G. MART: Tayinlerinin doğuya çıkmasını istemeyen öğretmenlerimiz var. Tabii Doğu'nun da cazip hâle getirilmesi bu problemin çözümünde önemli bir yer tutacaktır. Bunun dışında pekçok sebep var. Ama bu sebeplerin açıklanması sizin yazınızın hacmini aşar zannediyorum... Yine de bu cümle ile ilgili kafalara bir soru işareti konulmuş oldu...

K.L. Dergisi: Eğitim sisteminin sık sık değişmesi ve arayışları neye bağlıyorsunuz?

G. MART: Bunun nedenini, eğitimin oturmamasına, eğitimde devlet politikasının olmaması ya da yetersizliğine bağlıyorum. Her bakan, kendine yakın hissettiği, eğitim-öğretim politikasını benimsiyor. Güreşin yeri minderdir. Eğitimin değerlendirilmesi de eğitim kurumlarında olmalıdır. Masa başında hazırlanan her türlü tüzükte mutlaka yanlışlıklar oluyor. Bir yönetmelik

çıkar, arkasından bin genelge bunu düzeltmeye gider. Bu kaosa düşen öğrencilerin halini yaşamış bir eğitimciyim. Bugüne kadar, hep kökten değiştirme sistemine gidilmiştir. Bütün hatalar tespit edildikten sonra değişime gidilmesi gerekir.

K.L. Dergisi: Kredili sistem geçti ama oradaki genel hatalar nelerdi?

G. MART: Kredili Sistem alt yapı bakımından Türk milletine uygun değildi. Bizim çocuklarımız biraz daha kuralları çiğnemeye eğilimli. Kredili Sistemde öğretmen sorunu oluyor. Okulumuzda dahi öğretmen sıkıntısı çekiliyor. Boş kalan derslerde öğrencileri bir yerde toplamak zor oluyordu. Okullar civarındaki kafe ve benzeri yerler öğrenciyi olumsuz yönre doğru itmekteydi. Öyle de oldu. Ders Geçme ve Kredi Sistemi uygulamaya konulmadan önce Kayseri Öğretmenevi

salonunda tartışıldı. O zaman bu sisteme tek ben karşı çıkmıştım. O gün beni destekleyen müdür veya idareciler olsaydı, Ders Geçme ve Kredi Sistemi boşluğu eğitim-öğretim tarihimize girmezdi. Bu gösteriyor ki mevcut idarecilerimiz dahi eğitim ve öğretime hazır değiller ve yetiştirilememişlerdir.

K.L. Dergisi: Bir de özellikle son yıllarda özel okullar var. Bize özel okullarla devlet okulları arasındaki farklılığı ya da tezadı değerlendirir misiniz?

G. MART: Devlet okulları, daha olgun ve olumlu. Özel okullarda ticari gaye güdüldüğü için öğrencinin oradaki durumu çok farklı. Öğrenci öğretmenin üstünde görülüyor ve öğretmene hak ettiği değer verilmiyor. Devletin ağırlığı ve otoritesi özel okullarda yok. Devletin katkılarıyla özel okulların düzeleceğine inanıyorum. Özel okullarda üstün bir başarı görülemiyor. İdareciler çoğunlukla eğitimden uzak kimseler. Ama bu eksikleri gerçekten kavrayan ve çok başarılı olan okullar da var. Bu okullar diğer özel okullara örnek olmalıdır.

K.L. Dergisi: Biraz da idareciliğe gelelim. Sizce yönetici olarak eğitimcilik nasıl bir iş?

G. MART: İdarecilik eğitimin bir parçası. Yoksa bir karmaşa çıkar. Özel okullardaki idarecilerin eğitimci olmamasından dolayı başarısızlık ortaya çıkıyor. Ayrıca idarecilik başlı başına bir sanat, onu gerçek anlamıyla yapabilmek başlı başına bir sorun. Hâl böyle olunca Bakanlığımız bu konudaki atamaları daha hassasiyetle yapmalıdır.

K.L. Dergisi: Bir idareci ve öğretmen olarak eğitimde öğrenci-öğretmen-veli ilişkisi nasıl olmalıdır?

G. MART: Önemli olan cevherdir. Cevher olmayan yerde hiçbir şey olmaz. Bilgi öğrenciye enjektörle aktarılamaz. Çocuğuyla aşırı ilgilenen veli sayısı oldukça azdır. Öğretmen-öğrenci-veli üçgeninde çocuk en önemlisidir: Çocuğun, belli bir zekası olması ve eğitime yönelmesi gerekir. Bu ilişki daimi ve sağlıklı olmalıdır. Veli kendisini bir taraf olarak görmemeli, okulu bir rehber alıp, onunla iş birliği içinde olmalıdır. Zira çocuğunu tanıdığını zannederek hiç tanımayan veya çok az tanıyan pekçok veli vardır. Bu üçgende çocuk da korkmamalı ailesinin okula gelmesinin kendi faydasına olduğunu bilmelidir. Bugün eğitimde en korktuğum mesele ise öğrencilerin yalana çok yönelmeleridir. Bu sorunu da öğretmen-veli ve öğrenci üçgeninin sağlıklı diyalogu çözecektir.

K.L. Dergisi: Kamuoyunda Süper Liseler olarak bilinen Yabancı Dil Ağırlıklı Liseler hakkındaki görüşleriniz nelerdir?

G. MART: Bu sınıflardaki öğrenciler diğerlerinden başarılı. Diğer klasik liseler de ise; orta okuldan mezun olanların bir kısmı Fen Liselerine, bir kısmı Anadolu Liselerine ve bir kısmı da kurumlar ve özel okullar ile Endüstri Meslek ya da Ticaret Liseleri gibi okullara gidiyorlar. Bunlardan

geriye kalanlar da bizim öğrencilerimizdir. Sebep sonuç ilişkisini sizlerin takdirine sunuyorum...

K.L. Dergisi: Öğretmenlik hayatınızda yapmak isteyip de yapamadığınız bir şey var mı?

G. MART: Her insan doyumsuzdur. Eğitimci olarak hiçbir insanın başarısız olmasını istemezdim. Üniversitedeki öğrencilerimizi görünce mutlu oluyorum. Fen Lisesi, Anadolu Lisesi ayrımının olmaması iyi olurdu. Her sınıfta sürükleyici bir kişi eğitimi bir yere getirir. Orta öğretim kurumlarının dağınık olmasını istemezdim. Genel liselerdeki dağınıklık Fen ve Anadolu liselerinin açılmasıyla meydana geldi. Bunlar sonuçlar olarak bizleri her zaman üzmüştür.

K.L. Dergisi: Öğretmenlik hayatınızda sizi en çok mutlu eden şey nedir?

G. MART: Tahmin edebileceğiniz gibi öğrencilerimizin başarısı... 1989-90 yıllarına gelene kadar öğrencilerde aradığımızı bulduk. Bunu sonrası bir boşluk oldu. Bu yıllardaki başarı beni çok mutlu etti.

6 defa TÜBİTAK'tan ödül aldım. En büyük sevincim bu oldu. Ayrıca 3 defa aylıkla ödüllendirildim. 5 defa Taktirname aldım. 10 defa da

Teşekkür ve hizmet belgeleri aldım. Bir eğitimci için bundan daha büyük ödül olur mu?

K.L. Dergisi: Son olarak öğretmen ve öğrencilerimize tavsiyeleriniz nelerdir?

G. MART: Önce doğruluk, dürüstlük, adil olmak, kimsenin hakkını yememek, kimseye kötü gözle bakmamak, Millî Eğitim'in temel kurallarına uymak. Bunlara bağlı kalınırsa hiçbir sorun çıkmaz.

K.L. Dergisi: Sayın hocam bu işleriniz arasında bize zaman ayırdığınız için size teşekkür ediyoruz...

G. MART: Ben de teşekkür ederim...

SERPİL ERDOĞAN 3-A / SEVİL KAHYA 3-A

KADIR ÖZDOĞAN 3-A / ENSAR DEMİR 3-A

Mezunların Kaleminden

HEZEYÂN

Verimli bir rengin ardında tüllendi aynalar
Geceyi tutuştururken sonsuzluğun girdabında
Gece yandı, sular yandı, bir rüyanın efsunu yandı
İçimde kalmışken bir öksüz, bir garip ceylan
Ardıçların râyihasında buz tuttu severler.
Ben yalnız gerçeği öğrenmek istiyorum gülüm!
Aynalar yalan söyler, loş ışıklı dehlizlerde.
Ki verimli bir rengin ardında tüllendi aynalar...

Vâveylaları kardelenlerin nabzında söylenen ağıttır.
Beyaz bir kayanın bağrında ağlayan yosunların.
Yosunlar ki; gönlümce ağlayan o yitik sevdanın ardından.
Ve yosunlar; kökleri toprakta, dalları Allah'a uzayan...
Öyle kalabalıklar, renkli dünyalar sarmaz beni.
Bir ateş yakıyor ruhumu, iliklerimde hissettiğim.
Melankolik hastayım, şu şırıltıları râm olmaz bana
Yusufluğun sana râm olmadığı gibi.

Bir perinin gözlerinde bir esirin aksi var
Kırık mızrap gibi inleyen...
Ve perinin esirleri... Bende varolup, bende ölen.
Ve perinin esirleri yusufluğun cesedinde dirilmek isteyen...
Beyaz bir duvağın ardından, alac adüşen gönlüme sor!
Anahtar deliğinden odama girişini, başucumda gölüşünü.
Nostalgik bir rüyadan uyanmak yıldırım hızıyla
Ve ağlamak... Bitmek bilmeyen bir rüyanın arzusuyla.

Ateşte dans eden yüksek topuklu kedilerin
Bedduasını alıyorum: hakaretler, lanetler...
Ve çamaşır gibi ruhumu ipe asıyorum.
Ellerim yapıyor bugün bir, yarın iki adamın yakasına
Dostlukların biter ama sen yaşarsın ben yaşadıkça.
Kırkbeş dakikalık bir dünyada bana gem vuramazdı,
Ne yüksek topluklu kediler, nede dört erkek kardeş
Su yusufluğa duyduğun sevda olmasaydı...

Birgün ellerini açıyorsun, güneş avuçlarında.
Kırmızı kına, beyaz gelinlik ve...
Şimşekleri düşüyor beynine hıyanetin anlıyorum
Ve güneş ıslanıyor avuçlarında
İnsanlar yaşamıyor gibi, yusufluğuktan özge
Ben gelmiyorum aklına.
Samur saçım sana son vurgunun seyrini sunuyorum,
Kan dolu bakır taştan
İster kana kana iç, ister toprağıma dök!...

Erhan CANSIZ

SON SİTEM

Bakışların sahiplenmiyor artık beni
Yitirilmiş bütün umutlar tozlu sayfalarda
Avuçlarımın ateşi kayboluyor yağmurda
Ve gözlerin...
Artık onlar da yabancılaşıyor yüzüme...

Akşamın kızılığında görünmüyor gözlerin
Bilinmez kimi düşünüyor bu yürek
Alıp başını gidiyor uzaklara bir deli kurt
Yalancı yüzleri bile dost biliyor artık
Sen yoksun ya karanlık gecelerde...

Sıcak tebüssümün bile kayboluyor benden
Siliniyor tüm yaşananlar acımasızca
Acı feryatlarla duyuldu tüm gerçekler
Islak bakışlar artık beklemeycek yolunu
Yalnız türkülerde kalacak sevilenler...

Günahlar kulaklara fısıldanıyor sebepsiz
Sevdayı bir kuru dal gibi yakıyor gerçekler
Ve acıyor artık yüreğim çaresiz
Taşıyamıyorum bu bedeni sensiz
Şiirler bile avutmuyor bu kalbi...

Verilen sözler de unutuldu eski zarflarda
Küskün artık sevenler
Sitemkâr sözlerle dost oldu bekleyenler
Vefasız zaman sona yaklaşıyor artık
Ve zambaklar soluyor yavaş yavaş...

Nisan'98

ÜLKÜ KARAKOÇ / 3-B

Tehdit

Önce söz vardı
Geceler uğursuz bir şarkıya beklemlilik etmeden önce
Söz vardı damarları yırtıp
ayazlı geceleri bir çırpıda ısıtan
ve inadına güneşten önce doğan.

Bilinmedi çoğu zaman
-varist olunca insan tüm kutsalların-
bir eli gökte, bir eli yürekte olan insanın
kanında baldıranla nasıl yaşadığı.

Oysa ölüm ne kadar bezgindi
yarım ağızlarında, alafıranga şarkılardan.
Çünkü ölümdü;
ansızın uykenlerin rengini karartıp
ardından gizemli dehlizlerde kaybolan.

Gençosman MARTI UĞURLARKEN

Öğretmenlik... Yapılması en zor mesleklerden belki de en zoru. Öğretmen olmak belki daha da zoru.

Tarihin hangi devrine bakılırsa bakılsın, öğretmenin ve öğrenmenin övüldüğü, öğretmenliğin yüceltildiği görülür.

Büyük peygamber "Bildığın her şeyi başkasına öğret" derken, öğretmenin önemini, zaman mekan tanımaz durumunu vurgular.

Büyük Atatürk de ; "Dünyanın her yerinde öğretmenler, toplumun en özverili, en saygıdeğer insanlarıdır" ifadesiyle, öğretme işini meslek haline getirenlerin büyüklüğünü, hem de bütün toplumlardaki büyüklüğünü göstermiş olur.

Öğretmenin büyüklüğü sadece "bilgi"yi öğretiyor olması değil, bilgiyi "bilme"yi de öğretiyor olmasıdır. Ve daha da önemlisi, bütün milletlerin geleceğinin teminatı olan gençlerin öğretmenlere teslim edilmesidir. Bu geleceğin ipoteği; öğretmenin avuçları içinde, dilinin ucunda demektir.

Hâl böyle olunca öğretmenlik; hem ilahi, hem de sosyal düzen içerisinde, varlığımızın temeli olan vatan ve millet kavramlarının emanetini taşımak sorumluluğudur.

İyi öğretmen kavramı; her ne kadar göreceli olsa da, ortak değerler ve anlayışlar noktasında değişmezler vardır. Bunun başında idealist olmak, öğretmenliği bir yaşama şekli seçmek, "öğretme"nin âşığı olurken, "öğrenme"nin de sevdalısı olmak gelir. Bugüne kadar gerek kendi öğretmenlik yaptığım yıllarda, gerekse daha sonraki hayatımda pekçok öğretmen arkadaşım, dostum oldu. Her birini de sevdik, saygıda kusur etmedik.

Ancak mizan noktasında bakıldığında, okul müdürümüz Sayın Gençosman Mart'ın yeri her zaman bir başkadır. Kendilerinde biz, öğretmen kimliğinin gerektirdiği bütün vasıfları gördük. Zira mesleğine bağlılığı, devletine olan sadaki, milletine olan güveni ve başarmak noktasındaki inadı hep takdir ettiğimiz ve; bize; "işte bizim ideal öğretmen tipimiz budur" dedirten mümtaz birisi

olmuştur.

Gençosman Bey'le yıllardır tanışırız. Kendisinin dostluğu ile çok şeyler kazandığımızı inkar etmek geçen zamana ihanet olur. Ben bu dostluğun dışında gördüklerimi burada söylemeyi bir boğç biliyorum: Bunca zamanda maiyetindekileri bu kadar düşünen bir başka idareci görmedim desem yalan olmaz, hatta yeterince anlatamamaktan korkarım. Maiyeti dediğimiz zaman sadece personeli değil, öğrencisi, memuru hepsini kastediyorum. Her sabah öğrencisini, öğretmenini herkesten önce gelerek kapıda karşılaması, idareciliğin, sorumluluğun ve devlete sahip çıkmak bilincinin Gençosman Mart Bey'de en küçük göstergesidir. Bu küçük gibi görünen göstergeyi bile nefsinde uygulayan kaç daire amiri kaldı ki?!

Bunun dışında iyi bir öğretmen ve yönetici olan Gençosman Bey'le, okulumuz Kayseri Lisesi, birçok başarıya imza atmıştır. Bunların başında Kayseri Lisesi'nin her yıl; şiirde, resim sergilerinde, müzik çalışmalarında, tiyatrolarda ve okul dergisinde göstermiş olduğu başarı her tür takdirin üzerindedir. Bu uygulamalar aynı zamanda Gençosman Mart Bey'in eğitim anlayışının da bir göstergesidir. Zira eğitimin sadece defter-kitapla olmayacağı, bunun yanında öğrencinin farklı ihtiyaç ve kabiliyetlerinin de yeşerme ortamı bulması gerektiğine inan Müdürümüz, her tür sosyal faaliyeti desteklemiştir.

Onyediyı okulumuzda olmak üzere yirmi altı yıllık meslek geçmişi olan ve mesleğinin zirvesinde emekli olacak olan değerli Müdürümüz Gençosman MART Bey'e, hem okulumuza hem de öğrencilerimize katkıları ve yaptıkları için saygı ve şükranlarımızı sunmak istiyoruz.

Kendilerine hayatın bundan sonraki döneminde başarı ve mutluluklar dilerken, dostluğun bakî olmasını ve gelecekte de bizden engin tecrübelerini esirgememesini bekliyoruz.

Ecz. İRFAN TEKİNER

Okul-Aile Birliği Başkanı

MÜSVEDEDE ZAMANLAR

Sabahtan beri aynı şarkı çalıyordu teypte:
"Akşam olur mektuplar hasretlik söyler
Zagrep Radyosunda Lili Marlen türküsü
....."

ve önümde açılmamış Mikro İktisat notları. Kar yağmıyordu, mevsim karakışın ortasıydı oysa. Akşam da oluyordu işte, ama ne gelen mektup vardı, ne de bir ses; odamı anlamlandıran.

Ve öylesine uçsuz, ve öylesine yavandı ki bu şehir, bu mevsim bir aydınlık zamanın kıyısında. Finaller vardı birkaç hafta sonra. Okul, belediye otobüsü, Samsun sigarası ve diğer ucuna varamadığımız bir sevda geçiyordu Ankara'nın zindan sokaklarında. Finaller vardı, nasıl olmuşsa eskiden. Ama Albina yoktu. Olamazdı da zaten, ölümler konuşamazdı çünkü. BEN de konuşmıyordum ara sıra Kant'tan, ara sıra Virgulus'tan bahsetsek de kimse inanmıyordu yirminci yüzyılda bu adamlara. Güç bela yaşıyordum, tüm bu kıskırtmanın ortasında.

Perdesi olmayan evimin penceresinden bir sarhoş silüeti yansıyor. Demek vakit epey ilerlemiş. Ne çabuk yıpranıyor insan, alnım açılmış saçlar yolcu gibi tedirgin tepemde. Boş cüzdanımdan bir fotoğraf alıyorum. Albina'nın fotoğrafı, mahzun ve çilekeş bir eda ile omuzları çökmüş halde duruyor karşımda. Gitmeseydin olmaz mıydı? Şu gavur zamanında beni tek başıma bırakmasan olmay mıydı? Öldün de ölümden korkar mı oldum sanki? Ne gezer... Eski şiir müsveddelerinde kalmış yaşamak, ölümse muğlak bir mana ve hiç tatmadığımız bir dünya. Bize sonsuz bir sürgün cezası vermiş, ne olduğunu bilmediğimiz ve bilmek de istemediğimiz birileri. İşte cezayı çek yaşa, ister başka bir sürgüne kendini at. Bari beraber çekseydik bu cezayı, sen anlatmay mıydın nasıl Sibirya'ya sürgün gidiyordu Natalya için o adam!

Gece yarısı olmuş. Kalkıyorum saatlerdir oturduğum sandalyeden bir ara annem geliyor; "Oğlum hâlâ yatmadın mı? NE bu odanın hali? Dumana boğmuşsun her yeri!" Oysa beni boğan duman değildi, beni boğan amansız bir savdaydı, türev almasını henüz becerdiğim zamanlarda. O zamanlarda yaşamak adamımızın dediği gibi berrak bir gökte çocukları aşkına savaşmaktı. Bir ben kaldım şimdi ve akıp gidiyor hayat.

Karanfil severdi Albina, ben Karanfil Sokağını tam 56 mısra. VE karanfillerle yolladı, dönülmesiz imkansız yolculuğuna. Eylül 92 idi vakit. Sigaram bitmiş yine, açık dükkan var mıdır acaba? Neyse öylesine bir çıkayım sokağa.

Kıştı mevsim, ama donuk ve varlığını hissettirmeyen. Köşe başlarında vardiyadan dönen işçiler, onlardan beş-on adım ötede fahişeler. Yani ne varsa olması gereken. Yürüyorum, adımlarımı sayıyorum, kenarına basmadan parkelerin tam 189 parke taşı sayıyorum. Nihayet bir bakkal buluyorum. Adam uyumak üzere, masa altında bira şişesi sırtlıyor ve geri dönmek üzere oradan ayrılıyorum. Üçüncü dünyanın üçüncü sınıf lokantalarının önünden geçiyorum. Bir sarhoş

sigara istiyor, veriyorum...

Eve vardığımda ikiye geliyordu. Masamın başına oturuyorum. Eş maliyet eğrileri, kredi faizleri, falan falan... Kapatıyorum bitabı. Traş mı olsam acaba, aynaya bakıyorum, birkaç gün daha idare eder, boşver. Yemek yemek için mutfağa gidiyorum, dolapta akşamdan kalma yemekler. Nescafe için bir bardak su ısıtayıp, birkaç dilim kek yapmış, bizim kız. Sonra sabaha çıkarız.

Alışıyor insan yavan peynir tadında bu dünyaya. Mümkün de oluyor bazen unutmak her şeyi. BU yüzden mi seviyor herkes bu öğrettiyi? Bu soruda kaybolup gidiyor diğerleri gib gürültüsüz ve beynimizi uyuşturmadan.

Aynı şarkı çalıyor "Karanlıkta dem tutan Isak Kuşul" Kaç bin yıldır aynı sevdaya dem tutanlardan biri olmakla yetiniyorum. Mevsim kış, önümde Mikro İktisat notları hiç açılmamış. Finaller var birkaç hafta sonra...

FATİH ÖZMERDİVENLİ / 6-G 9682

“ ADAMLAR ”

Adamlar bilirim: Coşkun...

Adamlar bilirim: Durgun...

Adamlar bilirim: Adları,
Boylarından uzun.

Adamlar bilirim: İri.

Adamlar bilirim: Ufak...

Adamlar bilirim ki sözleri,
Eserlerinden parlak.

Adamlar bilirim: Sönük,

Adamlar bilirim: Çürük;

Adamlar bilirim: Rozetleri,
Yüreklarından büyük.

Adamlar bilirim: Anlamamış,

Anlamayacak ne olduğunu.

Adamlar bilirim: Dolduramamış,
Dolduramayacak koltuğunu.

Adamlar bilirim: Yamuk, içri...

Adamlar bilirim: Maskara...

Adamlar bilirim: Elleri
Eldivenlerinden kara.

Sabahtan bilirim, öğlenler,

İkindiler, akşamlar bilirim

Ve günlerin, gecelerin

Dışında yaşayan adamlar bilirim...

ARİF NİHAT ASYA

ASKER BAVULLARI !...

Zaman... Nasıl bir varlık, nasıl bir kavram?!... İnsan hayat nehrinin hırçın dalgalarına kendini kaptırdı mı zaman denen şeyin nasıl geçtiğini anlamıyor...

İnsanoğlunun hayatında unutamayacağı bazı önemli zaman dilimleri vardır. Bir ustanın; çıraklık devresi, yaşlı bir insanın gençliği, bir yetişkin kişinin askerliği...

Hayatında büyük bir yanlış yapıp, okumaya karar vermiş birisinin de unutamayacağı günler ise lise yıllarıdır... Ah o eski lise yılları yom mu(!)?...

Benim de, hayatımın en güzel yılları, herkes gibi lisede geçti. Yetişkin bir insan olduğumu, hayatın zorluğunu ve acımasızlığını; hepsinden önemlisi, her türlü kötülüğe ve olumsuzluğa rağmen, hayatın güzelliğini de lise sıralarında öğrendim.

Liseye gittiğim ilk gün, benim için reel hayata bir başlangıçtı...

Sabahın erken saatlerinde okulun kapısına vardığımda, birkaç öğretmen tatilden dönen öğrencileri karşılıyorlardı. Onların gözlerinde de öğrencilerde olduğu gibi, yeni bir yıla başlamanın heyecanı ve mutluluğu okunuyordu. İçlerinden bir tanesi benim dikkatimi çekti. Tavırlarından ve ağırbaşlı duruşundan okulun yöneticilerinden biri olduğu anlaşılıyordu. Çok şık ve parlayan bir kumaştan takım elbisesi vardı. Orta boylu ve hafif şişman bir çehresi vardı. Gözlüğü de bu görüntüyü tamamlıyordu.

Yanlarından geçerken korktum. Çünkü orta okuldayken, liseye giden büyüklerimiz, lisedeki hocalarından behsederler ve onların sinirli, kızgın olduklarını söyleyip, körpeçik beyinlerimize, lise hocası imajını olumsuz olmak yerleştirmişlerdi.

Zaman onları yalancı çıkartacaktı. Çünkü lisede, öğrenci öğretmen diyalogunun farklı olduğunu ve öğretmenle isterse öğrenci her türlü konuda konuşup, konuştuklarını beraberce uyguladıkları bir yer

olduğunu gördüm...

Yanlarından geçtiğim vakit, kurtuldum, derken dikkatimi çeken hoca bana seslendi:

- Hey evlat sen gel bura!...

Ben onun beni niye çağırdığını biliyordum. Çünkü saçlarım uzundu... Tatil dönüşü niçin kestiremediğimi hatırlayamıyorum.

- Evlat sen herhalde yeni geldin! Bak saçların çok uzun... Artık lise öğrencisisin, yakışmıyor... Neyse okulun ilk günü olduğu için bir şey söyleyemiyorum, yarın traş ol...

-Tamam hocam...

Arkadaki bahçeye doğru gittiğimde, heyecan ve korku içinde okulun çok büyük üç binasına şaşkınlık içinde bakakaldım... Eski bina arka taraftan da ihtişamlı olarak duruyordu... Sanki televizyondaki İngiliz şatolarını andırıyordu. Kalabalık bir öğrenci topluluğu okul bahçesinde toplanmıştı... Kimileri liseye, benim gibi yeni gelmişlerdi. Kimileri de eski öğrencilerdi. Yeni gelenler etrafa şaşkın şaşkın bakıyordu. Eskiler ise arkadaşlarıyla konuşuyorlardı. Orta okuldan iki arkadaşımı gördüm ve onların yanlarına doğru gittim...

Eskilerden konuştuk, liseden de... Tam o sırada çok sinirli ama heyecanlı bir öğretmen kürsüye çıktı. Bizlere sıra olmamızı söyledi... Ama çok korkunç bir şekilde bağıyordu...

Bu hocanın eline düşenin vay haline, dedi arkadaşım... Biz de güldük... Ama o hocanın görüldüğü gibi olmadığını ileride son sınıfta müdür yardımcımız olduğu zaman anlayacaktık. Herkes sıra oldu ve hoca, Hazırlık A sınıfı deyince gösterdiği tarafa doğru ilerledik. İşte o anda dört sene boyunca beraber okuyacağımız arkadaşlarla ilk defa karşılaştık... Herkesin birbirine bakışını unutamayacağım...

Dikkat! diye bir komut okul bahçesinde yankılandı. Sonra eski binanın kapısı açıldı... Ve dış kapıda gördüğüm hoca merdivenlerden indi, kürsüye doğru yöneldi. Gür bir sele "Günaydın Arkadaşlar!" dedi. Biz de hep birlikte "sağol" dedik.

Münir AMCA

Konuşmasına "yeni gelenler hoşgeldiniz" diyerek başladı. Bu konuşmalar benim için her pazartesi sabahı tekrarlanacaktı. Kimi zaman dikkatli, kimi zaman da alaya alarak dinlediğimiz konuşmalar bizim için uzun bir haftanın başlangıcının habercisi olmuştu.

Hazırlık sınıfı bizler için liseye ilk adımımızdı. O anları bir kere daha yaşamak isterdim.

İngilizce öğretmenlerimiz bizimle çok fazla ilgilenmişlerdi. Onların ilgisi bizlerin hayatında önemli bir yer tutmuştu.

Okul müdürümüz bizimle hazırlıkta çok ilgilendi. Özellikle teneffüslerde gelir ve sınıfı teftiş eder, bir isteğimiz olup olmadığını sorardı. Elinden geldiği kadar yardımcı olmaya çalışırdı. Hatta ropörtaj esnasında Süper Lise'nin kendi şahsi gayretleriyle açıldığını ve bundan gurur duyduğunu ifade etmişti.

Hazırlık sınıfı bitmişti. Lise birinci sınıf yıllarımız başlayacaktı. Okula geldiğimden beri; neredeyse dört yıl olacak; ilk gün kapıda gördüğüm hoca, her sabah okulun girişindeki bahçede ulu çınarların altında, sanki bir paşa edasıyla, bizleri teftiş ederdi. Yaz-kış... Kışın soğuklarda üşüdüğü zaman atkısıyla kulaklarını sarar ve bizleri beklerdi... Tam dört yıl boyunca...

Kapıdaki hoca lise birden son sınıfa kadar fizik derslerimize girdi... Derslerimiz üç sene Pazartesi ve Cuma ilk iki saattir. Maalesef (!) derslerimiz bu üç yıl boyunca bir veya iki defa boş geçmiştir...

Hocamız ders anlatırken, bizlere "asker bavulu" der, çalışmaya teşvik ederdi. Ama sınıfça fizik yazılılarından iyi notlar alamazdık.

Arkadaşlardan biri hocamıza asker bavulunun ne anlama geldiğini sormuştu. O da; eskiden asker bavullarının tahtadan ve metalden olduğunu, görünüşünün heybetli ama vurduğunuzda içinin boşmuş gibi ses çıkardığını söyledi...

Asker Bavulları ve hocamız, Gençosman Mart Bey, bu yıl okuldan beraber ayrılıyor. Bizler mezun, hocamız da emekli olacak...

Hocam bizler asker bavulu olduğumuzu ve sizi unutmayacağız...

Elveda GENÇOSMAN MART HOCAM!
Elveda...

HARUN EMEKLOĞLU / 3-A

Eski bir zamandı... Hazırandı.

Çocuktum, cahildim, tanıımıyordum kurdu kuşu,
Tehlikeli ve birçok kanlı puslu

İlk günkü gibi masum bir yeşildi çağla ağacı.

Aşağı mahalleden irice adamlar geliyordu.

Elleri kan ve tehlike dolu.

Ama burası güzellik, burası sevgi yolu.

Vahşice saldırdılar o güzelim çağla ağacına

Bağırdım ama yetişen yoktu çığlığım,

"Ben onu kanımla, canımla suladım!" dedim.

Bunu duyan ancak ancak bendim,

Yararı yoktu vahşi ve kanlı eller çağlaları kopardı,

Çağla ağacı o günden sonra hep ağladı...

...

Bir de Münir Amca vardı.

O her zaman iyiden, güzelden yanaydı.

Çağlayı bir fidanken o dikmişti

Her yaz çağlalar kayısı olunca;

Dallar bir bir dolunca;

Ancak bir deli gibi konuşur öyle toplardı kaysıları

Bazı yazlar hiç kaysı toplamazdı.

Çünkü o ağaca kıyamazdı.

Aşağı mahalledeki iri adamlar

Ona Deli Münir derdi.

Ağacı sevmesi sevmeyi sevmesiydi onların derdi

Yine bir bahardı. Hangi seneydi bilmem

Sabaha karşı elveda dedi dünyaya Deli Münir.

Bahardı ama çağla ağacında değil çağla

Bir tek yaprak bile yoktu

Cenazesi kalkarken iri adamlar da oradaydı.

Şaşırdım onlar çağla ağacını ve Münir'i sevmezdi

İçlerinden en iricesi ve en tıpsızinin göğsünden

Ve yanındakinin büyük gözlerinden

Bir bir yaşlar dökülüyordu.

Ağaç sonra kurudu

Geriyeye kalanlar sadece odundu.

İri adamlar onu kesti

Yaşlı gözlerle tekrar bir fidan dikildi.

Fidan ağaç oldu, ağaç çağla verdi.

Çağlalar bir bir kayısı oluverdi.

İri adamların yüreği temizlenmeye başladı.

Çünkü onlar artık beni, Münir'i ve ağacı

Çok ama çok seviyorlardı.

Yeni çağla ağacına gelince onun adı Münir oldu.

ÖMER KAŞIKÇIOĞLU / 5-E 6754

Yusuf ÖZMERDİVENLİ
Kayseri Lisesi Müd. Yrd.

Ölümünün 5. Yıldönümü Nedeniyle :

TÜRKİYE SENİ UNUTAMADI!

Şahıslar fâni devlet bakidir. Turgut ÖZAL'da her fani gibi aramızdan ayrılmıştır. Ancak devlet ve millet hayatında unutulmayacak izler bırakmıştır.

75. yaşındaki Cumhuriyetimizin Anadolu'nun bağrından çıkardığı ilk Sivil Cumhurbaşkanıdır. Manevi değerlere bağlılığı ile tanınmıştır. Çalışmaları, hizmetleri ve başarıları ile milletine layık olmuştur. Cumhuriyet döneminde yetişen hatipler arasında ilk beş sırada yer almaktadır.

Türkiye 80'li yıllarına damgasını vuran liderini, aradan geçen 5 yıla rağmen unutamadı. Özal, dünya dengeleri içerisinde Türkiye'ye geçici de olsa hak ettiği yeri kazandırma başarısını gösterdi.

Anadolu'nun bağrından Çankaya'ya...

1927 yılında Malatya'da doğdu. Babası Mehmet Sıdkı Bey, annesi Hafıza Hanımdır. İlkokulu Silifke, ortaokulu Mardin, liseyi Kayseri'de okudu. 1944-1945 öğretim yılında Kayseri Lisesi'nden mezun oldu. 1950 yılında İstanbul Teknik Üniversitesi Elektrik Fakültesi'ni bitirdi. 1950 - 52 yılları arasında Elektrik İşleri Etüd İdaresi'nde (E.İ.E.İ.) görev yaptı. 1952-1953 yıllarında Amerika'da elektrik enerjisi ve mühendislik ekonomisi üzerine ihtisas yaptı. Ülkeye dönüşünde 1958 yılına kadar E.İ.E. İdaresinde Genel Direktör Teknik Müşavirliği, 1959 yılında Planlama Komisyonu Sekreteryası ve 1960 yılı başında ise Koordinasyon Vekaletinde planlama işleri görevlerinde bulundu. Askerliğini 1961 yılında yaptı. Askerden sonra 1966 yılı sonuna kadar E.İ.E. İdaresinde Genel Müdür Yardımcısı ve Genel Müdür Vekilliği yaptı. Bu arada 2,5 yıl Ortadoğu Teknik Üniversitesi'nde Öğretim Üyeliğinde bulundu. 1967 Şubat ayına kadar Başbakan Özal Teknik Müşaviriydi. Bu tarihte Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı'na getirilen Turgut Özal, 1971-73 yılları arasında Dünya Bankası'nda Proje Müdürlüğü görevini yaptı. Müsteşarlık döneminde Para Kredi Kurulu, AET Kurulu ve Red Kurullarında başkanlığı da üstlenmişti.

Turgut Özal, Dünya Bankası'ndan sonra 1979 yılı Aralık ayına kadar özel sektörde üst düzey yöneticilik yaptı. Bu tarihten 12 Eylül 1980'e kadar Başbakanlık

Müsteşar Vekilliği, 12 Eylül'den sonra 1982 Temmuzuna kadar Devlet Bakanlığı ve Başbakan Yardımcılığı göreviyle ekonomiyi yönlendirdi.

İlk siyasi teşebbüsü 1977 yılında İzmir'de MSP'den millî vekili adayı olmasıydı. Ancak kazanamadı. 1982 yılında 12 Eylül Kabinesi'nden istifa eden Özel, Anavatan Partisi'ni kurdu, 20 Mayıs 1983 tarihinde Genel Başkan seçildi. İlk dönem Başbakanlık yapan Özal, 31 Ekim 1989 tarihinde TBMM tarafından Türkiye Cumhuriyeti'nin 8. Cumhurbaşkanı seçildi.

İlk eşi Ayhan Hanım'dı. Elektrik İşleri Etüd İdaresi'nde Semra Hanım'la tanıştı ve evlendi. Ahmet, Zeynep ve Efe isimli üç çocukları oldu. İngilizce bilen Turgut Özal, 1993 yılının 17 Nisan'ında Hakk'ın rahmetine kavuştu.

Yeni ufuklar

Türkiye, 80'li yıllarına damgasını vuran liderini, aradan geçen 5 yıla rağmen unutamadı. Cumhuriyet tarihi boyunca en çok konuşulan hâlâ da konuşulmaya devam eden 8. Cumhurbaşkanı Turgut Özal, ilkelerinin ve getirdiği uygulamaların "reform" niteliğinde ve o güne kadar cesaret bile edilemez olmaları sebebiyle tarihe geçti. Ekonomide ve siyasette liberal demokrasiyi savunan Özal, Türk insanının önüne yeni ufuklar açtı.

'Satarım' dedi sattı

Hiç kimsenin cesaret edemediği dört eğilimi bir edemediği dört eğilimi bir parti çatısı altında toplamayı başaracak kadar büyük bir karizmaya sahip olan Turgut Özal, halka sevimli gelen sempatik tavırlarıyla, günün "toplum mühendisleri'nin iki buçuk parti öngörüsünü, yerle bir ederek iktidara yürüdü. O günlerden belleklerde kalan en canlı görüntü, TRT'deki bir açık oturumda Özal'la Calp arasında yaşanan "satarım-sattırmam" tartışmasıdır.

Adem-i merkezîyetçiliği savundu

Devletçiliğe ve merkezi yönetime karşı olan Özal, yetkinin işin yapıldığı yerde kullanılması gerektiğine inandı.

ji esnasında yetkililerin tuttuğu staj raporu ve stajın bitiminde aldığı "SÜMERBANK ÖĞRENCİLERİN STAJ SICILI" isimli belge. Abdülhak Hamit Tarhan'ın dediği gibi: "Çocuğa kim demiş küçük şeydir? Bir çocuk belki en

mur olmasından dolayı Sümer Bez fabrikasının lojmanında oturmuştur. Bugün hala Sümer Bez fabrikasının lojmanı olarak kullanılan tarihi binanın dili olsa da lise yıllarını bünyesinde geçiren ünlü Turgut ÖZAL'ın o yıl-

larını anlatabilse... dünya dengeleri içerisinde Türkiye'ye hakettiği yeri kazandırma başarısı göstererek bir devre damgasını vuran bir ünlüyü misafiri ettiğinin farkında mıydı?

(Sümerbank müessesesi ile ilgili bilgi ve belge konusunda yardımlarını esirgemeyen Sümer Holding Bölge Müdürü Ömer Altunay'a teşekkür ederiz.)

den İlim İrfan feyz olarak yetişen rahmetli 8. Cumhurbaşkanımız Turgut ÖZAL'la ilgili yazımızı Aşık Murat Çobanoğlu'nun "Büyük İnsan" isimli şiiri ile bitirelim.

BÜYÜK İNSAN

Türkiye'ye bir çağ getirdi gitti.
Büyük Türkiye'nin Büyük insanı.
Ecel Geldi Bu vatani Terketti.
Büyük Türkiye'nin Büyük İnsanı

Bütün devletlerde söylendi adı,
Vatan için o canını adadı.
İnsanlığın temelinde o vardı,
Büyük Türkiye'nin Büyük İnsanı.

Yeniden Türkiye gelmişti cana,
Allah için çok çalıştı vatana.
Kardeşliği barışı yaydı cihana,
Büyük Türkiye'nin Büyük İnsanı.

Kara borsa vardı hani nicoldu?
Herkes aradığın yasaksız buldu.
Kendi gitti ama eseri kaldı.
Büyük Türkiye'nin Büyük İnsanı.

Avrupalı ondan aldı örneği,
Daha üstün görmedi dileği?
Türkiyemin kalbi hem de direği,
Büyük Türkiye'nin Büyük İnsanı.

Okulu		İst. Teknik Üniversitesi		SÜMERBANK ÖĞRENCİLERİN STAJ SICILI		KAYSERİ BEZ FABRİKASI		Turgut ÖZAL	
Adı ve soy adı	Turgut Özal	No. su.	1989	Sınıfı	I	Branşı	Elektrik	Staj yılı	19.45-19.46
Öğrencinin staj süresince çalışma durumu									
Çalışması	NOT	Staja başlama tarihi	2.8.1946						
İşe ilgi, işi tam ve vaktinde yapma.	P.İy1	Staj sonu tarihi	18.9.1946						
Üstlerine karşı durumu	P.İy1	İş günleri	43						
İşçilere ve arkadaşlarına karşı genel durumu.	P.İy1	Çalıştığı günler	36.5						
Devanı durumu	P.İy1	Çalışmadığı günler	5. 1/2 Tatil						
Çalışması hakkında kanaat	P.İy1	Sağlık durumu							
Staj süresince									
Öğrenciye yapılan giderler	Lira	Kuruş	Gördüğü işler						
Yolluk			Atölye:						
Harçlık			I Hafta Modelhanede						
Günlük			2 " Dökümhanede						
Ağustos 29 I X3.	80.79	14.04	I " Çarkhanede						
Eylül 14X3.-	50.53	7.88	I " Tesviyehanedede						
Y e k ü n			I " Demirhanede						
			Atölye Şefi						
Stajyerin genel kabiliyeti ve çalışma durumu hakkında iş yeri üstünün düşünceleri. Herde kavalaya saf olmal ki. Sımsıkıdır.									
Staj heyetinin kararı / 194									
Başkan Üye Üye Üye Üye									

büyük şeydir..." O zamanki Fabrika Şefi'nin, Staj Öğretmeninin staj raporunun altına, özel düşünceler hanesine: "İleride memleket için nafi olabilecek bir elemandır." teşhisi ne kadar ileri görüşlü bir öğretici olduğunu göstermektedir herhalde. (Nâfi menfaatli, faydalı, kârlı demektir.)

Babası memur, annesi öğretmen olan Turgut ÖZAL Kayseri Lisesi'nde okurken babasının Sümerbank'ta me-

Kayseri LİSESİ Sahife: 7

KOLU BİTİRME BELGESİ DEFTERİ

Ders yılı: 1944-1945 Devresi: Hoşra

Erişim	Türkçe	Tarih	Edebiyat	Din	Güvenlik	Dinî Bilgi	Felsefe	Türkçe	Tarih	Coğrafya	Fizik	Kimya	Matematik	Maden	Tıp	Sanat	Diğer	Belge		Fotograf	
																		Ortalama	Not		
6	6	5	5	7	7	9	9	10	10	9	9	10	10	10	10	10	10	10	100	92,5	
Adı ve soyadı: Mehmet Tais Babasının adı: Hüseyin																					
Doğduğu yer ve yılı: Kayseri 1941 Okul numarası: 1322																					
8	8	9	10	6	5	10	5	3	5	9	5	9	5	9	5	9	5	9	97	94	
Adı ve soyadı: Memet Öggen Babasının adı: Mehmet																					
Doğduğu yer ve yılı: Çorum 1923 Okul numarası: 1663																					
8	10	10	9	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	126	105	
Adı ve soyadı: Emreğül Özal Babasının adı: Mehmet																					
Doğduğu yer ve yılı: Melikgözü 1924 Okul numarası: 1756																					
10	5	9	5	3	3	10	10	9	7	3	11	3	11	3	11	3	11	3	113	94	
Adı ve soyadı: Zeki Akın Babasının adı: Mehmet																					
Doğduğu yer ve yılı: Kayseri 1926 Okul numarası: 1759																					

Özal'ın okuduğu iki ünlü lise

Hürriyet gazetesinde yer alan bir haber, Turgut Özal'ın Kayseri Lisesi'nde okuduğunu ve bu okulun Türkiye'nin en iyi okullarından biri olduğunu belirtmektedir. Gazete, Özal'ın bu okulda aldığı eğitim ve bu okulun Türkiye'nin geleceği için ne kadar önemli olduğunu vurgulamaktadır.

Kayseri Lisesi kuruluşundan beri devletin her kademesinde görev alan kişiler yetiştirmiştir. Cumhurbaşkanımız Turgut ÖZAL da Kayseri Lisesi mezunu olup mezuniyet defterindeki notları ve mezuniyet ile ilgili sözleri bulunan gazete kopyası görülmektedir.

LİSE YILLARI : Turgut Özal, aynı şekilde ismi de Kayseri'de okudu; Kayseri Lisesi'nin ilk mezunlarından olan Turgut Özal, anne-babası ve kardeşleriyle. Bu yıllarda Korkut da, Kayseri Lisesi'ne devam ediyordu. Bozkurt ise henüz ilkököl çağındaydı.

Özal ailesinin hepsinin başı,
Çalışan insana kim gelir karşı?
Nur olsun mezarı toprağı taşı,
Büyük Türkiye'nin Büyük İnsanı.

Kurşuna tutuldu yine yılmadı.
Allah'a güvendi dilden salmadı.
Asla usanmadı asla yılmadı;
Büyük Türkiye'nin Büyük İnsanı.

Anası öğretmen, babası memur,
Çok insan taş attı o etti sabır.
Çok Hizmet ederdi yetmedi ömür.
Büyük Türkiye'nin Büyük İnsanı.

Bin dokuz yüz doksan üç On yedi Nisan,
Saat iki buçuk dedi öldüğü zaman.
Sanki hiç gelmemiş dünyaya yalan,
Büyük Türkiye'nin Büyük İnsanı.

Demir perdeleri yıktıran Özal,
Türkiye'ye çivi çaktıran Özal.
Kuru çeşmeleri aktıran Özal;
Büyük Türkiye'nin Büyük İnsanı.

Çobanoğlu sözüm burada biter,
Dünyaya gelenler mutlaka gider.
Ecel durdurmaz böyleymiş kader;
Büyük Türkiye'nin Büyük İnsanı.

Aşık Murat ÇOBANOĞLU

Sahi... Gidiyor musun!?

Aynı havayı solumanın ortaklığı çarpar bir yerlerde, bir yerlerde aynı havayı alamamanın sıkıntısı duyulur...

Bilinmez ne kadar zaman geçer. Yoksa zaman da birilerini atlatıp kendi içine mi çeker, ya da birileri mi zamanı kendi içine alır? Bu belli değildir...

Aynı havayı teneffüs etmenin ağırlığı; bir kalp çarpıntısı, bir ses titremesi şeklinde mi kendisini gösterir?

Söz ne kadar yavan, sükûtun yanında. Ya ışık ne kadar anlamsız ruhu göstermedikçe...

Nerdesiniz sevgili karanlıklar? Nerdesiniz? Her şeyin el yordamıyla öğrenildiği zamanlar...

Bir şeyler var, bir şeyler...

Bir şeyin içinde her şeyler.

Şeyler, çok şeyler!

Hiçbir şeyler, ne çok şeyler...

....

Zaman geçmiş...

Ayrılmak, kalmak kadar zordur...

Ayaklanmalar, hazırlanmalar...

Neye, nasıl?

Bilinmez...

Belki...

Sıradan işler.

Defterler, kitaplar, kalemler, vesaire, vesaire...

Bir dokunuş, bir bakış, belki çok şeyler...

Belki bir tereddüt, belki bir karar, belki bir boğuşma...

Kiminle? Niçin?

Bir tereddüt susuşta, bir kararlılık konuşmada. Hepsi bir şeylerde...

Bir şeyler bir yerlerde.

Belki bir gecede, belki bir günaydında. Belki de başka bir...

Bir küçük bakış...

Bir küçük bakış, bin kıvılcım.

Görülmedik. Bildik.

Gizli kalmış.

Bir hoşçakal, bir güle güle... Çok şeyler...

Ortada donakalan; bir şeyler...

Kırkikindilerde geleceği intizar olan bir yağmur var!

Hüsran getirip, hicran yükleyip, mutluluk götürecek olan...

"Nasıl geçti habersiz / O güzelim yıllar"

.....

"İşte bu zaman çizgisi, şimdi burdayız. Yolculuğumuz buraya gelene kadar; şurada başlayıp bu süreç boyunca devam etti. Kimi zaman ayrılıp, herkes kendi çizgisini

oluşturduysa da, bu süreç boyunca sonuçlar hep bir ana çizgide birleşti. Dört yıl bizi taşıyan bu çizgi bir müddet sonra yeni açılımlarla devam edecek."

.....

Bir yıl sonu daha gelirken ayrılığın sancısı yine başlıyor. Giden her mezun sanki bizden, içimizden bir şeyleri de götürüyor. Hafızalara burada geçen günlerin hatırası kazımp, gelecekte kullanılmak üzere bir günlük gibi korunuyor.

Kurguya dayalı bir metne bakarken; hep bahsettiğimiz zaman çizgisi, bir kader çizgisi gibi bizim için çizilmiş durumda.

Neler yok ki hatıra/hafıza defterlerimizde.

Sanki daha dündü, Serdar'ın parmak kaldırırcan bir soruyu bilmenin heyecanını yenemeyip ayağa kalkarak tahtaya doğru yürüdüğü, Kadir ve Oğuzhan'la birlikte uzay bilimleri kitapları okuyarak, Stephan Hawking'e olan hayranlıklarını belirtmeleri, zaman ve uzay üstüne sohbetimiz. Orhan Veli'nin müzik dersindeki inadı, ince esprileri, Deniz'in yaz tatilinde yaptığı rehberliği ve dış dünya ile ilk kez tanışmaların getirdiği heyecanını aktarması.

Ne kadar çabuk geçti Sonsuz Düş'ün yayınlandığı zamanlar? Ve binlerce mesafe ötelede bile olsa kaç farklı yerde okunduğu. Nerede kaldı "ufaklık" ve Kamile... Daha sonra kaç şiir kaldı bizde?

Çok mu geride kaldı, Mesude'yle bir şiir yarışmasına hazırlandığımız, il birinciliğini aldığımızda paylaştığımız sevincimiz? Her şey "İki Kum Tanecigi" gibi mahzun mu kaldı?

"Yola Yakın" pencerede yakalayıp, tekrar oraya çıkması için iki yıl beklediğimiz Görkem, her dem gülerken gördüğüm güzel Sibel, Aysel, Özlem ve Lale...

Şimdi hazırlanıyorsunuz, gideceksiniz öyle mi? Beni burada bırakıp...

Hani "Türkümüz"? Tevazu içindeki Harun, rol için eski yazıyı öğrenen Rukiye, her şiir okuduğunda kalbinin sesini bastırmak için daha çok bağırın Küçük Harun... Ne hazindi bir türküyü beraber yakıp da, birlikte söyleyememek! Yokluğumuzda daha da kenetlenen, yuvamın sevimli, afacan çocukları...

Dar mekanları bana geniş eden, uzak yolları yakın eden; (dolma sözünü hâlâ tutmamış olan) Aysun, bana her dem eksikliğini hissettiğim kız kardeşim olan Ebru, unutmadığımı bildiği hâlde; dostun sitemi de bal olur kabilinden, "unutulduk mu?" diye yazan Süleyman, en coşkulu, en hüzünlü anlarını paylaştığımız Gökmen, ve beni hiç yalnız bırakmayan, meslekte rakibim(!), "melâl'in en güzel rengi Ülkü... Hasılı bir gurbet acısının paylaşıcıları... Gidiyorsunuz öyle mi?

Dört yıl kendisini saklayıp, en büyük esprisini son ayda yapan Kül Bilge "Aydın" Han, ve en bıçkın rolünü de yazılı kağıdına aktaran Serkan... Üç yıl boyunca bir kez olsun kakhaha ile güldüğü görülmemiş, her tebessümünde

gönlümüze en güzel bahçeleri kuran hüznün güzeli Necmiye, Sultan, Aysel, can Mihrican, Betül ve Aygül... Sükûtnun sohbetini paylaştığımız derin dostluklar...

Hüznün zamanlarında bir sıcak çay, ince parmaklarında Esra'nın, kantin önünde...

Sınıf küçük bir dünya aslında... Bir cemaat, bir topluluk, bir millet gibi... Her tezadı içinde taşıyan ama parçası bütüne dokunmayan, bütünde parçayı yok etmeyen... Her şeyin tezadıyla var olduğu bir küçük dünya...

Hüznün dahil her tür duygu ve tepkisini gülerek ve güldürerek aktaran, adı duyulduğunda hepimizin yüzünde tebessüm oluşturan Ramazan, herkesin şakalarıyla hatırladığı ve herkesin güvenilir bir dost seçtiği Cuma, onun yanında yağız delikanlı, özü sözü bir Çobanoğlu...

Gidiyorsunuz öyle mi?

Sahi gidecek misiniz; Yunus, Polat, Yusuf... Siz de? Beni burada bırakıp!...

Aklına yatmayınca düşüncesini gözlerine yansıtan, soran-sorgulayan, ama her zaman seven Müjgan, dünyalar güzeli Buket, eğer içerde çalışmıyorsanız Sadıka ile bahçede misiniz?...

Biliyorum yine geç kalacak Serap ve ışıl ışıl gözleriyle Dilek hiç hissettirmeden en güzel esprilerinden birini yapacak...

Hacı Ahmet, ders dışındaki testleriyle uğraşırken her şeyi takip ediyor olacak. Bir müverrih, bir ayaklı kütüphane gibi...

Yetişin imdadıma bu zor zamanımda, ufku bulunduğu zamanı ve mekanı aşan Emel, kısa siyah saçlarıyla Ayşe, al götür beni bir köşeye, hâl dostum Bora... Sükûnete ve boşluğa ihtiyacım var! Yoksa bu dert beni, bu dert beni çıkarmaz yolun sonuna...

Hasret sızısı, ayrılıktan önce başladı Oral, zamansız yağmurlar gibi... Duyuyor musun beni Servihan, anlıyor musun Hatçe?

Sorguları sorgulamak için geniş zamanlar umduğumuz ama bulamadığımız Nuray, mavi gözlerinde her zaman endişe ve telaş bulduğum Fatma, hep utangaç ama içten, en az sevildiği kadar seven Gülcan, sevecen, konuştuğça içimizi çocuk masumiyetiyle dolduran Hatice...

Sizler de gidiyorsunuz öyle mi? Sevgiye dair geniş zamanları bulamadan...

Saçları, küpeleri ve yüzükleriyle Nur, uzun boylarıyla bizleri gölgede bırakan bir edalı kız Funda. Ve Ömer, arka sıralardan Yüksel'i de alarak...

Peki bana nöbet günlerinde kim bağırarak metrelerce öteden Pelin de giderse? Ve ben kime takılacağım derse girdiğimde göremezsem Filiz'i? Ya tarfik canavarı Hasan'ın yerini kim dolduracak? Bütün yaramlıklarına rağmen Kahraman'ın, İlker'in...?

Muhammed, sen anlarsın, oradan, arka sıradan sen söyle bu müşkül soruların cevabını... Ben kimi bulurum Burhan?

Bir kalorifer kapmaca oyununda kaldı mutluluklar... Bir de koridorda birikip, her gelen hocaya topluca iyi dersler dilemeler...

Peki bizim kahvemizi kim yapacak Sibel olmazsa, Meral olmazsa, Melek olmazsa!? Elektrikli ısıtıcıyla yapılan

kahvenin tadı... Hepsi bir hatıra olacak öyle mi?... Ve merdiven altı sohbetleri...

Elbette sarı saçlarından sen sorumlu değilsin Volkan, Ensar'ın esmerliğinden sorumlu olmadığı gibi... Ama arka arkaya oturduğunuz sıraları Özbek'le kaynatmaktan ben de sorumlu değilim...

"Zamanı" her sorduğumda "iyi ellerinizden öper" esprisiyle beni daima güldüren, "s" sesini peltek söylemesini sevdiğim, ama bunu bilmeyen Sevil'le gece gündüz ne konuştuklarımı bir türlü çözemediğim Serpil; iki sevgili dost... Pembe dizi hayranı olup da mantıklı düşünebilen ender insanlardan, İstanbul sevdalısı Ayşe, rüzgar sert esse götürecektir Şule ve ön sırada oturarak bütün sorularıma muhatap olan, bazan kitabını ortak kullandığımız Meryem... Sizler de hazırsınız gitmeye, öyle mi?

İç dünyası dış dünyasından çok daha kalabalık olan ve ancak yazdığı zaman içini yansıtan Şule, hemen yanı başında Selda siz de, öyle mi?...

Demek bırakıp gideceksiniz öyle mi? Yola bereber çıktığımızı unutarak... Her şeyi bir bohçaya sarıp bana bırakarak...

Zannediyor musun ki sensiz burada neşe olacak? Ve zannediyor musun bu yorgun yürek katlanacak bu ayrılığa?

Kader bizi beraber yoğurmuş... Öyleyse, öyleyse senin olmadığın yerde beni kim bulur?

...

Zaman geçmiş...

Ayrılmak, kalmak kadar zordur...

Ayaklanmalar, hazırlanmalar...

Neye, nasıl?

Bilinmez...

Belki...

Sıradan işler.

Defterler, kitaplar, kalemler, vesaire, vesaire...

Bir dokunuş, bir bakış, belki çok şeyler...

Belki bir tereddüt, belki bir karar, belki bir boğuşma...

Kiminle? Niçin?

Bir tereddüt susuşta, bir kararlılık konuşmada. Hepsi bir şeylerde...

Bir şeyler bir yerlerde.

Belki bir gecede, belki bir günaydında. Belki de başka bir...

Bir küçük bakış...

Bir küçük bakış, bin kıvılcım.

Görülmedik. Bildik.

Gizli kalmış.

Bir hoşçakal, bir güle güle... Çok şeyler...

Ortada donakalan; bir şeyler...

Kırkikindilerde geleceği intizar olan bir yağmur var!

Hüsran getirip, hicran yükleyip, mutluluk götürecektir olan...

s.aydın

SEZAI KARAKOÇ ve İKİNCİ YENİ

Ergani'de doğan Sezai Karakoç, Siyasal Bilgiler Fakültesi'ni 1954'te bitirmiştir. Bir süre maliye müfettiş muaviniği yapmış, sonra bu meslektan ayrılarak serbest çalışmaya başlamıştır. "Diriliş" adlı dergiyi aralıklarla çıkaran Sezai Karakoç'un Fransızcadan manzum ve nesil tercümeleleri de vardır.

Karakoç şiir üslûbu bakımından, az çok, ikinci Yeni'ye bağlanabilir olsa bile sanatında görülen temalar ve inandığı değerler bakımından şiirimizde daha ileri, yeni bir sestir. 1940'tan beri yitirilmiş ve ayak altına alınmış Türk inançlarını en taze özlerle yüceltmenin çabasını gösteriyor. Eşyadan ve hayattan felsefeye (metafizığe) yönelerek bir yandan Necip Fazıl'ı, ayrı bir özde sürdürüyor. Bir yandan yurdun bütününe yaydığı Anadolu kasabası ruhunu, töreleri ve inançları ile yeniden değerlendirerek sembollere bağlı, mistik memleket şiirinin örneklerini veriyor. "Türküler içinde en senin olan" dediği şiiri bulmak istiyor.

Karakoç'u aynı üslûbu kullanan yaşlılardan bir çok noktada ayrılmış Orhan Veli kuşağına ise hiç bağlanmamış görüyoruz. Bu ayrılıklar özet olarak şunlardır :

Türk halkının inançları doğrultusunda, İslâmi-millî değerlere bağlı olması...

Elbette sembolcü ve gizemci şairin tarzı bu inançları ve düşünceleri savunmaya onların öğretisini yapmaya elvermez. Bunu birtakım sezdirmeler, imâlar, mecazlar, çizimler vasıtasıyla ortaya koyacaktır.

Gerçi Karakoç'a göre; "Bir ülküyle şartlanmak, sanat eserinin estetik bir değer olmasına engel değildir" İşte bu estetik değere ulaşmış ülküyü (ülküye alet olan sanatı değil) Yahya Kemal ve Tanpınar'da olduğu gibi Sezai'nin çoğu şiirlerinde görüyoruz :

Siz inançların sedef kabuğunu
Ebabel kuşlarının gagalarıyla kıran
(Şahdamar)

Kapalı çarşı içerisinde
Açık ve keskin yumuşak ve güzel Kur'an sesleri
(Şahdamar)

Karakoç'ta kadın yeniden idealeşmiştir. Yataklarda uzanan sabahlara kadar uyutulmayan dişinin yerini yeni bir "Leyla" almıştır. Bunlar "Zarif vakitlerin seçkin ka-

dınları" dır. Şairin kendi değişiyle : "Bu, şiirde putperest bedevinin hurmadan putudur. Şair cemiyette sıkıştıkça kadına sığınacaktır. Şair, bir dünya nimeti olarak kadın çevresinde bir pervane gibi dönüp dolaşacaktır." Kadın arkadaştır, sığınaktır. Karakoç'un şiirine çoğunca bir melek ve bilhassa "anne" imajlarıyla girerler.

Onunki sevişme değil, aşk'tır :

"Her kadın acıma anıtı bir anne olsun
Çocuklara açılan mavi kırmızı pencere anne"
(Köpük)

Karakoç'ta ölüm bir çürüme, bir maddeye dönüşüm değildir. Melekler vardı. "Sure"ler vardır. Dünyanın ötesi ve hayatın ötesi vardır. Ölümün ötesinde yaşama vardır ve bu yaşama güzel, uysal, iyidir.

Sezai Karakoç ikinci yenilerin ağızbirliği ettikleri karamsarlık, sıkıntı, bunalım gibi "moda" düşünce ve temalara katılmamaktadır. Çünkü sıkıntı, karamsarlık madde ile ilgili duygulardır. Sezai, maddeyi aşmış gibi görünen ruh değerlerine bağlı bir şairdir. Bu konuda söyledikleri vardır :

"Şair kendinden memnun olmalı... Bu memnunluk, bir gün geçiricinin bir ne oldum demesinin memnunluğu olmamalıdır. Eserin şairini sevinçten titretmesi demek bu. Şairin eserini sevmeli...

1940'tan beri şairlerin çoğu büyük şehir üstünde durmuşlardır. Orhan Veli'nin, Necatigil'in çevreleri hep İstanbul ve Ankara'dır. Dağlarca sırf toplumcu şiirlerinde, Külebi ile Cumalı da yine toplumcu amaçlarla, yalın ve gerçekçi bir

tarzda Anadolu köyüne giderler. 1965'ten sonra Cemal Süreyya bazı sezdirmelerle, yahut gezi izlenimleri halinde Anadolu'dan söz etmiştir. Kapalı, soyut, anlamsız şiirin ağırlık merkezi de yine İstanbul'dur. Ve bu şiirde anlatılan insanlar, halk değildir, çokçası bunalan, sıkılan, töreye başkaldıran aydınlardır.

Karakoç ise, bizde ilk olarak kapalı, sembolist şiir üslûbuyla Anadolu, kasaba ve köyüne giriyor. Bütün yurt demek olan bu kasabayı, çocukluğunun altın bakışları arasında bütün yaşayışı, gelenek ve töreleri, inançları, kahramanları, efsaneleri, insanları ve mevsimiyle ortaya koyuyor. Kadınlı, erkekli çocuklu bazı toplu hareket sahnelerini kalabalık heykeller, kabartmalar, resimler gibi çizdiği "Köpük'ten aldığımızı metin parçalarında görü-

Karakoç şiir üslûbu bakımından, az çok, ikinci Yeni'ye bağlanabilir olsa bile sanatında görülen temalar ve inandığı değerler bakımından şiirimizde daha ileri, yeni bir sestir. 1940'tan beri yitirilmiş ve ayak altına alınmış Türk inançlarını en taze özlerle yüceltmenin çabasını gösteriyor.

lecektir.

Karakoç'un insanları da ötekilere benzemez. Onları, en iyisi, "çocuk" kelimesiyle niteleyebiliriz. Köpük'ten bir mısra şöyledir :

"Bir insanı al onu çöz çöz çocuk olsun"

Bunlar sevgiyi arayan, ağlayan... "Başını kaldırıp bakmayan mahçup, onurlu çocuklar"dır. "Efendi ve utan-gaç'tırlar. Kutsal bir huzuru ve milli şahsiyeti bozan "Bay yabancı" ya kızarlar. Bu insanlar, hiç taraf tutmak-sızın Polonya, Peşte ve Cezayir'de hürriyetleri için baş kaldıran insanlara yan çıkar, ölenlere ağlarlar.

Ne var ki, şiirde ancak bunların gölgeleri sezilir. Hızla görünüp kaybolurlar, durup konuşmaz, bir şeyler anlatmazlar. Şairin kendisi de (cemal Süreyya ve Turgut Uyar'ın aksine) şiirine az katılır, kendisini de siler. Çün-kü Karakoç'a göre :

"Şiir soyutlaştırır insanı. Şiirde insan "anlaşılır" olarak vardır. Romanın tam anlamıyla özel isim sanatı olmasına karşılık şiir nitelikler sanattır. Somut insan en çok, bir enstantene olarak şiire girebilir. Bulutu, na-sıl bir insan, kendi iç evrenine göre yorum-larsa, şairler de insanı, fon olarak öyle yer-leştirdi eserine"

Üslub : Sezai Karakoç, ikinci Ye-ni'nin kapalı, dolaşık ifade tarzını benimse-miştir. Ona göre : "Anlam yeni şiirde, kendi öz fonksiyonunu yitirmiştir. Bir uyurgezer-dir, hafızasını kaybetmiştir belki... Gerçi yeni şiir yer yer anlamsızlığı dener. Anlam boşlukları bırakabilir, anlam sıkıntıları çe-kebilir ama büsbütün anlamsız şiir düşünülemez."

Nitekim Karakoç'un şiirlerinde yer yer gizlenmiş, pek uzağa itilmiş olmakla birlikte anlam iyi belirlemiştir.

Körfez'de oldukça açık olan üslûb Şahdama'r'da ve Köpük'te daha örtülüdür. Bu üslûbta argo yok, çirkin ke-lime yok, açık saçık da yoktur. Konuşma dilinin bazen ustaca kullanıldığı görülür. Mecazlar çoktur ve güzeldir. Gerçeküstü şiirin "serbest çağrışım"ından şaşırta şaşırta gelirler :

Vakit çiçek bozuğu bir akşam tepkisi
Bir mermerin rüzgârda savrulduğu
Bir kırmızı biber salgını develer

Karakoç, biçim değiştirmekle şiir yeniliği olmaya-çağını düşünüyor. Yenilik şiirin özünde olur ve her öz yeni bir biçim yaratır. Bu yüzden öze olduğu kadar biçi-me de önem verir. Mısra bütün gücünü koymaktadır. Mısraı güçlü kılmak için, kafiyeden, iç kafiyeden, tekrar-

dan, kelime oyunlarından ve başka ahenk unsurlarından yararlanmaktadır.

Ancak bazı şiirlerinde, insana uzatılmış ve gereksiz hissi veren mısralar bulunur :

Son insan yürüyor
Kaçalım kaçalım
Tut elimden kaçalım
Bizi kimseler görmesin
Arayanlar bulmasın
Tren duvarları sarsmasın
Yürek bu kadar hızlı çarpmasın
Kan böylesine hızlı akmasın
(Körfez)
gibi.

İKİNCİ YENİ

"Anlam yeni şiirde,
kendi öz fonksiyonunu
yitirmiştir. Bir
uyurgezerdir,
hafızasını kaybetmiştir
belki... Gerçi yeni şiir
yer yer anlamsızlığı
dener. Anlam
boşlukları bırakabilir,
anlam sıkıntıları
çekebilir ama
büsbütün anlamsız şiir
düşünülemez."

1955'ten sonra estetikleri ve üslublar havası içinde başka bir şiir tarzı görünmeye başladı. Buna bağlanan şairlere ise İkinci Yeni'ler adı verilmiştir.

Ne var ki, İkinci Yeni'ye "akım" diyebilmek zordur. Çünkü bu, üslubda, estetikte, düşünce-de açılmış yeni bir çığır değildir. 1925-40 yıl-ları arasında doğmuş olan bir kuşak'ın Batı'ya özenişleri verimidir.

Nitekim İkinci Yeni adı, 1963'ten sonra az kullanılır olmuştur. Önce bu havaya bağlı gö-rünenlerin çoğu kendilerini her gün yenilemek ve bağımsız kişilik bulma çabası içerisinde-dir. Vaktiyle İkinci Yeni'den sayılıp da bugün şöhret yapmış şairler arasında :

Turgut Uyar, Cemal Süreyya, Sezai Karakoç, Edip Cansever, Ece Ayhan, Ülkü Tamer, v.b. önde gelenler-dendir.

İkinci Yeni'ler bir takım değil bir kuşak'tır, dedik. Ne var ki, onlara yaşıt oldukları halde sanat görüşlerine katılmayan sanatçıların bulunduğu da unutulmamalıdır. Katılmayanlar arasında hece veznine bağlı kalanlar, Top-lumcular, Orhan Veli gerçekçiliğini izleyenler ve özel-likle, milli ve ayrıca İslâmi temada yeni şiir tarzlarını sürdürenler bulunmaktadır.

Bu şiirin incelenmesine geçmeden önce, tanınmış şairlerden Sezai Karakoç'un bir makalesinden parçalar okuyalım :

"Lâleli'den dünyaya giden bir tamvaydayız! İşte ye-ni şiiri özetleyen bir mısra. Bu artık klâsik şiirin yolcu-ğuna benzemiyor. Klâsik şiir, azgın bir davetle nerdeyse toprağın sonuna gider... Orhan Veli akımında ise insan Lâleli'den çıkar bir yolculuğa ve tramvaya atlar; ama

mutlaka Sirkeci'ye gider. Yeni gerçekçi akımda ise Lâleli'den çıkar yolculuğa tramvayla ama dünyaya gider. "Ben" in en küçük davranışı bile büyük bir haber gibidir..."

İkinci Yeni'nin Kaynakları :

1955'ten sonra çoğu şairlerin ve bazı romancıların bütün varlıklarıyla katıldıkları ve savundukları kapalı, – soyut, "simgeci" ve anlamsız şiir eğilimleri, büsbütün yeni olmaktan uzaktır. Bu iddia ve uygulamaların Batı'da yüz yılı geçen, bizde ise elli yıla yakın bir geçmişi ve gelişmesi vardır.

Yeni şiir ilkelerinin Batı'da, ilk önce Romantikler tarafından, hülya, sır, iç sıkıntısı, sevgi anlatışları ile belirdiği görülecektir.

İKİNCİ YENİ'NİN ÖZELLİKLERİ

– Biçim Yönünden :

İkinci Yeni'ye bağlı şairler, biçim'den değil öz'den hareket edilmesi gerektiğini savunuyorlar. Yani şiirin vermek istediği muhteva kendine en uygun biçimi bulacaktır deniliyor.

Ancak Edip Cansever'in bir yazısında :

"Mısra işlevini yitirdi, şiiri şiir yapan birim olarak yürürlükten kalktı... Duyularımızı, gerilimlerimizi, düşünce ve çoşkunluklarımızı başlatıcı bir öge, bir ölçü olmaktan çıktı. İnsanı, insanla gelen en çağdaş sorunları karşılayamaz oldu..." (Şubat 1964)

Diyerek "çok sesli şiirde mısrayı ölçü yapmak yerine usu ölçü yapmak" gerektiğini söylüyor. Mısra ile birlikte adeta şiirde yürürlükten kaldıran bu bakış şiirle nesir arasında ayrılık görmemektedir. İkinci Yeni şairleri "mısrasız şiir"i denemiş fakat bundan, kendileri de zamanla, vazgeçmişlerdir. O halde "mısrasız şiir" hatta "us'u ölçü alan şiir" fikri ciddiye alınamayacağı gibi ikinci Yeni'nin tutumlarına da aykırıdır.

– Üslûp :

1955 şiirini önceki bütün şiirlerden, dilce ve mısra kuruluşunca kısacası üslûpça ayıran sarsıcı değişmeler vardır.

İkinci Yeni'lerin tutumu, önceki yeniliklerle kıyaslanmayacak ölçüde bir üslûp şaşırtıcılığıdır. Bunlar, aynı zamanda kapalı'yı ve anlamsızlığı sağlamak için bizzat Türkçe'nin kuruluş mantığına sözde zimi şekillerine aykırı gitmişlerdir.

Edebiyat tarihimizde İkinci Yeni'yi uzaktan andıran bir üslûp özentisi ararsak az çok Servetifünuncuları bulabiliriz. Gerçi onlar, cümle dizimini bozmadılar ama şaşırtıcı kelimeler kullanarak İkinci Yeni'ye öncü oldular.

Yeni şiir şu değişmeleri vermiştir :

Birbirini tutmayan sözleri yan yana dizmek. Mısra yapısını umursamayıp bölük pörçük bırakmak. Büyük harfleri ve noktalama işaretini atmak... gibi.

Bu yaptıklarına sebep olarak :

"Gerçeğin dille sınırlı olmadığını ve dili aşmak gerektiğini" söylüyorlar. Böylece yadırgatıcı söz dizimleri yapmakla gerçeği başka bir açıdan ve başka türlü yansıtabileceklerini ileri sürüyorlar.

Cümle ve mısraların açıklanması ve anlaşılması pek özenilecek bir şey değildir ki, "koşuk"ların (mısra) dil mantığına uyması da şart olsun. Akli anlamın ötesinde çözülecek ve verilecek daha üstün bir anlam vardır ki, şairin derdi ona ulaşmaktır.

Okuyucu'nun bu şiirleri anlamadığı için edebiyattan ve kendilerini okumaktan kaçtığını söyleyenleri de şöyle cevaplıyorlar :

"Ozan nasıl şiir yazma deneyleri içinde yaşarsa, okuyucu da şiir okuma, şiiri yakından izleme deneyleri içinde bulunur... Gerçek ozan okuyucusunda kendi şiirine uygun bir kulak uyumu yaratır."

"Ozan nasıl şiir yazma deneyleri içinde yaşarsa, okuyucu da şiir okuma, şiiri yakından izleme deneyleri içinde bulunur... Gerçek ozan okuyucusunda kendi şiirine uygun bir kulak uyumu yaratır. Ama bu uyumu da boyuna yenilemek gerek... Yenilikler getirmek isteyen bir ozan için çevreden gelen önleyici tepkileri iyi belirtiler saymalı..."

Bugünkü şiire bakarken ister okuyucu ister yazıcı olalım alışkanlıklarımızdan kuşkulmalıyız. Karşımıza çıkan şiir, geçmiş denemeleri yenilemekteyse, nice güzel olsa da boşveririz."

– Anlamsızlık :

Bu özenişler ve deneyişler, yeni şiire bir de "anlamsız" sıfatının eklenmesine sebep olmuştur.

Bazı görüşler anlamsızlığı ve "saçma"yı yeni şiirin gereği sayıyorlar :

"İnsan birşeyleri konuşmağa başlar ama konuştuıkları, söylemek istedikleri değildir. İşte bundan bir "saçma" doğar, gelişir. Çok sesli öykünün en önemli bir temidi saçma..."

İlhan Berk de anlamsızlığı savunmada en ileri gidenlerdendir :

"Usumun çalışış düzenini sevmiyorum... Şiirin altına üstüne getirmek, başı sonu kaldırmak, köğük, düzenini yıkmak... bana yetmiyor... Ben başıboşluğu, sözün sözün tutmazlığını arıyorum.

Sezai Karakoç, Turgut Uyar, Edip Cansever gibi şairler ise anlamın büsbütün kalkmadığını fakat "önemsizliğin" ya da "güç anlaşılabilirliğin" anlamsızlık sanıldığını ileri sürüyorlar. Onlar için anlam okuyucunun yeni şiir eğitimine ve "serbest çağrışım", kavrayış gücüne göre vardır.

Yeni şiirin dil ve üslûbu, halk dilinden ve mantıktan kaçışı bakımından bilhassa sosyalist toplumcu ve genelenekçi çevrelerin sert tepkilerine uğramıştır. Buna karşılık bu serbest deneyişlerin ve aşırı atılımların dilimiz ve şiirimize yeni imkânlar, anlatım güçleri, geniş ufuklar getirdiği de göze çarpmaktadır.

Muhteva Yönünden

- Ahenk :

Yeni şiirde âhengi hiçe sayan görüşlerle yeni bir iç-musiki'ye önem vermek isteyen uygulamalar bazen bir tek şairde bile yanyana görülmektedir. Kimi şairler, anlamsız, yadırgatıcı, bezdirici nesir dizileri halinde uzayıp giderken, kimi şairlerde iyi seçilmiş kelimelerden kurulu mısraların ritim ve armonisi bulunmaktadır. Bazıları modern musikinin etkisi altında, şiirlerine çığ, acı ve çirkin sesleri yerleştirmekten, böylece şiir de mutluluk değil de çığlık, yalınlık, üzüntü havası yaymaktan zevk alıyolar. Böylece çağın bunalım duyguları ile çağın musikisi ve şiiri kaynaşmış oluyor.

- Mecazlar :

1955 şiirinin en göze çarpıcı tarafı mecazlı anlatımın her türlüüne, düz anlatımdan daha fazla yer vermekte oluşudur. Bu mecazlı şiir tutumu, ortalık diline ve Orhan Veli takımının açık ve yalın şiir anlayışına bir tepki manzarası göstermektedir.

Yenilerin çoğu "Şiir bir düşünce ürünü değildir" diyorlar. Onun için kesinlik taşımaz, kesin olmadığı için kelimelerin sözcük anlamından kaçır, "imge"ye sığınır. Zaten sanat, görünen tabiattan "imgesel" tabiata geçiştir.

Yeni şair "gözlediği" şeyleri bir defa da kendi hayâlhanesinde yaşar. Yaşarken aldıklarını değiştirir, tanımaz biçimler ve özler meydana getirir. Türlü imajlarla yeniden hazırladığı bu düşleri bir tabiat dekoru içine koyunca, şaşırtıcı, tuhaf, saçma görünüşler doğar :

Sezai Karakoç'ta :

"Porşelenden yapılmış Polonya-her gece güneşi uran köpekler neyi havlıyor-ufuklara çiçek ödeyen güneş vb.

- Temalar :

İkinci Yeni'nin başlıca şair ve tenkidçileri bu şiirdeki değişik tema bolluğu üstünde duruyorlar. Temalar değişmeli şairin bir manzumesinden ötekine değişmeli, hatta tek şiirde birçok temalar bulunmalı :

"Şiirin dizginleri ilkeci aklın değil kendi kendine işleyen ve duygular dünyasının buyruğuna girmiş bulunan aklın elindedir. Kabataslak bir değişle : Saniye saniye, bir sevinci, bir umutsuzluk, bir umutsuzluğu bir burukluk, bir burukluğu, bir geçmişi yaşama isteği, bir geçmişi

yaşama isteğini bir gelecek tasarısı kovalayacak." (Şiir Sanatı, sayı: 1 Afşar Timuçin)

Yeni şiirde soyutlama ile birlikte yaşama da önemlidir. Daha doğrusu : soyuta çekilmiş, içinden bazı unsurları alınmış hayatlar vardır. Şiir yaşamayı ortaya koymakla yetinir, eskiler gibi genellemeye ve çözümlemeye bakmaz.

1940 şairleri gibi bunların çoğu da, tarihsiz, kültürsüz, ahlâk ve toplum kaygısı gütmeyen "günlük yaşantı"ları içgüdüünün ve duyuların buyruğu altında yansıtırlar, ne var ki bunu kapalı bir tarzda yaparlar.

Batı şiirinin çok yönlü keşifler, felsefeler ve sosyal olaylara bağlı bu görüşlerine çok defa bilir bilmez, bazen, bilerek, çok kez de kendi kendisiyle çekişerek katılır görünen İkinci Yeni, ister istemez toplumdan uzaklaşmıştır. Şiirin amacı kendisine yöneltilmiştir. Şairin toplumda açık belli, yapıcı ve yıkıcı bir görevi olduğu kabul edilmemektedir. Bu yüzden kınanmıştır. Çağa insana ve topluma aldırılmayan başıboş, sorumsuz bir akım olarak suçlanmıştır. Kaba Marksçı toplumcular, bu kapalı ve fantezi ifadeleri, halkın işine yaramayan, kavgaya hiçbir şey katmayan kaçışlar ve hatta ihanetler olarak ayıplanmıştır.

Turgut Uyar bu itirazları şöyle karşılamakta :

"Şiir kendi başına yaşayan soyut bir yaratık değil. Geldiği sebebler, seslendiği, seslenmek zorunda olduğu yerler var. Şiir çıkmazdadır. Çünkü insan çıkmazdadır, sorunlar çıkmazdadır. Toplum değişiyor, insan değişiyor, insanın yeri değişiyor. İnsanın sorunları değişiyor."

- Sonuç :

Bu şiir, mensuplarının, dünya görüşleri, düşünüşleri ve inançları ne olursa olsun, fikirden, toplumdan, ve açık ideoloji telkininden uzak durmaya çalışmaktadır. Birtakım kavgaları, devrimleri, tasarıları söylemek istese bile "hayal havuzlarından" ve düşler evreninden geçirdikten sonra, uzak çağrışımlar ardından belirsiz semboller haline kondukmaktadır. Bu dilleri bu sanat anlayışları ile topluma anlatsalar bile kitleler tarafından anlaşılmaları imkansızdır.

KAYNAKLAR :

Türk Edebiyatı sh: 618 - 630 Ahmet Kabaklı

M. Gündüz Budak, Soyut

Afşar Timuçin, Şiir Sanatı

Türk Edebiyatı sh: 645 - 649

Körfez, Sezai Karakoç

Köpük, Sezai Karakoç

Şahdamar, Sezai Karakoç

Sonsuza Bir Adım Kala

Bir gün kahrolası dünyaya,
Gözlerini açacaksın,
Sanki o andan itibaren
Isdırıp çekmeye geldiğini
Anlamış gibi
Ağlayacak, ağlayacaksın!...
Hayatın acı gerçekleri
Peşini bırakmayacak.
Rüzgâra kapılmış
Sonbahar yaprakları gibi
Oradan oraya savrulacaksın.

Zamanı durduramayacaksın
Bir an bile geri dönmek
Mümkün olmayacak
Hayat seli senden
Her şeyi alıp götürcek
En sevdiklerinden
Bîhaber olacaksın
Saçlarında aklar akları kovalayacak
Ölümün soğukluğunu
Teninde hissedeceksin
Boğazına bir şeyler düğümlenecek.
Geçmiş, gözünün önüne gelecek
Duvardaki saat her vuruşunda
Sonsuza bir adım daha yaklaşacaksın
Va ardına baktığında
Her şeyin yalan olduğunu göreceksin.

ŞULE YÜCEL 3-B

SITEM

Dokunduğun güllerde ya dikenler bitsin
Ya da güller açmasın bahçende
Beklediğin martılar gelmesin damına
Öyle bir sevdaya düşesin ki
Ölüm bile tabibin olmasın.
Eline aldığın kalemler yazmasın
Geçtiğin yollar arkandan temizlesin gölgeni
Yüzüne baktığın insanlar dört bucak senden kaçsın
Acı çekmen için beter olmalısın
Gülme kelimelerini bile unutmalısın
Öyle bir acı yaşamalısın ki
İlacın hiç bir yerde satılmasın, bulunmasın
Labirent yollar gibi karışık
Çöllerden daha yumuşak olmasın ki
Nedamet içinde kıvranmalısın
Vuslata saniye kala ölmelisin yollarda
Rencide etmelisin kendini
Nedametten şakaklarına aklar düşmeli
Acılar çekmelisin,
Mül çekilmemeli gözlerine
O sana hafif gelir
Doğa, İslâm kabul etmesin seni
Öyle ortada kalmalısın ki
Beter olmalısın
Ölürken adımı bile söylemeden ölmelisin
Acılar içinde kıvranmalısın
Son istediğin ben olmalı ki
Kabul etmeyeyim seni,
Sana sadece küçük bir sitem göndereyim.

CENNET TÜRK / 1-B 342

İLK HABERCİLER

Ansızın, Kuzeyden buz gibi ince bir yel esti, terli bedenleri birdenbire serinletti. Kavak ağacının gölgesinde bir kimildanış oldu. Sonra rüzgâr, sağdan-soldan, doğudan güneyden esmeye başladı. Karışıkça karışıyor, çalkalandıkça çalkalanıyor ovayı üşütüyor, ağaçları yerlerinden koparırcasına sarsıyordu. Kısa bir süre sonra göz gözü görmez oldu. Tozdan her yer griye bürünmüştü adeta. Kavak ağacı olduğu yerde dalgalanıyor, toz bulutuna bir batıyor, bir çıkıyordu.

Yel azittikçe azitti. Ağaçların zayıf, kurumuş dalları ağaçtan kopmamak istercesine rüzgâra direniyordu. Fakat nafile; dallar kırıldı ve havada toz bulutunun içinde bir o yana bir bu yana savrulmaya başladı. Harmanlar, saplar birbirine karıştı. Her şey karman çorman. Çevremizi saran karanlıktan ve toz yığınından hiç kimse birbirine bakmıyor.

Uzaklardan, ta Toros Dağı yakınlarından kapkara, aynı zifiri geceleri andıran bir bulut geldi. Bulut bütün göğü örtmüştü. Kasvetli geceler ve kasvetli gündüzlerin aynısıydı. Göğü baştan başa kesen bir kaç şimşek çaktı, yeri sarsarcasına gök gürledi ve ilk damlalar adeta yarışarcasına düşmeye başladı. Sonra yalım gibi sıcak bir yel geldi. Onun arkasından soğuk, buz gibi bir yel. Yağmur damlaları hızlandıkça hızlandı. Gökten sicim gibi yağmur yağıyordu.

Koca kavak olduğu yerde ıslak, kocaman dallarıyla süzülüp duruyordu. Sel gibi yağın yağmura aldırıyordu bile. Yağmur da gittikçe hızını arttırıyor, göz açtırmıyordu. Güzün gelişinin ilk habercileri işte bu mis kokan toprak, serin hava ve kavak ağacının sallanmasıydı.

Burcu AKDEMİR Hz./B - 450

Osman GÖRGÜZ
Kayseri Lisesi Rehber Öğretmeni

BOŞ ZAMANI DEĞERLENDİRME

İnsan çoğunlukla iyi şeyler yapmak ister. İnsan her neyi uzun süre yaparsa kendisinin ayrılmaz bir parçası haline gelir. Huy denir, alışkanlık denir, çalışkanlık denir. Bu işi yapmadan duramaz denir. Bir iş anılınca bazen bir kişiyi çağırıştırır. Aslında belirtilen işleri yapmak öyle kolay değildir. Fakat yapıla yapıla o derece ustalık kazanılmıştır ki yapmayanlara zor gelen iş yapanlar için sıradan, kolay belki de zevk alınan, yaptıkça haz duyulan bir iş haline gelir.

Alışkanlık işin iyisi kadar kötüsüne de olabilir. Komşularımızda, filmlerimizde görülen kültürümüzün bir parçası haline gelmiş tavla ve benzeri oyunları ele alalım. Tavla da oyunlardan bir oyundur. Atarsın zarı, pulu şuradan alır şuraya korsun. Alışkanlık olduğunda aynı angaryayı bir saat iki saat yapar durursun. Hele bir de yeniyorsan tamam. Saatlarını günlerini harcamak için bir ayrı sebep. Vay zarı tuttun. Salladın, salladın... Bıraktın, çarptırmadın. Şöyle atılır, böyle tutulur. Oyununla değil zarla yeniyorsun...

İnsan oyun atmosferinden kendini çekip de, "Bu kadar tantanaya değer mi şu oyun? Şu kafa şişirmeler..." diyebilse aramaya, doğruyu bulmaya başlamış demektir. En değerli günlerin, yılların boş oyunlarla harcadığı, sonucun nereye vardığı, bu işi en iyi yapmanın ki konuşmalarla, boş hikayeyi bilirsiniz. Adamın biri bakmış ki oğlu tavla oyunundan vazgeçemiyor, oyunuyla gurur duyuyor. "Oğlum bunu en iyi oynayan ne iş yapıyor sor bakalım..." demiş. Oğlu soruşturmaya başlamış. Tavlayı en iyi oynayanın mahalle hamamında taklaklık yaptığı üzerinde görüşler birleşmiş. "Tavlayı en iyi senin oynadığın söyleniyor, gerçek mi?" demiş. Adam iki zarı eline almış hamamın damına fırlatmış. "Git bak düşüş konmuştur." demiş. Bakmış gerçekten zarlar iki altılı konmuş.

Oğlu babasının dediğine gelmiş. "Tavlayı bu kadar iyi oynayan sabahtan akşama kadar hamam ocağını yakarak karşısında pişen işi, tellaklığı yapıyorsa bu oyun bir maharet değil." kararına varmış.

"Bu iş iş değil, ben doğru yoluma gideyim." derse ilk başta birazcık sabır edince çalışmanın, meslek öğrenmenin, yaptığı işten memnun olmanın da bir özellik, bir güzellik, bir zevk olduğu görülürse işte o zaman doğru adımın doğru yere, adam olmaya doğru götürdüğü görülecektir.

Doğru adım vakti değerlendirme demektir. Gününü ve saatlarını planlayan, öngördüğü saatlarda çalışmasını yapan öğrenci, görevinin dersine çalışmak olduğunu kavrayan öğrenci başarıya ilk adımı atmış demektir.

Yazımızın konusu bir insanın görevini yaptıktan sonra dinlenmeye geçtiğinde tutması gereken yoldur. Dinleme günümüzde çalışma alanının değiştirilmesi olarak tarif edilmektedir. Bizler dinlenmeyi, bomboş zamanındayız. Günümüzde dinlenme çalışmanın değişik şekli, öğrenmenin başka biçimi, konunun değiştirilmesi olarak algılanıyor. Sekiz saatlik görevini yapan bir yetişkin evine veya toplum içine girdi. Bulunduğu yerde yeni birşeyler okuma veya seviyeli bir sohbet yaparsa çalışma alanı değiştiği için hem dinlenir, hem de bir şeyler öğrenir.

Öğrenci yaz tatiline girdi. İsterse dört ayını öğrendiklerini unutmak için kullanır. İsterse sabahın serin vaktini derslerini önce bir tekrar sonra testini çözerek öğrendiklerini pekiştirmek için test yaparak geçirir. Öğle sonlarını geçirirken gezer, spor yapar, konuşur, televizyon seyeder. Yalnız her öğrencinin her kişinin bir işi yaparken, "Bu işi yapmaya değer mi?" diye sorması gerekir. "Değer" diyorsa yapacak, sonra "Değdi mi?" diye yeniden değerlendirecek.

Öğrencilerimiz genellikle kendi cinsinden arkadaş bulur. Çalışkan çalışkanı, dalgacı dalgacıyı, avare avareyi, sporsever sporseveri. Her tipin bulunduğu yerler başka başkadır, veya aynı işi değişik amaçlarla yaparlar. Diyelim ki spor yapılan bir yerde çalışkan, dalgacı ve sporcu buluştu. Dalgacı spor yaparken bile ciddi değildir. Sporu iyi yapmak için değil oyalanmak için uğraşır. Sporu iyi yapmak için uğraşır ve zaman orada geçirdiği zamandır ve gerisi önemli değildir. Çalışkan sporu yaparken iyi yapmak için çalışır. Oyunun hakkını vermeye çalışır. Zamanı iyi değerlendirir. Oyun bittiğinde yapacağı işi, gideceği yeri vardır.

Sizler çalışkan olmak istiyorsanız, çalışılan yerleri, çalışkan arkadaşları seçin, öğrenme mekanlarında (okul, kütüphane) bulunun. Biriyle arkadaş olurken "Bu beni nereye götürür?" veya "ben bu arkadaşımınla hangi işleri yapabilirim?" sorusuyla konuya yaklaşırsanız uygun seçime yaklaşılmış demektir.

Hepimizin birden fazla alanda yeteneği vardır. Bir alanda profesyonel, diğer yeteneklerimizle de amatörce çalışmalarımız olmalıdır. Bu durum çeşitli yönlerden kendimizi geliştirmemizi sağlayacaktır. Boş vakitlerimizde istediğimizi yaparak günün monotonluğundan da kurtuluruz.

Atalarımızın deyişiyle, "Boş zaman yoktur, boş geçen zaman vardır." "İnsan alışkanlıklarının esiridir." Bizler de iyi şeylerin tutkunu olalım. İnsan iyi yaptığı işten zevk alır. Biz de iyi şeyleri yaparak doğru zevkleri tadalım.

KAYSERİ TIPLERİ 4

Dr. Mustafa PARLAK
Erciyes Üniversitesi Öğretim Üyesi

BONCUKCU BABA

1328 (1912/1913) tarihinde Kayseri'nin Deliktaş Mahallesi'nde dünyaya geldi. Babası Kazancı H. Mustafa Ağa, annesi Methiye Hanım'dır. Rif'at ve İkbâl isminde iki kardeşi olan "Boncukcu Baba'nın nüfus cüzdanına göre asıl ismi ve şöhreti "Cemâl Kazan"dır. Muhabbet duyduğu her insana büyük küçük, kadın erkek, genç ihtiyar, zengin fakir demeden "nazarlık" için, mavi cam at boncukları armağan etmesinden dolayı, çevre onu "Boncukcu Baba" veya "Cemil Baba" olarak tanır.

12 Kasım 1982 pazar günü vatan-ı aslisine dönen, bir başka ifâdeyle Hakk'ın rahmetine kavuşan "Boncukcu Baba'nın cenazesi, Kayseri'de o zamana kadar nadir görülen bir kalabalıkla Hunat Camiinde kılınan cezane namazını müteakip sevenleri arasında Talas'ın merkez mezarlığında hâk-ı gufrâna tevdi eylendi (Bağışlama toprağına bırakıldı).

Vefatından iki yıl sonra (1984), Kültür ve San'at Yayınları arasında "Cemil Baba" isimli derleme bir eser hazırlandıysa da, bazı bilgi yanlışlıkları yapılmıştır. Biz burada merhumun biyografisini değil, portresini çizeceğimizden dolayı tenkid bahsine girmiyoruz. İleriki bir yazımızda, mezkûr eseri çeşitli yönleriyle ele alıp değerlendireceğimizden şimdilik bu bahsi kapatıyoruz.

Rahmetli "Boncukcu Baba" ile ilk tanışıklığım beş-altı yaşlarında bir sonbahar mevsiminde oldu. Mevsimin bir akşamı akrabalarımızdan birine oturmaya niyetlendik. Evden çıkıp, sokağa çıktığımızda "Boncukcu Baba" ve annesiyle karşılaştık. Büyükkanneme "Misafir" geldiklerini söyleyince, eve geri döndük. Vakit bir hayli ilerledikten sonra, misafir odasına yatak hazırlanmasına rağmen yatmadılar, kış odasında erkân minderi üzerinde oturarak sabahladılar.

Annesinin vefatından sonra da zaman zaman ziyaretleri olurdu. Her gelişinde kısa bir sohbetten sonra, aşr-ı şerif ve ilâhî okur, dua ederdi. 1974'den ölümüne kadar bu gelip-gitmeler aralıksız devam etti.

Şimdi zat-ı muhtereme bunca zaman içerisinde tanıdığım ölçülerde, onu bilmeyenlere tanıtmaya, unutanlara da hatırlatmaya gayret edeceğim.

Ancak bu çalışma bir hayat hikâyesinden ziyade, "Boncukcu Baba'yı fizikî, moral ve sosyal yönleriyle ele alıp, kısa ve çarpıcı özellikleriyle portresini çıkarmaya gayretinden ibarettir.

Çocukluğu şehrin Deliktaş Mahallesi'nde geçen "Boncukcu Baba", emsalleri arasında olgun ve farklı davranışlarıyla tanınan biriydi. Her türlü sevginin yanında hayvan sevgisiyle de dopdoluydu. Çevresinde sahipsiz ve hasta hayvanlara acıma hissiyle yaklaşır, onlara imkânları elverdiği ölçülerde yardım etmeye çalışırdı. Daha çocukluk ve gençlik çağındaki hal ve hareketleri toplum tarafından farkedilmiş, ancak teşhis yanlış konulmuştu. O da bu genel hükümden dolayı içine kapanık tavır gösterdi. Bu yüzden de askere bile alınmadı. Yakınları onu bu moral yapısından kurtarmak için dest-i izdivaç teklif ettilerse de, o bunu kabul

etmedi, bilâ-veled olarak kalmayı tercih etti. Böylece hayatı bir sır gibi kaldı.

Fazla saç büyütmez, zaman zaman üç numarayla kestirirdi. Bundan dolayı da başında kasketini hiç eksik etmezdi. Alnı geniş, teni buğday renginde, yüzü toplu ve yuvarlak, çehresi sevimliydi. Uzun boylu, şişman olmakla beraber, görünüm olarak dolgun bedene malikti. Öfkesi ve memnuniyeti yüzünden anlaşılabilir "Boncukcu Baba'nın, yanakları etli, siması parlaktı. Muhabbet duyduklarına gök mavisini at boncuğu veya Kâbe yüzüğünü el altından hediye eder, sevmediklerine karşı cansız bir beden gibi dururdu.

Kaşları hilâli andırıp ucunda hafif kıvrım vardı. İki kaşının arasında tüy yok gibiydi. Kirpikleri siyah, uzun ve dışa kavisliydi. Sürmeli gözlü olup, akı katıksız beyaz, karası simsiyahtı. Zaman zaman çileye kapanırdı ve çileden sonra gözlerinde kızarıklıklar görülürdü. Bakışları son derece etkili olup, kimse onun gözlerinin içine pür dikkat bakamazdı.

Burnu simasına göre mütenasip olup, koku hissetmekte hassasiyeti vardı, zira eve gelirken sokağa girdiğinde kimin ne pişirdiğini bilirdi. Dudakları hafif kalınca, ağız ne büyük ne küçüktü. Dişleri sık olup muntazam ve inci gibi bembeyazdı. Sesli gülmekten sakınır, mutluluk ve sevincini hep mütebessim tavırlarıyla yansıtırı.

Sakalı sık, kısa ve siyah olmakla beraber, üçtebirlik bölümü ağarmış bir vaziyetteydi. Boynu, ensesi, gerdanı gayet temiz ve güzel görünüşlüydü. Omuzları geniş, pazuları etli, teni beyazdı. Beden olarak iri görünümliydi. Giyim ve kuşamı sade ve gösterişten uzaktı. Onun kış ve yaz tek de çok nadir olarak kıraat ettiği aşr-ı şerif ve ilâhîlerde davudî sesine son derece hâkim olmakla birlikte, "Lafza-i celâl" in terennümünde kendinden geçermişti.

Hakkında yüzlerce rivayet anlatılır. Bunlar üçüncü bir şahsa nakledilirken zaman, mekân ve şahıslar belirtilerek vak'anın realitesi hakkında kesin mesajlar verilmeye çalışılırdı.

Ayaküstü ziyaret ve sohbetlerinde Anadolu ve Rumeli evliyalarının özelliklerinden anekdotlar halinde bahsedirdi. Bilhassa Abdâlân-ı Rûm, Ahiyân-ı Rûm ve Baciyân-ı Rûmların emsal teşkil edecek fiil ve davranışlarından kıssalar anlatarak çevresini tenvir etme ve şekillendirmeye gibi bir çabası vardı. Validemden duyduğum, "Adile Sultan" ile ilgili rivayetler bunlardan biridir. Zannedersem bu Hanım Sultan, Selçuklu Sultanı Alâaddin Keykubat'ın eşlerinden biri olması kuvvetle muhtemeldir.

Bu vesileyle cennet mekân merhum "Boncukcu Baba'yı burada rahmetle yadeder, nur içinde yatmasını Yüce Mevlâ'dan niyaz ederiz.

GALİP EFENDİ

Galip Efendi, ondukkuzuncu asrın son çeyreğinde Kayseri'nin Yalman Mahallesi Gömeçlîzâde konağının titrek ışıklarla aydın-

lanan ve avluya bakan odasında dünyaya geldi.

Şehrin eşref ve memurin sınıfının önde gelen isimlerinden olan babası, Kıranatlızâde Seyid Efendi, oğlunun ilim ve irfanındaki kudretini tesbit edip, yüksek tahsil için kardeşiyle beraber İstanbul'a gönderdi. Galif Efendi burada aradığını bulamadığından memleketine döndü. Bir müddet memuriyetten sonra ibtida muallimliğine başladı. Bu arada Kayseri İdadisi'nde ücretli olarak derslere girdiyse de çevresinden arzu ettiğine ulaşamadı.

Sivas Valisi Reşid Akif Paşa ile tanışıp, himayesinde bir müddet kaldı. Paşanın referansıyları Sivas İdadisi'nde önce Türkçe, sonradan da buna ilâveten edebiyat, tarih ve coğrafya hocalığı uhdesine verildi.

Kalendermeşrep olup, bulunduğu edipler topluluğunda okuduğu gazellerle neş'e saçan, meclistikileri nükteleriyle kendinden geçirip hayran bırakan bir san'atçıydı. Ne yazık ki ömrünün ilkbaharında dar-ı bekâya irihali, genç şâirin acı kaderi oldu.

Tahsili kısa olmakla birlikte kendi kendini yetiştiren, bir nev'i otodidaktik şâirimizdi. İlimi vasat, ruhu zarîf, sohbeti hoş, zeki ve fatin bir Anadolu çocuğuydu. Muzdarip olduğu hastalığına tıp dünyasında şifa bulamayınca, ruh dünyasındaki birtakım fırtınalarını mistisizmle dindirme çabalarına düştü. Genellikle yaşadığı âleme anlam veremeyen, varlığını geliş gayesini sorgulayan bir moral yapısı vardı. Yalnızlığı, tek başına kalmayı, başını alıp diyar dolaşmayı isterdi. Bu arayış mürşidini veya koruyucunu bulmasıyla noktalandı. Etrafına karşı tedirgindi. Kendini manalandırma mes'elesiyle karşı karşıya kalınca, çevresiyle iletişimi keserdi. Şaşkın ve heyecanlı bir gözle içinde bulunduğu yeni ortama intibak etme ve uyum sağlama duygularıyla hareket ederdi. Dünyada garip, yabancı ve yalnız bir tipin özelliklerini sergiliyordu.

Çok az uyur, geceleri ya şiirlerini kaleme almakla veya yarınki derslerinin konularını hazırlamakla vakit geçirirdi. Bazan başucunda bulundurduğu, bazı hallerde de yazı çekmecesinin üzerinde hiç eksik etmediği "Mesnevî"yi zaman zaman okur, şerh eder ve notlar alırdı.

Şiirlerini kâğıda dökmek için rahlesinin başına-daha çok geceleri-diz çöker, gözlerini bir noktaya dikip bir müddet dalar giderdi. Bu hal onun şiirlerini kaleme almanın başlangıç safhasıydı. Bu sırada şiirlerinin temasını ve çerçevesini düşünür, adeta zihnen taslak yapardı, sonra hıfzında oluşan beyitleri aharlı kâğıdına dökerdi.

Şâir neden sonra kendine gelir, eline aldığı demlenmiş kamış kalemını büyük bir dikkat ve titizlikle sol baş parmağının tırnağı üzerinde çıtlatır, pirinç bel hokkasının içindeki dövme mürekebe batırır, sonra duygularını o güzelim rik'a harfleriyle kâğıda geçirirdi. Bu işi yaparken kamış kaleminin cızırtısının, sanki akortlu bir klâsik enstrümanın "kürdilihicazkâr faslının birinci hanesini icrâ eder gibi hissettiğini, coşar, taşar, kabına sığmaz bir halet-i ruhiye içinde şiirlerini kaleme aldığını birinci derecede yakınları tarafından rivayet edilir. Bu atmosfer onun hassas bir zamanıdır. Onun için rahatsız edilmeyi hiç istemez. Bunu bilen ev halkı "Yine şiirle meşgul oluyor, gürültü yapmayın" diye hep birbirlerini ikaz ederlerdi.

İletilmesi zarûf veya acil olan haberler için en küçük hemşiresi Fahime Hanım kapıyı üç defa daklayıp aralardı. İçeriden dört elif çekimi "Geeeeel" sözünden ziyade, el işaretiyle izin çıkardı. Kardeşi odaya girdiğinde onu ayakta karşılar, mesajı din-

ledikten sonra "teşekkür" eder, Fahime Hanımın çıkmasını bekler, sonra rahlesinin önüne tekrar oturur ve yazmaya devam ederdi.

Gece dışarı çıkma ya da akşam ahbab meclislerine katılma alışkanlığı nadirdi. Bu onun gece meşguliyetinden kaynaklanan tavrıydı. Sabah namazına kalktığında kapının önünde mangalı yanmış hazır bulurdu. Abdest tazeleyip sabah namazını eda ettikten sonra, mangalının başına oturup, çayını demlemek veya kahvesini kaynatmak onun özel zevkleri arasındaydı. Her yemekten sonra orta şekerli kaynak kül kahvesi içmek Galip Efendinin alışkanlıklarından bir başkasıydı.

İbn-üs Seyid Galip Efendinin hususî hayatında müptelâ olduğu iki tutkusu vardı: Biri, kendi eliyle hazırladığı kahveyi içme, diğeri nargile tokurtatma ya da Bitlis çömlek tütününü sarma.

Yemen çekirdek kahvesini kendi eliyle kavurur, değiirmende çekmesi ya da dibekte dövmesinin yanında, bölgenin folklorik özelliği olan nohut, çavdar, çetene kahvesi kaynatmak şâirin alışkanlıklarının bir başka çehresiydi.

Dersinin veya meşguliyetinin olmadığı zamanlarda mevsim kış ise odasında, yaz ise konağın köşkünde nargile faslı yapardı. Önce tömbekisini sıcak suda haşlar, nargilenin seramik lülesinin yuvasına yerleştirir, mangalda iyice akkor haline gelmiş "badem" ateşinden birini tütünün üzerine kordu. Sedefli marpuçunun ucundaki kehribar ağızlığı dudakları arasına götürmesi, onun hevesini son haddine ulaştırırdı. Bu zaman halet-i ruhiyesi bambaşka bir hal alırdı. Hatta şiirlerinin bir kısmını zihninde bu zamanda oluşturduğunu yakınları söylerdi.

Mektebe veya gideceği yerlere yürüyerek giderdi. Zamanın darlığı durumunda ya da randevuya gecikmemek için çok nadir de olsa "London" veya "Fayton"u tercih ederdi. Bu sıkışıklığa ve telâşa vesile olmamak için her zaman evden vakitlice çıkmayı alışkanlık haline getirirdi.

Geceleri az uyuduğundan zamanı çok olurdu. Boş oturmanın şeytan işi olduğuna ve insanın zihnine birtakım vesveseler katıp moral değerleri yıpratacağına inandığından, bol bol okumayı, arada bir de Kayseri, Sivas ve İstanbul gazetelerine yazmayı ihmal etmezdi.

Fikri beslemeyen boş sözleri, dedikoduları asla sevmez, hiç bir zaman da iştirak etmezdi. Kıl ü kalî tasvip etmez, umum konularında az ve öz konuşmayı sevmekle birlikte, bedii san'atlar mevzu bahis olduğunda anlamlı, fikir veren mesajlarla yüklü sohbetlerine doyum olmazdı. Şâirin bu güzel hasletlerinden dolayı bir müddet Sivas Valisi Reşid Akif Paşanın konağında misafir edildi, Paşanın edebî musahabelerinde ne uzun ne de kısa tutardı. Her işinde olduğu gibi, hayatının birçok safhasında vasatı tercih ederdi. Bütün mes'eleleri gönül hoşluğuyla halletmeyi ilke kabul eden şâir, başardığı her çözümlene için de büyük mutluluk duyardı.

Bu çalışmamızla Galip'in beşerî, moral değerleri, yaşama üslûbu ve özel hayatından tesbit edebildiğimiz ölçülerde kesitler vermeye çalıştık. Şayet dikkatimizden kaçan bir durum vaki olursa sevgili okuyucularımızın hoşgörülerine sığınır, tenkidlerini bekleriz.

Daha açılmadık gonca gül iken, vaktinden ewel dünyasından elini ve eteğini çeken Galip Efendiyi Mevlâ garik-i rahmet eyleye.

ÖSS SONUÇLARI AÇIKLANDI

ÖSS'ye giren 5 bin 279 öğrenci sıfır puan aldı. 1.3 milyon adaydan ancak yarısı ÖYS'ye girmeye hak kazandı.

Puanları hiç hesaplanmadı

Öğrencie veya mezun 5 bin 279 adayın üniversite sınavında yok denecek kadar az soruyu doğru cevaplama ve doğru cevap sayısının 0.5'in altında kalması hayretle karşılandı. Bu adayların üniversite sınavına gelinceye kadar nasıl sınıf geçtikleri ve çoğu genel kültür sorusu olan ÖSS sorularını cevaplayamamaları, Türk eğitim sistemini yeniden tartışma konusu haline getiriyor.

1'incilerle sonuncuların ortak noktası

Sayısal ve sözelde İzmir Fen Lisesi'nden İsmail Burak Bal 1. olurken, Adana Özel Gündoğdu Lisesi'nden Onur Kaya 2. oldu. ÖSS'de ilk sıraları paylaşan başarılı öğrencilerle hiç değerlendirmeye giremeyen binlerce öğrenci arasında uçurum oluştu. Birinciler hemen hemen tüm soruları cevaplarlarken, sonuncular ise hiçbir soruya cevap veremediler.

ÖSS'DEN İLGİNÇ RAKAMLAR

41 bin 530 aday başvurduğu halde sınava girmedi.

71 adayın sınavı geçersiz sayıldı.

ÖSS'de en yüksek puan 189.060 ile sayısalda, en düşük puan 61.844 ile sözel puan türünde gerçekleşti.

Sınavda kız öğrenciler erkek öğrencilerden yüzde 5 daha başarılı oldu.

En başarılı iller Yalova, İzmir, Aydın ve Antalya olarak sıralandı.

En başarısız iller Şırnak, Hakkari, Ardahan ve Mardin oldu.

Yalova'nın kazanma oranı yüzde 80.713 olarak gerçekleşirken, bu oran Şırnak'ta yüzde 39.951 oldu.

Sayısal, sözel ve eşit ağırlıklı sıralamada birinci ve ikinciler aynı puanı aldılar.

ÖSS'de şaşırtan sonuç

ÖSS'ye giren 1.3 milyon adaydan ancak yarısı 120 puan barajını aşabildi. 5 bin 279 adayın doğru cevap sayısı 05.'in altında olduğu için puanları hesaplanmadı.

ANKARA (Zaman)- 1998 Öğrenci Seçme Sınavı'nın (ÖSS) sonuçları açıklandı. Sınava giren 1 milyon 317 bin adaydan 604 bin 33'ü 120 puan barajını aşarak ikinci basamak sınavına (ÖYS) girmeye hak kazandı. ÖSS sınavında 952 bin 955 aday 105 puan barajını aşma başarısını gösterdi. Adaylardan 365 bin 23'ü ise 105 puan barajının altında kaldı. 105 puan ile 120 puan arasında alan yaklaşık 350 bin aday meslek yüksekokulları ile Açıköğretim Fakültesi'ne kayıt yaptıрма hakkı kazandı. Sınavı kazananların sonuç belgeleri, 8 Mayıs'tan itibaren adreslerine gönderilecek. 21 Haziran'da yapılacak ÖYS'ye girmeye hak kazanan öğrencilere 1998 ÖSS Sonuç Belgesi, 1998 ÖYS Tercih Formu, 1998 ÖSYS İkinci Basamak Kılavuzu gönderilecek. ÖYS giriş kartı ve kimlik belgesi gönderilecek. Adaylar Yurt Kur tercih formlarını da doldurarak sınav esnasında görevlilere teslim edecekler.

1998 ÖSS sonuçları, İnternet'te "http://oss98.osym.gov.tr" adresinden, Türkiye Gazeteciler Cemiyeti tarafından basılan Sınav Sonuç Gazetesi ve 0 900 909 1000, 0 900 909 1111, 0 900 910 1001, 0 900 910 1002, 0 900 910 1003, 0 900 910 1004 ve 0 900 910 1005 no'lu telefonlardan öğrenilebilecek.

İLK 3 DERECEYE KİMLER GİRDİ : SAYISAL

1. 189.060 puanla İzmir Fen Lisesi'nden İsmail Burak Bal.
2. 189.060 puanla Adana Özel Gündoğdu Lisesi'nden Onur Kaya.
3. 188.820 puanla Çapa A. Kabaklı A. Öğrt. Lisesi'nden Hamza Kaya.

SÖZEL

1. 170.332 puanla İsmail Burak Bal.
2. 170.332 puanla Onur Kaya.
3. 169.813 puanla Kayseri Fvz. Çakmak Lisesi'nden Onur Bakır.

EŞİT AĞIRLIK

1. 179.696 puanla İsmail Burak Bal.
2. 179.696 puanla Onur Kaya.
3. 179.036 puanla Hamza Kaya.

TDK Dilimize Sahip Çıkıyoruz

YABANCI KELİMELERE TÜRKÇE KARŞILIKLAR

sempati: Fransızca sympathie (duygudaşlık, kanı kaynama, cana yakınlık). Bir insanın başkasına duyduğu sevgi ve yakınlık. Bu kelimeye dilimizde şu karşılıklar uygun düşmektedir: **yakınlık, cana yakınlık, sevimlilik.**

antipati: Fransızca antipathie (sevimsizlik, soğukluk, ısınamama). Dilimizde güzel karşılıklar vardır: **iticilik, sevimsizlik, soğukluk.**

kaos: Yunanca khaos (boşluk, sonsuz karanlık). Diğer batı dillerinde olduğu gibi dilimizde de mecaz anlamıyla, "kargaşa, karışıklık" anlamında kullanılmaktadır. Bu anlamın karşılıkları dilimizde vardır: **kargaşa, karışıklık.**

parametre: Fransızca parametre (cebirde denklemin kat sayılarına giren değişken nicelik). Dilimizde matematik, istatistik ve ekonomide kullanılan bu terim için teklif edilen karşılık: **değişken (sayı).**

leasing: İngilizce leasing (kiralama, kira kontratı). Son zamanlarda bir ekonomi terimi olarak gazetelerde sık sık görülen bu kelimeye hiç ihtiyaç yoktur. Bu kavramın dilimizde çaten karşılığı vardır: **kiralama.**

market: İngilizce market (pazar; çarşı, piyasa). Dilimizde daha çok kapalı satış merkezleri için kullanılan markete teklif edilen karşılık: **satış merkezi.**

emisyon: Fransızca emission (piyasaya çıkarma, dışarı çıkarma, yayma). Kağıt para, tahvil, bono vb. menkul değerlerin piyasaya sürülmesi anlamında kullanılan bu terim için teklif edilen karşılık: **sürüm.**

mantalite: Fransızca mentalite (anlayış, zihniyet, düşünce, kanaat). Bu kelimenin de karşılıkları dilimizde vardır: **zihniyet, anlayış.**

absürd: Fransızca absurde (saçma, zırva, anlamsız). Kelimenin karşılıkları dilimizde zaten vardır: **saçma, anlamsız.**

inisiyatif: Fransızca initiative (öncelik, tedbir, girişim). Bir şeyi ilk olarak yapma işi, karar alabilme yeteneği, öncelik ve karar üstünlüğü, anlamlarında kullanılan inisiyatif için teklif edilen karşılıklar: **öncelik, üstünlük.**

komplo: Fransızca complot (rüzen, tuzak). Kelimenin dilimizde güzel bir karşılığı vardır: **tuzak.**

oportünizm: Fransızca opportunisme (fırsatçılık, eyyamcılık). Bu kelimenin de dilimizde

karşılığı vardır: **fırsatçılık.**

holigan: İngilizce holigan (sokak serserisi). Bu kelimenin de dilimizde zaten karşılıkları vardır: **serseri, hayta.**

argüman: Fransızca argument (kanıt, delil) Su kelimenin de dilimizde karşılığı vardır: **kanıt, delil.**

provokasyon: Fransızca provocation (kışkırtma, tahrik). Kelimenin karşılığı dilimizde zaten vardır: **kışkırtma.**

kriter: Fransızca critere (ölçüt, kıstas). Bu kelimenin dilimizde karşılıkları vardır: **ölçüt, kıstas.**

dizayn: İngilizce design (plân, taslak, proje, gaye, amaç, fikir). Son zamanlarda üretilecek, şekil verilecek alet ve neslerin çizimini anlatmak üzere sıkça kullanılan bu kelime için teklif edilen karşılık: **çizim.**

perspektif: Fransızca perspective (uzaktan görünüş, derinlik, görüş açısı). Önceleri resim sanatında dilimizde kullanılan bu kelimenin son zamanlarda bakış (görüş) açısı anlamıyla da yaygınlaşmıştır. Bu anlam için teklif edilen karşılık: **bakış açısı. Resim sanatı için teklif edilen karşılık: derinlik.**

determinizm: Fransızca determinisme (gerekircilik). Aynı şartlarda aynı sebeplerin aynı sonuçları doğurması anlamında bir felsefe terimi olan determinizm için teklif edilen karşılık: **gerekircilik.**

panorama: Yunanca pan+horama (bütün görünüş). Fransızca panorama (engin görünüş). Bu kelime için teklif edilen karşılık: **genel görünüm.**

ütopya: Yunanca utopia (olmayan ülke). Gerçekleştirilmesi imkansız görünen tasarı ve düşünce için dilimizde karşılık vardır: hayal. Ütopya kelimesi edebiyatta "hayal edilen ülke" anlamında kullanılmaktadır. Bu anlam için teklif edilen karşılık: **hayal ülke.**

trend: İngilizce trend (eğilim). Belirli değişkenler kümesinin aynı doğrultuda gösterdikleri düzenli değişim anlamında kullanılan trend in teklif edilen karşılık: **eğilim.**

ergonomi: Fransızca ergonomie (iş bilimi). Verimliliği arttırmak, çalışanların, yerin, zamanın ve araçların en iyi şekilde kullanılması yöntemlerini araştıran bilim dalı, anlamındaki ergonomi için teklif edilen karşılık: **iş bilimi.**

DENEMELER

Bir Kitap

Montaigne bir şey öğretmiyor,, çünkü hiç bir şeyi kestirip atmıyor. Dağmacılığın tam tersi. Mağrur adam, ama kim mağrur değil ki? Alçakgönüllü görünenler büsbütün mağrur değiller mi? Her satırında Ben, kendim diye konuşuyor, zaten ben kendim demeden hangi bilgiye varılıyor. İnsanın ilk önce kendisini bilmesi gerekir. Montaigne diğer yazarlara benzemiyor. Genelde düşünüyor. Montaigne Fransız Rönesansını bitirip klasik çağı haber veriyor. Gerçekten tanıyabileceği şeyin kendisi olduğuna inanıyor. Çünkü kendini bilmeyi her şeyden önemli sayıyor. İnsanların ve her şeyin yüzünden maskeyi kaldırmadı diyor. Maskeyi atmak için kendisini anlatıyor. Kendinde başlayıp kendinde bitiyor. Başkalarına zararı dokunmadığı gibi faydası da oluyor. Hep insanlara bir şeyler öğretmek için çalışıyor. Felsefesinin insanlara yaşamaya başlarken de ölüme doğru giderkende söyleyeceklerinin olduğuna inanıyor. Yasalar doğru oldukları için değil yasa oldukları için yürürlükte kalıyorlar. Onun için herşey düşünmekten geçiyor. Ezberin gerçek bilgi olduğuna inanmıyor.

Güzellik insanlar arasında çok tutulan bir şeydir. Bedenin varlığımızdaki payı ve değeri büyüktür. Bir insanın kendisini beğenmesi özünde ve yaratılışında olan bir hastalıktır. İnsanların gurur ve kibirle taşmaması gerektiğini anlatmak istiyor. Biz insanlar öteki yaratıkların ne üstünde ne altındayız. Bilge derki, göklerin altındaki her şey, aynı yasanın ve aynı yazgının buyruğundadır.

Dünya'da gerçek dost yoktur. İnsan gerçek dostunu kendini onunla bir hissettiği dostluğunu kaybedince kendini onsuз yorgun ve bezgin hissediyor. Tattığı zevkler bile, onu avutacak yerde ölümünün acısını daha fazla artırıyor. "Biz her yerde yarısı idik. Şimdi ben onun payını çalar gibi oluyorum" diyor. Artık kendini yarım bir varlık gibi hissediyor. O ölünce kendisinde onunla beraber öldüğünü sanıyor. Ne yapsa, ne düşünse onun yokluğunu, eksikliğini hissediyor. Dostunu kendisinden kat kat üstün görüyor.

Birbirini seven, dost olan insanlar, dostundan bir müddet ayrılınca, aralarındaki bağların gevşeyeceğini sanırlar. Halbuki fazla sürekli bir beraberlik bu sevgiyi soğutur. Sevenlerin sevilenlerin, dost olan kişilerle, her gün birbirlerini görmenin ayrılıp kavuşmanın tadı başkadır. Ayrılıklar dostluklar arasındaki sevgiyi de arttırır. Dostluğun kolları insanların birbirini dünyanın bir ucundan bir ucuna kucaklayabilecek kadar uzundur. Birinin dostunun ona bir yere gitmek hoşuna gidiyorsa, yahut bir işine yarıyorsa, onun uzakta olması dostuna yakında olmasından daha tatlı gelir.

Montaigne zaman, zaman dostundan ayrılmada yarar bile bulurmuştu. Dostu onun için her yerde yaşıyordu. Bazı insanlar vardır, yalnızlığı sever,, bazıları yalnızlıktan kaçır. Bazılarında sıkılınca,, bunalınca yalnız olmayı tercih eder, yalnızlığa doğru

çekip gider. Aslında ruh nerde bunalırsa, bunalın ruh hep aynı ruhtur. Ülke değiştirmekle kıskançlık, cimrilik,, kararsızlık,, korku, tutku bizi bırakmaz,, ve keder, atımızın terkisine binip gelir. Onlar manastırlarda,, medreselerde bile peşimizi bırakmazlar. Bizi onlardan ne çöller kurtarabilir, ne mağaralar,, nede bedenimize ettiğimiz işkenceler. Öldürücü yara bağrımızda kalır.

Niçin başka güneş başka toprak ararsın?

Yurdundan kaçmakla kendinden kaçır mısın?

İnsan önce içindeki sıkıntıyı dağıtmalı yer değiştirmek onu daha fazla bunaltır.

Kırdım diyorsun zincirlerini;

Evet, köpek de çeker koparır zincirlerini

Kaçır o da ama halkaları boynunda taşı-

arak bizim kötülüğümüz kendi içimizde, içimiz ise kurtulamıyor, kendi kendinden.

Bir devleti hiç bir şey yenilik kadar rahatsız etmez. Değişiklik hep kötülüğe, zorbalığa yol açır. Bir tek parça bozulunca düzeltilebilir. Her şeyin özündeki bozulma ve çürüme eğiliminin bizi ilkelimizden uzaklaştırmasına da karşı koyabiliriz, ama koca toplumu yeniden kalıba dökmeye, bu kadar büyük bir yapının temellerini değiştirmeye kalkmak, düzelterek yerde silip süpürmek, ufak tefek kusurları toptan bir kargaşalıkla düzeltmek, hastalıkları ölümlle iyi etmek, "Devlet değiştirmekten çok yıkamak isteyen" kimselerin işidir.

Montaigne'nin Paris'e olan aşkı bir başka. Fransa'nın onuru ve dünya'nın en soylu ziynetlerinden biri sayılan bu şehirdir. Onu Fransız yapan yalnız bu büyük şehirdir. Halkıyla büyük, dünyadaki yeriyile büyük, hele türlü, türlü rahatlıklarıyla büyük ve eşsiz olan Paris için korktuğu kadar bu devletin hiçbir parçası kadar korkmazmış.

Yaptığı iyiliği başkaları duysun diye, kendisine daha fazla değer verilsin diye yapan doğruluğu dillerde dolaşmak koşulluyla doğru olan adamdan pek hayır gelmez. Ruhumuzun yapacağını gösteriş için yapmamalı, her şey içimizde, hiçbir gözün görmediği en gizli yerimizde olup bitmelidir.

Boş bırakılmış topraklar, gübreli ve bereketliyseler, yüzbin çeşit otlarla dolarlar. Yararlı olabilmeleri için onlara kazma vuruyor, işe yarar tohumlar ekiyoruz. Kadınlar kendi başlarına kalınca biçimsiz bir takım et parçaları çıkarırlar; sağlam ve doğal bir beden yaratabilmeleri için bir tohum almaları gerekiyor. Ruhlarda böyledir; onları biz düşünceye ulaştırıp dizginlerini tutmazsanız, uçsuz bucaksız bir hayal, dünyasında, başıboş, öteye beriye dolaşıp dururlar. Böyle bir aylıklık içinde ruhların kurmadığı hayal, düşmediği kuruntu, yaratmadığı gariplik kalmaz.

Bir amaca bağlanmayan ruh yolunu kaybeder; çünkü, her yerde olmak hiç bir yerde olmamaktır.

Ölüme yakın halde aygın baygın gördüklerimiz, uzun bir

sancıdan yara alanlar, kimi zaman inilti çıkarır, derin derin soluk alırlar, bedenlerinde kıvrınmaya benzer kımıldılar olur. Bunlara bakarak onların kendilerini az çok bildiklerini sanırız; oysa, ruhlarında, bedenleride uykudadır. Bir çok hayvanların, hatta insanların, öldükten sonra kaslarını sıktıkları, oynattıkları görülür. Herkes bilir kimi uzuvlarımız bizden hiçte izin almadan kımıldar, dikilir ve yatarlar. Yalnızca derimizi oynatan bu etkilemeler bizim sayılmaz. Bizim olmaları için insanın bütünlüğüyle işe karışması gerekir. Uyurken elimizin ayağımızın duyduğu acılar bizim değildir.

Dünya çapında her bir filozof değişik tanrılara tapar, kendi kafalarından tanrı çıkarırlarmış. Montaigne'ye göre yılan, köpeğe, öküze tapınanları daha haklı bulurmuş; çünkü bu yaratıkların niteliğini, iç varlığını daha az biliyormuş. Hayal gücünü onlar için hayal gücünü daha keyifce işletebilir, olağan üstü güçler görebilirmiş. Ama tanrıların, kusurlarını bilmesi gereken kendi yaşantımız ve yaratılışımıza benzetmek, onları arzu, öfke, öcalma, evlenme, akrabalık, aşk ve kıskançlıklarımızla, bizim organlarımız, coşkunkluklarımız, keyiflerimiz, ölümlerimiz, mezarlarımızla, bizim organlarımız, coşkunkluklarımız, keyiflerimiz, ölümlerimiz, mezarlarımızla düşünmek için insan kafasının olmayacak bir sarhoşluk geçirmiş olması gerekir.

Hasta görünmenin insana bir çok zararları vardır. İnsanın sağlam olupta, hasta gibi görünmeleri hoş bir şey olmadığı gibi insan sağlığında çok büyük zararı vardır. Roma triumvir'lerinin cezalarından kaçmak, ardına düşenlerce tanınmamak için saklanıp kılık değiştiren birisi, işi daha da sağlama bağlamak için de tek gözlü gösteriyormuş kendini. Biraz daha özgür yaşamaya başlayıp da uzun süre gözüne yapışık kalan bezi çıkarınca bakmış a gözü görmüyor artık. Belki görme duygusu uzun zaman kullanılmamakla uyumuş ve tüm görme gücü öteki göze geçmiştir.

Montaigne'de önceden beri at üstünde ve yürürken elinde bir değnek yada bir baston tutmaya alışmış, bunda bir zariflik göstermeye, yapmacık hallerle bastona dayanmaya kadar varmıştır. Kuduz böceklerinde, doğanın bir çelişkisi olarak kendi zehirlerinin panzehiride bulunur. Kötü insanlar kötülükten tat alırken vicdanında tam tersi bir acılık oluşur ve uyurken uyanırken, türlü üzücü kuruntularla azap çekerler.

Kötülüğün beterini kötülük eden görür.

Nasıl ki arı başkasını sokunca kendisine daha fazla zarar verir; çünkü iğnesi ve gücü elden gider. Vicdan içimize korku saldığı gibi, suçsuzsak rahatlık ve güven verir bize Montaigne türlü kötü durumlarda, içinden geçeni, niyetlerinin temizliğini gizlice kendi bildiğini, düşündüğü için daha korkusuz adımlarla yürümüş.

İlk ceza odur ki, hiçbir suçlu

Kendi yargıçlığından kurtulamaz.

İşgenceler tehlikeli bir suç arama yoludur; doğruluktan çok sabir denemesi olabilir. Çünkü acı çekmek için daha çok

olanı söyletsin de olmayanı söylemeye zorlamasın? Tersini düşünürsek, kendine yüklenen suçu işlememiş olan işkencelere dayanacak kadar sabırlı olursa, suçu işlemiş olan, yaşamak gibi güzel bir ödül kazanmak için niye aynı sabrı göstermesin? Öyle ki bu işkence buluşunun temelinde, vicdanın etkisinden yararlanma düşüncesi vardır. Çünkü suçlunun suçunu açıklamasında vicdan işkenceye yardım edip direktme gücünü azaltabilir; ama öbür yandan suçsuz işkenceye karşı güçlendirir.

Öylesi dayanılmaz acılardan kurtulmak için neler söylemez neler yapmaz insan?

Acı masuma da yalan söyler.

İnsanlarımız çok kötü suçları işlemektedir, ve bunun daha kötüsü de işlenen suçların bir çoğunun faili bulunamıyor. Bunların cezaları sadece vicdanlarıyla kalmamalıdır.

Montaigne'nin bütün çabası kimseye muhtaç yaşamakmış

Bütün umudum kendimde

Bunu başarmak herkesin elindedir; ama ölmeyecek kadar yiyecek içeceği olanlar daha kolay başarabilirler bunu. Bir başkasına bağlı yaşamak yürekler acısı ve belalı bir şeydir. Kendimiz _ ki en iyi, en emin sığınağımız odur, - kendimiz bile güvenilir değil yeterince. Vermede nasıl bir üstün olma niteliği varsa, almada da bir boyun eğme niteliği vardır. Ne var ki yaratılışımızın cılızlığı yüzünden ister istemez iyi bir amaca ulaşmak için kötü yollara başvurmak zorunda kalıyoruz.

Montaigne her konudan daha çok kendini inceliyor. Kendini en yalın sadelikle doğaya bırakmak en akıllıca bırakmaktır. İyi yapılı bir kafanın dinlenmesi için bilgisizlik ve ilgisizlik ne tatlı, ne yumuşak, hem de sağlık için ne yararlı bir yastık! İmparatorların olsun, halkın olsun herkesin hayatında bütün insanlık durumları vardır. Dinlenmesini bilelim yalnız: Ne eksikimiz olduğunu kendi kendimize hep söyleriz. Her insanın kendi kendini tanıması gerekir.

Her bilimdeki zorlukları ve karanlık yanı o bilime girenler bilir. Çünkü bilmediğini bilmek için bir hayli anlayış olmalı insanda : Bir kapının kapalı olduğunu anlamak için o kapıyı itmek gerekir.

Ölümün bizi nerede beklediği belli değil, iyisi mi biz onu her yerde bekleyelim.

Bu dünya zindanında, ne yalnızca ruh, ne de yalnızca beden sayılabilecek hiç bir şey yoktur insanda: Ve (kimi din adamlarının ruhlarını kurtarmak için yaptıkları gibi), insan bedenine işkence etmek günahıdır. Azizler nefislerini körletirken acıların en büyüğünü duyuyorlardı; bileşik olmaları dolayısıyla bedenleri de katılıyordu bu acıya. Bütün bunlar yetmiyormuş gibi, ruhu beden hazlarından soğutmak, bir köleyi sevmediği bir işe zorlamak gibi onu hiç bir şeyden tat almamaya alıştırmak haksızlık değilmiş?

Fatih DEVİNÇ 5/C - 8237

KARAGÖZ ve HACİVAT

KARAGÖZ

Aynı adı taşıyan Türk gölge oyununun Hacivat'la birlikte iki temel tipinden biri. Hacivat'a karşı kişiliğiyle halkın sağduyusunu simgeler. Özü sözü bir, dürüst, mert ve halktan biri görüntüsü verir.

Karagöz'ün okuma yazması kıttır. Genellikle işsizdir. Parasızlık yüzünden istemediği ve hiç anlamadığı işleri yapmaya hazır, herşeye burnunu sokar, aşırı meraklı, patavsız, bazen hilekâr ve açık saçık konuşan bir tiptir. Sık sık zora baş vurur; Hacivat'ı ve öbür tipleri tokatlar. Cahilliği yüzünden yada işine gelmediği için Hacivat'ın sözlerini anlamayarak ya da anlamazlıktan gelerek, sözcükleri başka sözcüklere benzeterek, karşısındakini güç duruma sokarak ve açık saçık konuşarak izleyiciyi güldürür. Ticaretten anlamaz, ama iyimserliği yüzünden zarar edeceği işlere girer; bazende Hacivat'la ortak çalışır.

HACİVAT

Türk gölge oyununun Karagöz'le birlikte iki temel tipinden biri Karagöz'e karşı bir kişiliği simgeleyen, ağdalı bir dille konuşan, bilgisi yüzeysel ve kit olmasına karşın sözü dinlenen birisidir.

Her kılığa girebilen esnek bir tiptir. Kurulu düzenden yana oludğu için herşeyi iyi gösterir; çıkarı varsa birine sözcülük ve dalkavukluk eder. Mahallenin muhtarı, düğünlerin ve eğlencelerinde kurucusu oluyor. Dilini anlamayan yada ters anlayan Karagöz'le arasındaki karşıtlık oyunun komik ögesini oluşturur.

Sahneye önce, semai ve perde gazeli okuyarak Hacivat gelir. Beyitler ve dualar okuduktan sonra bir arkadaş aradığını belirten sözler söyler. Ardından Karagöz'ün gelmesiyle oyun başlar.

Hacivat'ın başındaki külah, sikke, sarık ve ensedeki dal-yasından oluşur. Üstünde salta ve dizlik bulunur, ayağına yemeni giyinir. Giyimine yeşil renk egemendir. Sakalı sivri, yüzü ince, yüz anlatımı içe dönüktür. Söylentilere göre Hacivat yaşamış biridir. Adıda Hacı Avvat ya da Hacı Evhadüddin Çelebi'dir. Adının Hacı İvaz Ağa olduğu Orhan (Gazi) Bey döneminde (1324-60) yaşadığı, padişahın Karagöz'ü öldürtmesi üzerine kaçtığı ve Mekke'de eşkiyalar tarafından öldürüldüğünde ileri sürülmüştür. Evliya Çelebi'ye göre adı Efelioğlu Hacı Ehvattır. Anadolu Selçukluları döneminde yaşamıştır.

KARAGÖZ TÜRK GÖLGE OYUNU

Önceleri zill-i hayal (hayal gölgesi) yada hayal-i zill (gölge hayali) olarak adlandırılmış, çok geçmeden iki temel tipinden birinin adını almıştır.

Kökeni ve tarihi : Karagöz oyunun Türkiye'ye geliş tarihi konusunda kesin bilgi yoktur. Cava ve Hindistan'dan, İspanya ve Portekiz'den ya da Mısırdan geldiği ileri sürülmüştür. Osmanlı - Memluk ilişkileri sırasında Mısır'dan alındığı, hatta I. Selim'in (Yavuz) yanında oyuncuları getirdiği yolunda inandırıcı kanıtlar vardır. Karagözcülerin Şeyh Küşter'i'yi pir

tanıması ve Karagöz perdesine Küşteri Meydanı denmesi oyunun kökeni konusunda yaygın bir söylenti yaratmıştır. Buna göre Orhan Bey (Gazi) döneminde Bursa'da bir cami yapımında çalışan Karagöz ve Hacivat adlı iki kişi komik davranışları ve güldürücü konuşmalarıyla öbür çalışanları sürekli işlerinden alkoyar. Caminin tamamlanmadığını öğrenen padişah, ikisini de öldürtür ama pişman olur. Şeyh Küşteri adlı bir kimsede Karagöz'le Hacivat'ın derinden tasvirlerini yaparak bir perde arkasında onları taklit eder ve oyun giderek yaygınlaşır.

Anadolu'ya dışarıdan gelen ve tekniği Mısır'dan alınan gölge oyununa yeni tipler yerleşmiş, yeni içerik, yerli oyunlar, yerel mizah ve nükteler eklenmiştir. Adıda Karagöz olarak değişen oyun böylece Türk kültürün özgün bir parçası olmuştur. Oyun hakkında birinci elden tek kaynak olan Evliya Çelebi'nin Seyahatname'sinde oyunun I. Bayezit döneminde başlayarak sarayda oynatıldığı belirtiliyorsa da bu bilginin doğruluğu kuşkuludur. 17-19. yüzyıllarda ise sarayda, kibar konaklarında ve halk arasında büyük ilgi gördüğü, Ramazanda Kadir Gecesi dışında her gece belli başlı kahvehanelerde oynatıldığı bilinmektedir. Karagöz hakkında yazılı bilgilere sonumelerde ve Batılı gezginlerin kitaplarında da rastlanmaktadır.

Tekniği : Karagöz, tasvir denen, bazı bölümleri hareketli, renkli ve yarı saydam figürlerin gölgelerinin bir perdeye yansıtılmasıyla oynatılır. Örneğin önceleri iki metre çarpı iki buçuk metre boyutunda olan Karagöz perdesi daha sonra küçülmüş, yüksekliği 80-100 santimetreye, genişliği de 110-120 santimetreye indirilmiştir. Mermerşahinden yapılmış perdenin kenarlarına başka bir kumaştan çiçekli motifler bulunur. Ayna da denen Karagöz perdesinin arkasında Şem'a adı verilen bir ışık yakılır. Şem'a yağ dolu bir kaba daldırılmış pamuk fitil ya da balmumuna batırılmış sicim yakılarak elde edilir. 20. yüzyılda elektrikte yararlanılmıştır.

Perdenin arkasında yer alan ve peş tahtası yada destgâh denen bir rafta hem Şem'a yakılır, hem de perdede ikiden fazla görüntü yer oluyorsa, o anda hareketsiz bulunan tasvirlerin çubukları bu tahtaya sokulan çatal biçiminde sopalara iliştilir. Bazı usta Karagözcüler ise sol elleriyle dört tasvirin çubuklarını tutup sağ elleriyle başka bir tasviri oynatabilmeleriyle ünlenmişlerdir.

Tasvirler deve ya da manda derisinden yapılır. Deri işne rek yarı saydamlaştırıldıktan sonra özel bir bıçakla kesilir. Daha sonrada kökboyayla özgün renklere boyanır. Oynak yerlerindeki iğne deliklerinden utteli yada kursakla tutturulur. Genellikle 35-40 santimetre uzunluğunda olan tasvirlerin bazısı çok hareketlidir. Bazısının yalnızca beli, başı oynarken bazısıda hiç oynamaz. Örneğin Hacivat'ın beli ve dizleri, Karagöz'ün ayrıca kolu ve başındaki ışıklağı, zennenin deracesinin yere kadar uzanan yakası, çengilerinde beleri, dizleri, dirsekleri ve omuz başından kolları oynar. Tasvirler, üzerlerine açılmış deliklere geçirilen 60 santimetre uzunluğundaki gürgen çubuklarla oynatılır.

Oynatma düzeni : Karagöz oyunu dört bölümden oluşur, Mukaddime, muhavere, fasıl ve bitiş. Oyun başlama-

dan önce perdede hareketsiz bir görüntü vardır.

Genellikle oyunun konusuyla ilişkisi olmayan ve göstermelik denen bu tasvir, oyun başlayacağı zaman narekedenen bu tasvir, oyun başlayacağı zaman nareke denen düğünün eşliğinde kaldırılır.

Mukaddime bölümünde çalınan dejir ritmine uygun hareketlerle perdeye önce Hacivat gelir ve her oyunda başka olmasına dikkat edilen bir semai okur. Karagöz oyununda yalnızca Hacivat farklı şarkılarla perdeye gelir. Ötekilerse tipin niteliğini, milliyetini, çevre özelliğini belirten özel giriş müzikleriyle perdeye getirilir. Çeşitli makamlarda olabilen semaisini okuyan Hacivat, "Off... hay hak" diyerek perde gazelin söylemeye başlar. Bestesiz de olabilen bu gazelin ardından kısa bir dua okur, daha sonrada bir arkadaş aradığını belirten sözlerle Karagöz'ü perdeye çağırır. "Yar bana bir eğlence", diye biten bir gürültülü çağrıdan sonra Karagöz indirmek, denen bu gelişte ikisi dövüşürler; Hacivat kaçar, Karagöz yere uzanır ve süslü sözcüklerle Hacivat'a verip verir. Bazen de öfkesini belirten kısa bir tekerleme söyler.

Genellikle Karagöz'le Hacivat arasında geçen, çoğu kez asıl oyununun konusuyla ilgisi olmayan muhavere bölümünün ara muhavere denen ve başa yada sona eklenen bölümlerinde başka tiplerde yer alabilir. Okumamış Karagöz'ün okumuş Hacivat'ın sözcüklerini yanlış anlamasına yada yanlış anlamış görünmesine dayanan, karşılıklı cinas ve nüktelerle gelişen, sille tokat kavgalarının yer aldığı bu bölüm, Karagözcülüğün ustalığına görü oyundan oyuna çeşitlendirilir. Toplam 60 dolayında olan muhavere, Kafası kızan Karagöz'ün Hacivat'ı dövmesi, dayak yiyen Hacivat'ın kaçması, perde de yalnız kalan Karagöz'ün de, "Sen giderken beni buraya pamuk ipliğiyle bağlamıyorlar ya, bende giderim..." diyerek çikmasıyla sona erer.

Asıl oyun fasıl bölümünde yer alır. Oyundaki çeşitli kişiler bir konu ve olaylar çerçevesinde bu bölümde ortaya çıkarlar. Fasil konusunun adı oyununda adıdır. 16. yüzyılda kopuk kopuk sahnelerden oluşan fasıl 17. yüzyıl da temel konu ve olayları içeren oyunlara dönüşmüştür. Olaylar Hacivat, Karagöz ve öteki tiplerin aralarındaki konuşmalarla gelişir, düğümleir, genellikle külhanbeyi, efe yada sarhoşun gelmesiyle çözülür.

Bitiş genellikle kısa bir bölümdür. Burada Karagöz'le Hacivat arasında kısa bir atışma olur. Atışma sonunda Hacivat ünlü, "yıktın perdeyi eyledin viran..." sözlerini söyleyerek çıkar. Karagöz'de "her ne kusur ettikse af ola..." diye izleyiciden özür dileyen ve gelecek oyunu bildiren sözlerle oyunu bitirir.

Tipler : Karagöz oyununda Karagöz ve Hacivat dışında ki tipler sürekli değildir. Bunlar belli durumlarda belli davranışlar gösteren kalıp tiplerdir. Karakterleri her oyunda aynıdır. Karagöz tipleri farklı biçimde gruplandırılırsa genellikle eksen kişiler, şive farklılığı gösteren tipler, öbür tipler biçiminde dörde ayrılır.

Hacivat ve Karagöz eksen kişilerdir. Türkçe bilmeyen tatlıcı yada dilenci Arap, evin halayığı zenci kadın, çerkez lala yada cariyeye, gürültülü ve laf anlamaz bekçi Arnavut, genellikle hekim olan Rum, uşaklık yada saraylık yapan ukala Ermeni, kendine özgü aksanıyla temel komikliklerden olan eskici yada kuyumcu Yahudi, kayıkcılık yapan laz, koyu

Azeri aksanıyla beyitler okuyan Acem, Anadolu'nun çeşitli yörelerini simgeleyen konuşmalarını Karagöz'ün sürekli alaya aldığı Bolulu, Kastamonulu, Kayserili, Kürt ve Rumelili ile sakallıysa Fransızları, şişman ve favoriliyse İngilizleri simgeleyen Frenk tipi ikinci grubu oluşturur.

Oyunların sonundaki baskıları gerçekleştiren, elinde şarap şişesiyle Tuzsuz Deli Bekir (Bekri Mustafa), adının boyunun uzunluğundan afyon çeken kambur tiryaki, kavruk ve yarı deli bir cüce olan Altı Karış (Kulaç) Beberuhi, aptal Denyo oyunun kusurlu ve hasta tipleridir.

Oyunun öbür kişileriye genç bir erkek olan mirasyedigar (ya da Zenne) ile hemen her oyunun sonundaki bölümde müzikle ve dans eden çengiler ve köçeklerdir. Ayrıca bazı oyunlarda perdeye gelen cinsler, canavarlar, cadılar, büyücüler, çeşitli hayvanlar ve eşya da vardır. Birde perdede görünmeyip sesleri duyulan tipler vardır. Karagöz'le Hacivat'ın Karıları bunlar arasındadır.

Karagöz Oyunları : Araştırmacılar oyunları kâr-ı Kadim (eskiden beri oynatılanlar) ve nev-ıcad (sonradan çıkarılanlar) olarak ikiye ayırır. Konularına göre yapılan yaygın bir sınıflandırmaya göre ise Karagöz oyunları beş temel gruba ayrılır.

- 1- Toplumsal eleştiriye dayananlar. (Abdal Bekçi, Çeşme, Çivi Baskını)
- 2- Gündelik yaşamı inceleyenler. (Aşçılık, Bakkal)
- 3- Konularını halk öykülerinden alanlar. (Ferhad ile Şirin, Zühre ile Tahir, Hançerli Hasım)
- 4- Gelenek ve inanışlarla ilgili olanlar. (Cazular, Tahmis)
- 5- Taklitle dayananlar (Yalova Sefası)

Karagöz oyunlarının metinleri ilk kez 1886'da Macar Türkolog Ignacz Kunos tarafından yayımlandı. Kunos 1889'da da tarafından W. Radlogg'la birlikte sekiz oyun daha yayımladı. G. Jacop'un 1899 tarihli derlemesini İstanbul'da yayımlanan ve derleyicisi bilinmeyen iki ciltlik Letaif-i Hayal izledi. Behiç ve Salih efendilerle Hayali Memduh'un çalışmaları da önemli yayınlara konu oldu. H. Ritter'in Karagöz Türkische Schattenspiele (1924-53, 3 cilt; Karagöz Türk Gölge Oyunu) adlı dev çalışması Almancalarıyla birlikte 28 oyun içeriyordu. Cevdet Kudret bu alanda yapılmış en kapsamlı çalışma olan Karagöz'de 1968-70, 3 cilt 36 oyun ile 19 muhavereye yer verdi. İlhan Başgöz ise son klasik Karagözcüler Hayali Küçük Ali'nin (Muhittin Sevilen) sesinden oyunu 17 banda aldı. Ankara'da milli kütüphanede saklanan bu bantların bir kopyalarıda Ankara üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesindedir.

Karagözcüler. Tek sanatçının gösterisi olan, hayali yada hayalbaz denen ustalar tarafından oynatılır. Hayalinin yanında çalıştırdığı ve mesleğin inceliklerini öğrettiği oynatıcısıdır. Sandikkâr ise hayal takımının bulunduğu sandığın sorumlusu ve çirağın yardımcısıdır. Ekipte bulunan yordak, şarkı ve türkülerini söyler; dayrezen de tef çalar.

Bilinen en eski hayaliler Evliya Çelebi'nin Seyehatnamesinde adı geçenlerdir. II. Mehmet Dönemindeki Kör Hasan Zade Mehmet Çelebi, I. İbrahim dönemindeki Bekçi Mehmet ünlü Karagözcülerdendir. Cumhuriyet Döneminde ise yok olmaya yüz tutan bu sanatı Hayali Küçük Ali, Ragıp Tuğtekin, Tacettin Diker ve Orhan Kurt yaşatmaya çalışmıştır.

Meral CEVİZ - 6/B - 6714

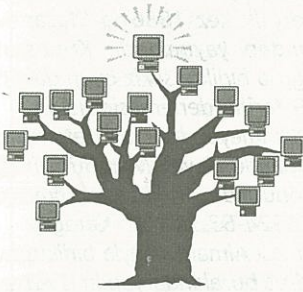
Bilgisayar ve Eğitim

Mustafa Kemal KILNAMAZ / Fizik Öğretmeni / Müdür Yardımcısı

Günümüzde sekiz yıllık eğitimin başlamasıyla eğitimde bilgisayar kullanımı ve Bilgisayarlı eğitim kavramları gerek politikacıların gerek bürokratların ve gerekse eğitimcilerin üzerinde durduğu bir konu olarak sıkça karşımıza çıkmaktadır. En son olarak Cumhurbaşkanımız Sayın Süleyman Demirel de 2000 yılında internete bağlanmayan okul kalmaması temennisiyle Bilgisayarın eğitimdeki önemini devletin en üst kademesindeki yönetici olarak vurgulamış, Bilgisayarlı eğitimin önemi Başbakan Sayın Mesut Yılmaz tarafından da çeşitli konuşmalarda belirtilmiştir.

Görülüyor ki eğitimde yeni bir çağ başlamaktadır. Bu yeni modelde öğrenciler pasif dinleyici pozisyonundan çıkıp bilgiyi araştıran bulduğu bilgilerle yeni bilgiler bulmaya, araştırmaya koyulan öğrenciler olacaktır. Başka bir deyişle ezberci eğitim modeli yerini araştırmacı, meraklı ve merakını giderme yollarını bilen etkileşimli eğitim modeline bırakacaktır. Bu modelin yerleşmesi şüphesiz zaman alacaktır. Zaman ne kadar kısa olursa bilgiye ulaşmada diğer ülkelerle olan aramızdaki fark da o kadar az olacaktır. Hatta şu anda onlardan pek de geri olduğumuz söylenemez. Ülkemizdeki bilgisayar teknolojisi bütün

bu söylenenleri yapmaya yeter derecededir fakat bu teknolojiyi kullanan insan sayısı azdır. O halde hedef bu sayıyı artırmak olmalıdır.

Bilgisayarlı eğitime geçmede önümüzdeki en büyük engellerden birisi bilgisayar kullanan veya kullanmayı bilen eğitimci eksikliği diğeri ise eğitime yönelik bilgisayar programlarının sayısının azlığı gerçi bu olumsuzluk kısa bir zamanda kaldırılabılır. Çünkü yazılım sektöründe eğitime yönelik yazılımların her yıl bir önceki yıla göre daha fazla sayıda arttığı gözleniyor. Bir diğer sıkıntı ise okullardaki bilgisayar donanımı eksikliği. Bu olumsuzluk belki de aşılması en zor olanı çünkü bilgisayar sektörü donanım alanında o kadar çabuk yenileniyor ki neredeyse altı ay bilemediniz bir yıl içinde elinizdeki donanım demode oluyor. Bu sıkıntıların alışması için planlı olarak geleceğe dönük eleman yetiştirilmeli, eğitim programları hazırlanmalı ve donanım konusunda geleceğe yönelik alımlar tek elden yapılmalıdır.

"UMUT IŞIĞI"

Ağaç yaprakları tamamen çırılçıplak, güzelliklerden arınmış bir durumdayken bir kuyu boşluğunu anımsatır. Sanki dünyada hiçbirşey kalmamış yalnız sen kalmış gibi olursun ve boşluğunu sevgiyle doldurmaya çalışırsın. Ben de, işte kendimi bazı zamanlar bir kuyu boşluğunda zannediyorum. Ve o zaman dünyadaki kötülüklerin hepsini alıp götürün rüzgârın adaletini bekliyorum. Hem de büyük bir umutla... Sonra düşünüyorum ki rüzgar belki de sevgileri yüreklerden alıp silmiştir. O zaman kendini bir kuyu boşluğunda hissetmek daha güzeldir. Belki de bunları düşününce rüzgâra isyan edersin. O da dalgalı bir deniz gibi seni alıp götürür aralardan. Yalnız başına, çaresiz kalırsın. bir yaprak parçası bile senin için bir umut olur. İçinde, kalbinin tâ derinliklerinde bir umut ışığı yanar. Bir süre yanar, yanar da yanar bu umut ışığı. Sonra sönmüştür. O sönmüştür. O sönmüştür. Önce yanan sonra sönen bir fener gibi. Düşünürsün, düşünürsün bulamazsın neden olduğunu. İşte o zaman gönlünden birşey geçer. Senin için tek çözümdür. Öyle bıkmışındır ki tek onu düşünürsün. Ama bir türlü gelmek bilmez son çare. İnsanın üzerine, dağlar, taşlar birer birer gelir. Altında kalırsın o taşların; yine son çareyi bulamazsın. Sonra unutursun o son çareyi. Yeniden başa döner, rüzgârı düşünürsün. Fakat sadece kötülükleri alıp götürdüğünü. Ve, tekrardan o harikulade duygu... Hayat gelir aklına. Sevgiler gelir ve unutursun herşeyi, tekrar başlarsın oyunca. Seni dünyayla, hayatla karşılaştıran o duyguyu hatırlarsın. Umud ışığını. Belki umut ışığından sonra gelen son çareyi. Ama sana onun bir faydası yoktur. Bunu anlarsın gitgide. Ve umut ışığı devamlı yanmaya devam eder. Hiç mi hiç bitmeyecek gibi...

Tuğba ÖRDEK Hz./C - 519

ENGLISH PROVERBS

1- If God closes one door, he opens a thousand others.

2- God gives snow according to the height of each mountain.

3- When a kid is born, grass sprouts for him on the mountainside.

4- God builds a nest the homeless bird.

5- Wish well, be well.

6- There is no capital in the world like beneficence.

7- If you do good, it is to yourself; and if you do evil, it is also to yourself.

8- Look after the orphan, feed the hungry, separate the fighters.

9- He who gossips to you, will gossip about you.

10- People's mouths are not bags to be zippered.

11- Leaves do not flutter unless there is wind.

12- Never remember the benefit you confer, nor forget the favor you receive.

13- A great ship needs deep water.

14- The weather is not troubled by the din of dogs howling.

15- A wolf is not a wolf unless a hundred dogs bark after him.

16- What the eagle does not like, crows scramble for.

17- An eagle does not catch flies.

18- It is the handful of grass that is the cause of the camel falling from the cliff.

19- The camel went in search of horns, and lost his ears.

20- If you dip your nose into the water, your cheeks will also get wet.

21- The miser is ever in want.

22- No one knows the medicine for greed.

23- A handful of dust satisfies a greedy man's eyes.

24- Greeting precedes conversation.

25- To a loney heart a greeting is worth a thousand pieces of gold.

26- Moisture ruins the wall, grief ruins the man.

27- The tree is eaten by insects, man by grief.

28- The sound of great grief is not heart.

29- He who has never tasted what is bitter, cannot understand how the other feels.

30- The grief of other is like a fable for us.

İngilizceniz ne kadar iyi? Verilen atasözlerini tercüme ederek 45. sayfada verilen cevaplarla karşılaştırınız.

Has Clever Are You

- 1- What is the capital in England?
- 2- Can a kangaroo jump higher than Kayseri Lisesi?
- 3- Which travels faster, heat or cold?
- 4- Who is safe when a man-eating tiger is among people?
- 5- Do you stir your tea with your right or left hand?
- 6- Twice in a moment, once in a minute, never in an hour? What is it?
- 7- What word is always spelled wrong?
- 8- Why is the letter "M" the happiest letter?
- 9- What's the difference between ignorance and apathy?
- 10- What are several things you can always count on?
- 11- Why do cats always fall on four feet?
- 12- How can five men with only umbrella walk together without getting wet?
- 13- Why do certain birds fly south in winter?
- 14- What's that brown animal with a hump at the North Pole?
- 15- Someone dropped a full glass, but there wasn't even a drop of water on the floor? Why?
- 16- Why do elephants have wrinkled skin?

ABDURRAHMAN KARA / 2-F 268

- 1-The letter "E"
- 2-Yes, because the Kayseri Lisesi can not jump!
- 3-Heat, because you can catch cold easily.
- 4-Women and children.
- 5-None, you stir it with a spoon.
- 6-The letter "M"
- 7-"Wrong"
- 8-Because it is always in the middle of "fun"
- 9-I don't know and I don't care.
- 10-Your fingers.
- 11-Because they don't have the fifth.
- 12-Only if it's not raining.
- 13-Because it's too far to walk.
- 14-A camel that has lost his way.
- 15-Because the glass had been full of milk.
- 16-Because they don't know iron yet.

ANSWERS:

19th of May

It was a fine spring day. We were having a Turkish lesson. The teacher wanted us to write a composition about the 19th of May. However, she first wanted a couple of students to tell the whole class about the speciality of this day in order to inspire the other students. It was Ayşe who raised her hand first. She said: "M. Kemal, who was the greatest of his era, wanted his nation to be free and contemporary. On the 19th of May he stepped on Samsun to encourage the Turks to start the Independence War. Every year this day is celebrated all around Türkiye as "The Youth and Sport Festival. This makes me say that it is our festival."

Ali talked next and said: "I know that it is one of the most important national days for Türkiye. Bandırma sailed from İstanbul to Samsun carrying Atatürk in it. While sailing it was spotted by the enemies, but it was so old that they thought it would sink soon anyway, so they didn't pay any attention. Every year young people join the marathon which is from Samsun to Anıtkabir, Ankara, on May the 19th. It is a national holiday. I also have to state that the struggle made by Atatürk and his friends to establish our country, shouldn't only be remembered on special days.

It was Ashi's turn to talk. She said: "Regarding to the history, the Ottoman Empire was having an alliance with Germany in the I. World War. During the war, we defeated the enemy at many fronts. However, Germany lost the war, and as a consequence of the alliance, we were also defeated automatically. Later, "The Mondros Armistice" banned Turks to keep their guns and army devices. But Atatürk loved his people and his country. He didn't acknowledge any of the causes of the armistice and started the Independence War. 19th of May was the cornerstone of this war.

Ahmet talked last: "I would like to talk about the activities which the youngs perform on the 19th of May. You can either watch the celebrations on T.V. or go and watch them at the stadiums. Policemen's riding their motorcycles is a fantastic view. It is a great pleasure to watch the shows of the students, for which they rehearse for months. They dance, read poems, sing marches, do gymnastics, and make speeches. Everybody is full of emotion during these activities. Of course, this day is celebrated enthusiastically as we were granted freedom. Atatürk and his friends will live in our hearts forever."

RAILWAYS IN TURKEY

A British engineer, George Stephenson, built the first railway engine in 1827. The world's first railway line was between Stockton and Darlington, two towns in England. The Stockton and Darlington, two towns in England. The trains travelled at about 20 kilometres an hour.

Railways came to Turkey in the 1860s. British companies built railway lines to İzmir from Aydın. The trains took fruit and other things from the farms to the port in İzmir

In the 1880s, the famous 'Orient Express' began. This train brought passengers to İstanbul from Paris and other European cities.

Sultan Abdülhamit II wanted a railway from İstanbul to Baghdad. A German engineers built new railway lines across Anatolia. It was very difficult because there were a lot of mountains in Turkey. The engineers built good station buildings, tunnels and bridges. We still use a lot of them today.

Atatürk liked railways, too. New lines to Samsun, Erzurum, Malatya and Diyarbakır opened in the 1920s and 1930s. Atatürk went all over Anatolia by train. The train often stopped in small places. He got out of the train and talked to the people there.

Trains aren't as fast as buses, but they're a lot cleaner. A train can carry a lot of people but it uses very little energy. Buses, cars and lorries pollute the environment, but trains do not. I think are more beautiful!

Tuba ATEŞ - H/B

43. sayfada İngilizce olarak verilen Atatöszlerinin tercümleri

1-Allah bir kapıyı kaparsa, bin kapıyı açar. 2-Allah dağına göre kış verir. 3-Ağılda oğlak doğsa, ovada otu biter. 4-Garip; kuşun yuvasını Allah yapar. 5-İyilik dile, iyilik bul. 6-İyilik gib âlemde sermaye olmaz. 7-İyilik yapasan da kendine, kötülük yaparsan da kendine. 8-Yetimi kayır, açı doyur, kavgayı ayır. 9-Elin ayabını söyleyen, seninkini de söyler. 10-Elin ağzı torba değil ki büzesin. 11-Rüzghar esmeyince yaprak kımıldamaz. 12-Verdiğini unut, aldığını unutma. 13-Büyük gemiye derin su gerek. 14-Köpek havlamakla hava bulanmaz. 15-Ardından yüz köpek havlamayan kurt, kurt değildir. 16-Kartalın beğenmediğini kargalar kapışır. 17-Kartal sinekle avlanmaz. 18-Deveyi yardan uçuran bir tutam ottur. 19-Deve boynuz aramğa çıkmış, kulağını kaybetmiş. 20-Burnunu suya sokarsan, yanakların da ıslanır. 21-Tamahkâr her zaman fakir(dir). 22-Hırs derdinin ilacını kimse bilmez. 23-Tamahkârın gözünü bir avuç toprak doyurur. 24-Selam kelimadan önce gelir. 25-Garibe bir selam bin altına değer. 26-Duvarı nem çürütür, insanı gam. 27-Ağacı kurt yer, insanı dert. 28-Büyük acıların sesi duyulmaz. 29-Halini bilmez perişanın perişan olmayan. 30-Elin derdi bize masal gelir.

THE GREAT LEADER

Atatürk was born in Selanik in 1881. He was the son of Ali Rıza Efendi and Zübeyde Hanım.

Atatürk started his education at Şemsi Efendi Primary School. When he lost his father at an early age, he went near his uncle with his mother and sister. Zübeyde Hanım was very upset because he didn't continue his education there, so she took him back to Selanik. Atatürk studied at Selanik Mülkiye İdadisi for some time and then decided to attend the Selanik Military School examinations without his mother's knowledge. He was successful in the examinations and his education at this school was the beginning of his military life. One of his teachers gave him the name "Kemal" and his name was "Mustafa Kemal" after this. Mustafa Kemal was interested in maths and literature in these years.

Mustafa Kemal entered first Harp Okulu and then Harp Akademisi. He graduated from Harp Akademisi as a captain. He didn't like the political opinions and attitudes of the Ottoman Empire, so he organized several secret meetings with his friends and joined the İttihat ve Terakki Cemiyeti by his friends' request.

Mustafa Kemal and some officers went to Trablusgarb by the way of Egypt and encouraged the public to defend Trablusgarb. They defeated the Italian army but when the Balkan war started, The Ottoman Government wanted Mustafa Kemal to come back to İstanbul.

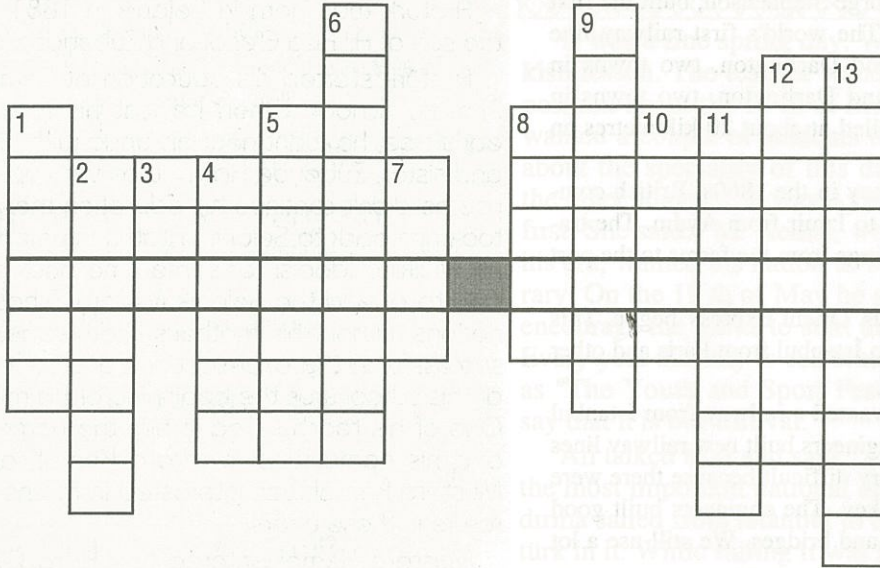
In the I. World War, Mustafa Kemal fought at the Çanakkale front. He commanded his soldiers very successfully and didn't allow the enemies to pass Çanakkale.

When the Greeks invaded İzmir, Mustafa Kemal went to Samsun to encourage the Anatolian people to fight, in 1919. This was the beginning of the Turkish war of Independence. Mustafa Kemal organized two congresses, one in Sivas and the other in Erzurum. Then he established T.B.M.M. and The New Turkish Government. After several important wars, he managed to expel the enemies from Anatolia.

Mustafa Kemal is the founder of The Turkish Republic and the first president of the Turkish Government. He made a lot of reforms to modernize the Turkish public. He died in 1938 but his ideas have been living with us.

- A CROSSWORD PUZZLE -

DOWN :

Fill in the blanks and solve the puzzle. Tny to find the keywords

- 1- Breah - Broke ____
- 2- I like ____ basketball. It is great.
- 3- Fatheri ____ don't you study, Jack?
- 4- Ther is an old ____ opposita the Hunat Mague in Kayseri.
- 5- Many trees of the nain ____ are cut down, unfortunately.
- 6- Electricity is very useful, but it is also veny ____
- 7- If I were you, I wouldn't ____ in that deep and cold water
- 8- The man who came here yestenday, was his ____
- 9- ____ English is very useful, easy and enjoyable, of course.
- 10- That is the girl ____ hair was burnt two days aga.
- 11- My advice to you is: You should do your ____ by yourself.
- 12- When he came in, I had ____ drinking tea.
- 13- If you want to climb Mount Everest, you must get ____ from the gaverment.

- 11- Hamework
- 10- Whase
- 9- Learning
- 8- Uncle
- 7- Swim
- 6- Dangerous
- 5- Forests
- 4- Castle
- 3- Why
- 2- Playing
- 1- Broken

- 13- Permission
- 12- Finished

- THE ANSWERS - of THE CORSSWORD PUZZLE

Prepared by YUSUF TELİS
ENGLISH TEACHER

Duvar Yazıları ...

- ✦ TEK BAŞIMA DEĞİLİM BEN VE YALNIZLIĞIM VARIZ!!!
- ✦ YENİDEN ONARILIYORSA TAHRİP ETMEK NEYE YARAR?
- ✦ KİMSENİN YAPAMADIĞINI BEN DE YAPABİLİRİM...
- ✦ BİZİ LÜKSE BOĞUN, Kİ EN GEREKLİ OLANDAN VAZ GEÇEBİLELİM...
- ✦ GERÇEKTE GERÇEK ÇOK FARKLIDIR.
- ✦ ÇİLSİZ BİR YÜZ YILDIZSIZ GÖK YÜZÜNE BENZER...
- ✦ SON GÜLEN GEÇ ANLAMIŞTIR.
- ✦ YAPILAN BİR ARAŞTIRMAYA GÖRE ÜÇ KİŞİDEN DÖRDÜ HESAP BİLMİYOR.
- ✦ BİR ŞEY KESİN; HIÇ BİR ŞEY KESİN DEĞİL!
- ✦ BEN BİR İNSANIM, YA SİZİN SORUNUNUZ NE?
- ✦ KENDİMİ ARIYORUM GÖREN OLDU MU?
- ✦ EĞER HAYAT BİR OYUNSA, O ZAMAN NİÇİN HEP BEN HAKEMLERE RASTLIYORUM?!
- ✦ DÜNYADA ÖYS'DEN BAŞAKASI YALAN!
(YEDİ DEFA ÖYS'YE GİREN TEMEL HIÇUSANMAZ)
- ✦ ONLAR YANLIŞ BİLİYOR
KİMSENİN SUÇU DEĞİL BU
KADER OYUNU DEĞİL BU
BU BENİM SUÇUM!
(SON ÖSS'DE SONUNCU OLAN AYTEN SUÇUNU BİLİR)
- ✦ YAPAY ZEKADAN DOĞAL APTALLIK DAHA İYİDİR.
- ✦ J'NİN HİKAYESİ: ABCÇDEFGĞHII!
- ✦ TÜM İNSANLAR ORJİNAL OLARAK

- DOĞARLAR, BİRÇOĞU KOPYE OLARAK ÖLÜR!
- ✦ MUTLAK YALNIZLIĞI ARIYORUM, BENİMLE KİM GELMEK İSTER?
- ✦ DAHA ÇOK KANAL, DAHA ÇOK PROGRAM, DAHA ÇOK ZIRVA!
- ✦ RÜYAMDA RESMİNİ GÖRDÜM, KORKUDAN ÇALAR SAATİM DURDU!
- ✦ BENİMLE KONUŞURKEN ÇENENİ KAPAT!
- ✦ ARTIK YAŞAMIYORUZ, KATLANIYORUZ...
- ✦ SÖZ VERMİYORUM VE SÖZÜMDE DE DURMUYORUM.
- ✦ MİLYON KERE SÖYLEDİM, ABARTMADAN KONUŞ DİYE.
- ✦ BİR DELİ KUYUYA TAŞ ATMIŞ KIRK AKILLI ÇIKARAMAMIŞ, O ESNADA DELİ AKILLILARI SEYREDİYORMUŞ!
- ✦ SIKILMAKTAN SIKILDIM.
- ✦ NİYE OKURKEN ALAY ETTİĞİMİZ FOTOROMANLARI YAŞAMAK ZORUNDA KALİYORUZ?
- ✦ TEMBELLİKTEN KİMSE ÖLMEMİŞ...
- ✦ TATLI DİL YILANI DELİĞİNDEN ÇIKARIR, SONRA DA YILAN SOKARI!
- ✦ BANA DÜNYA YUVARLAK DEDİN, DEDIĞİN DOĞRUYSA NİYE DÖNMEDİN?
- ✦ YAŞADIĞIN BİR RÜYA, ÖLÜNCE UNUTURSUN!
- ✦ İNSAN YAŞAMADIĞINI ÖLÜNCE ANLAR...
- ✦ APTALLIKLA DAHİLİK ARASINDA TEK BİR FARK VARDIR, O DA; DAHİLİĞİN MUTLAK BİR SINIRI VARDIR!

Katkıda bulunanlar: Fadime ÖZSOY 6/K-9612 • Kevser BEK-LI 6/K-9203 • Mehmet ZENGİN 6/K- 8017 • Mustafa ŞEN 6/D-6003 • Müjdat VAROL 6/D-8164 • Ufuk SANCAK 6/C-5913

FIKRALAR

ACEMİ POLİTİKACI

Yeni yetme politikacıya akıl vermişler:

VAAT ET DE, NE EDERSEN ET!

Diyelim bir salonda konuşuyorsun, pencereyi açarsın, bakarsın, otomobiller vizir vizir geçiyor... Ey vatandaşlar dersin, gelecek yıl bu otomobillerin sayısını on misli, yüz misli artıracacağız!

Politikacı verilen dersi unutmamış, konuşmanın bir yerinde gitmiş, pencereyi açmış, karşısına mezarlık çıkmış, ne yapsın söylenenleri tutmuş:

-Ey ahali, gelecek yıl bu mezar taşlarının sayısını on misline çıkaracağız!

DOST

Politikacı gün görmüş birine sonmuş:

-Kaç türlü dost vardır?

Adam başını sallamış:

- Bazı dostlar vardır, ekmeğ gibi, su gibidirler, sen onları her gün ararsın!

Bazı dostlar, ilaç gibidir, sen onları gerekince ararsın!

Bazı dostlar hastalık gibidir, onlar seni arar bulur!

Ve bazı dostlar da şemsiyeye benzer, yağmur yağınca ortadan kaybolurlar!

İLK AMELİYAT

Hasta kendisini ameliyat edecek doktora titrek sele:

- Doktor Bey, demiş, biliyor musunuz, bu benim ilk ameliyatım...

Doktor:

- Fark etmez, diye cevap vermiş. Zaten benim de ilk ameliyatım bu olacak!

YAŞAMAK

Komedyen Eddie Cartor'a, hastalanınca ne yapmak gerektiğini sormuşlar. Hemen cevaplamış:

- Mutlaka doktora gidin. Zira doktorun yaşaması gerek. Verdiği ilacı alın. Çünkü eczacının da yaşaması gerek. Ama ilaçları sakın içmeyin. Zira sizin de yaşamanız gerek!

ZELİHAİ'den Seçme Beyitler

Bugün unuttum kaçadır ayın?

Dergimiz çıkmış gözünüz aydın!

Kaldık alıştırmaya yapmaktan bir ayak, bir baş,
Yine mi yazılı yapacak İsmail Aslantaş?

Dersten geçmek için kesmene gerek yok koç;
Edebiyat dersinin öğretmeni Sedat Karakoç...

Yaktı, yıktı, gitti Anadolu'yu Timur,
Geriye kalan eserlerini inceledi Orhan Timur...

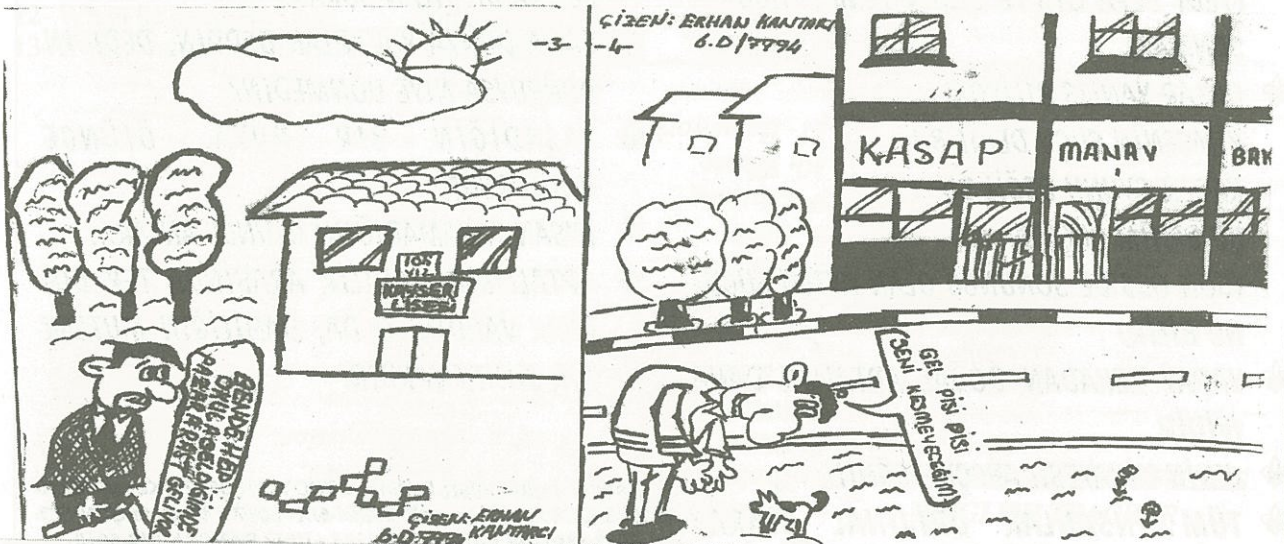
Geçmişlerimiz "Çanakkale Geçilmez!" demiş
Her ders bunu hatırlatır Ferhat Memiş!

Coğrafyadan kalacağız biz bu sene, bak!
Daha umut kesilmez, sözlüye kalk!

Doğrarken gözümü yaktı soğan
Durmadan kitap okutuyor İbrahim Doğan...

Ey Zelihaî bırak bok konuşmayı
Öğütleme ona buna yerinde sırtımayı...

ZELİHA AYDOĞDU 5-F 7166

FIKRALAR

YAŞAMAK

KOMEDYEN EDDIE CARTOR'A, HASTALANINCA NE YAPMAK GEREKTİĞİNİ SORMUŞLAR. HEMEN CEVAPLAMIŞ:

- Mutlaka doktora gidin. Zira doktorun YAŞAMASI GEREK. VERDİĞİ İLACI ALIN. ÇÜNKÜ ECZACININ DA YAŞAMASI GEREK. AMA İLAÇLARI SAKIN İÇMEYİN. ZIRA SİZİN DE YAŞAMANIZ GEREK!

CAMİDE VAAZ VERMEKTE OLAN HOCAYA SORARLAR:

- HOCAM, AT-NALINI EVİMİZİN KAPISINA ASARSAK UÇUR GETİRİR Mİ?
- ZANNETMİYORUM, DEMİŞ HOCA. O NALLARDAN HER ATTA DÖRT TANE VA AMA, BÜTÜN ÇÜN KAMÇI YEMEKTE KURTULAMIYORLAR!

KULAK VE GALİLE

KULAKLARININ BÜYÜKLÜĞÜ İLE ÜNLÜ GALİLE'YE EDEPSİZİN BİRİ:

- ÜSTAD, DEMİŞ, KULAKLARINIZ BİR İNSAN İÇİN BİRAZ BÜYÜK DEĞİL Mİ?

Galile:

- DOĞRU, BENİM KULAKLARIM BİR İNSAN İÇİN BİRAZ BÜYÜK AMA SENİNKİLER DE BİR EŞEK İÇİN FAZLA KÜÇÜK SAYILMAZ MI?

AMA

BİR ELİNDE FENER, OMZUNDA DA AĞIR BİR TESTİ TAŞIYAN ÂMÂ BİR ADAM KARANLIK BİR SOKAKTA YÜRÜYÖRÜ. ONU GÖREN BİRİSİ:

- EY AKİLSİZ ADAM, DİYE ÇIKIŞTI, SENİN GECE İLE GÜNDÜZÜN NE FARKI VAR Kİ ELİNDE FENER TAŞIYORSUN?

Adam yürüyüşünü Hiç bozmadan:

- BU FENER KENDİM İÇİN DEĞİL, SENİ GİBİ KÖR KALPLİLER İÇİNDİR, BANA ÇARPIP DA TESTİMİ KIRMANIZI İSTEMEM...

Katkıda bulunanlar:

SONGÜL ÇALI/ GÖNÜL ÇELİKTAŞ 4-A 8742

Bir KUNG-FU ÖYKÜSÜ

- Hocam, bir öğrenci her istediğini yapabilir mi?

- Çekirge, dağdan inen su önüne gelen her şeyi silip süpürür; karşısın adaha güçlü bir bent çıkıncaya kadar...

- Hocam, bir öğrencinin her şeyi silip süpürmesini hangi bent önleyebilir?

- Sudan güçlü olduğuna inanan, taşla çeliğin bileşiği, öğretmenin bendi, Çekirgem...

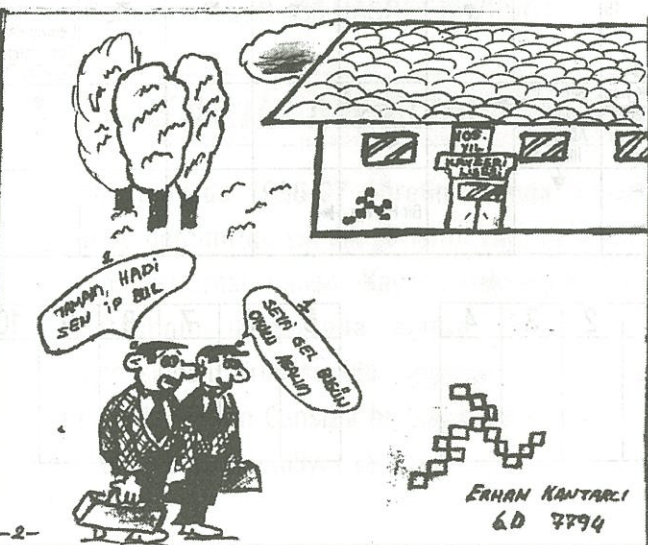
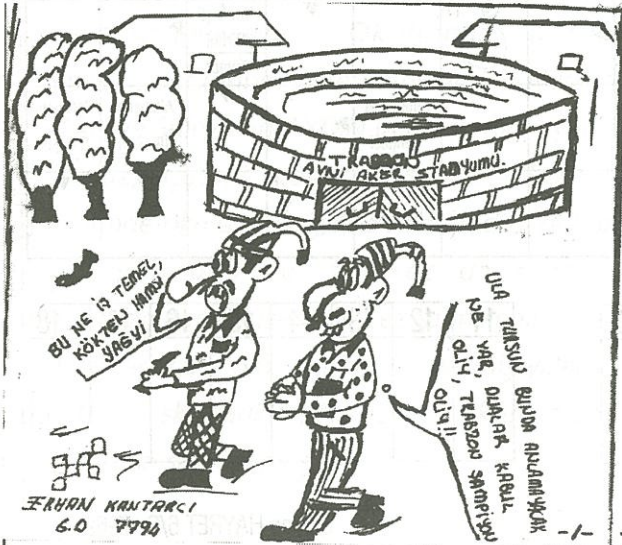
- Ya arkadaşların bendi Hocam?

- Su önüne kattığı saman çöpünün bendine boyun eğmez, Çekirge...

- Peki, ben hangisini tutayım Hocam? Suyu mu, saman çöpünü mü?

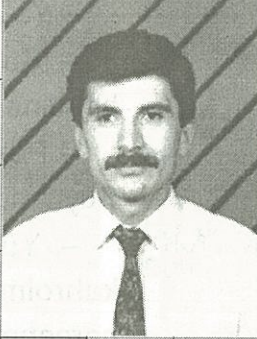
- Yükselmek istiyorsan; çeneni, kahrolmak istiyorsan; kadının güzelin, harcanmak istiyorsan; sünepenin elini tut Çekirge...

ZELİHA AYDOĞDU 5/F 7166

ÇENGEL BULMACA

Resimdeki Hocamız	3	3.Ç.Ş.K. Şan Kel - Baş Harfi	Hükümdar Razi Elme	Geniş Zıt.	Yemek Valide	Çok Zıt.	Bir Bölge
Nam Tanrı		Dost				2 Ünlü Harf Dar, Geçit	Bir Nota
		Bir Hayvan		Azot'un Simgesi İmanuel	Bağışlama Anatomi İlk 2 Harfi	3. T. K Yemin	Lityum Simgesi
Yemek İngilizce		Kadı'nın İlk iki harfi			Ribo Nükleik Asit Berilyum Simgesi	Özneyi Bulmak için Yükl. S.Sor. Siyah	Beyaz
Yar.Kel.Ün-süzleri Amerikyum Simgesi	5	Bir Nota	7	Azot'un Simgesi Tellür'ün baş Harfi	12	I.Ö. Türklerde su tanrısı Bir Harf	Mutlak'ı Bilmek Olanaksız diyen Felsefe Anlat.
		Abdülhak H. Tar. bir Eseri İlkel Deniz Aracı					14
Baston Deoksirik Nükleik Asit Kısaltılmışı			Titanik'in baş harfi			Düz ve Geniş Arazi	Bir Ek Mikroskop Camı
		Mor Kel. baş harfi Anıtsal giriş Kapısı		Çok Aşık Usandıran		Filozof Organon'un Bir Eseri Delil	
Alperde Bulunan Bitki Örtüsü	1		2			Bir Erkek İsmi	
Kaynatma Harfi	16	Evin Bir Bölümü				Beyaz Ankara Re-habilites. Merkezi	Bir Kaynaştırma Harfi Sabit Sayı
		Yedekte Bulunduru-lan		4		Neon'un Simgesi	Temiz
lyot'un Simgesi		Gün Doğmadan Önceki Zaman	İşlenmemiş Madde	Kör	Oy	Rütbesiz Asker	Bir mevsim
	15				18	Dört Yanı Denizle Kaplı Topr.Parçası Türk Mali K.	11
Cana Kıyma Şehirlerara. Konaklama Yeri		Belirti, İz, Nişan Alfabenin İlk Harfi					Putenyum Simgesi
							Alfabenin İlk Harfi
		Bir Hayvan					Potasyum Simgesi
						Bir Ülke	6

1	2	3	4

5	6	7	8	9	10

11	12	13	14	15	16	17	18

Serkan HAYRET 6/D- 7969

✿ Haberler ✿

OKULUMUZDA TİYATRO ŞENLİĞİ

Son yıllarda birçok sahada olduğu gibi tiyatrodada da başarılarla imza atan okulumuz bu yıl da geleneğini bozmadı.

Ali Yürük'ün yazmış olduğu Çatallı Köy adlı oyun okulumuz öğrencileri tarafından başarıyla sahnelendi. Okulumuz öğrencileri kadar başta Anadolu Endüstri Meslek Lisesi öğrencileri olmak üzere diğer okullardan da gelen

izleyicilerimizin olması başarımızın ayrı bir göstergesi olarak değerlendirilirken, oyunda 16 öğrencimiz görev aldı. Okulumuz Kültür Edebiyat Kolu rehber öğretmenlerinden Nursun ALKAN ve Süleyman AYDIN'ın çalıştırdığı tiyatro ekibimiz, Çatallı Köy'ü; 13,14,15 MAYIS günlerinde okulumuz tiyatro salonunda, dokuz kez öğrencilerimize, bir kez de öğrenci velilerimize olmak üzere on kez sahnelediler.

Hatırlanacağı gibi okulumuz geçmiş yıllarda da; Töre, Eski Çarıklar, Meriç ve Türkümüz adlı oyunları da sahnelemişti.

"3. GELENEKSEL FARUK NAFİZ ÇAMLİBEL ŞİİR OKUMA YARIŞMASI" YAPILDI

İki yıldır okulumuzda düzenlenen şiir okuma yarışması bu yıldan itibaren geleneksel bir yapıya kavuşturularak, okulumuz edebiyat eski öğretmenlerinden FARUK NAFİZ ÇAMLİBEL'in adı verildi. Gelecek yıllarda il çapında yapılması düşünülen yarışma, bu yıl okulumuz tiyatro salonunda gerçekleştirildi. Üç arkadaşımızın derece iki arkadaşımızın da özendirme ödülü aldığı yarışmayı, şiir okumada il çapında derece alan arkadaşlarımız Ülkü KARAKOÇ sundu. Jüride ise; Müdür Başyardımcısı Fevzi AY, Edebiyat Öğretmeni Müdür Yardımcısı Hayrettin CENGİZ, Edebiyat Öğretmeni Meral GÜNEŞ, 6-A sınıfından Rifat KEL ve yine şiir okumada il çapında derece alan arkadaşımız Harun AYDIN görev aldı.

Dereceler ise şöyle gerçekleşti:

I. 6.A 8961 HİLAL ÇALIŞKAN

II. 2.F 158 İREMGÜL KAPLAN

III. 4.E 8859 PINAR KUTLU

Özendirme 4.E 8859 İLYAS ARA

Özendirme Hz. B 435 HASRET BOZKURT

BAŞARILI MEZUNUMUZ

Okulumuzda 1996-97 öğretim yılında mezun olan ve dergimizde sık sık şiirlerini yayınladığımız öğrencimiz Erhan Cansız, Kayseri Hakimiyet 2000 Gazetesi'nin il çapında açmış olduğu şiir yarışmasında il birincisi oldu. "Hezeyan" adlı şiiri ile birinci olan Erhan Cansız'a bu başarısının sadece bir başlangıç olmasını diliyor ve başarılarının devamını bekliyoruz.

KAYSERİ LİSESİ 100. YIL ŞEREF BELGESELİ HAKKINDA NE DEDİLER?

Kayseri Lisesi'nin kuruluşunun 100. Yılı nedeniyle hazırlanan "KAYSERİ LİSESİ 100. YIL ŞEREF BELGESELİ" büyük yankı uyandırdı. Eserle ilgili mektuplar, tebrik telefonları, telgrafları şahsi ziyaretler halen devam etmektedir. Büyük takdir toplayan eserden haberi olmadığı için katılmayanlar üzüntülerini bildirirken Belgeseli inceleyen herkes "Sahasında büyük bir boşluğu doldurduğunu, kaybolacak yüzlerce bilgiyi belgeyi insanlık alemine kazandırdığı" görüşünde birleşmektedir.

Zeki Yeltekin (Avukat, Kayseri Büyükşehir Belediye Başkan Vekili)! Çok güzel bir eser hazırlamışsınız. Bize geçmiş günleri yaşatması okulunuz hakkında bir çok bilgiyi belgeyi kitaplığımıza taşıyor. İlgilileri tebrik ederim."

Ömer Altunay (Sümer Holding Bölge Müdürü): Yusuf Bey böyle bir eser hazırladığınız için sizi tebrik ederim. Kayseri Lisesi için böyle bir belgeseli hazırlayıp hayata geçirmek takdire sayan bir hizmettir. Kayseri Lisesi neler yetiştirmiş, ne gibi görevler yerine getirmiş, bu günkü nesil bu Belgesel sayesinde öğrenmiş olacak...

ERCIYES

Aylık Kültür ve Sanat Dergisi
P.K. 218 38002 KAYSERİ
Sayı: 1997.049

Konu: Kayseri Lisesi 100. Yıl Şeref Belgeseli
Kayseri: 30 Ağustos 1997

KAYSERİ LİSESİ MÜDÜRLÜĞÜNE KAYSERİ

Türkiye'nin ve Kayseri'mizin köklü eğitim kurumlarından; "KAYSERİ LİSESİ'nin 100. YIL ŞEREF BELGESELİ" için tebriklerimizi sunarız.

Her zaman zor ve güzel olan şeylere talip olan değerli arkadaşımız Yusuf ÖZMERDİVENLİ'yi bu çalışmalarında yalnız bırakmayarak, Dünya da bir benzeri olmayan ciddi, eksiksiz, muhtevalı belgeseli hazırlanmasında emeği geçenlere, Kayseri Lisemiz'in idareci, öğretmen, öğrencilerine ve Kayseri'nin eliaçık kültür adamlarına, işadamlarına, kurum, kuruluşların yöneticilerine bir Kayserili ve KAYSERİ LİSESİ olarak teşekkür ediyorum. Bu değerli hizmetlerden ve eserden dolayı tebrik ediyorum.

Böyle bir eserde yer almaktan şeref duyuyorum. Bu eserin hazırlanmasında üzerimize düşeni tam manasıyla yerine getirememekte üzüntümü bildiriyorum.

Başarılı, yeni çalışmalarınızın devamını bekliyorum.
Selam, Sevgi ve Saygılarımla...

*İnş. Müh. Alim GERÇEL
ERCIYES DERGİSİ
Genel Yayın Müdürü*

Sayın ÖZMERDİVENLİ;

Benim yazılı siparişim üzerine göndermiş olduğunuz 3 ciltlik "Kayseri Lisesi 100. Yıl Şeref Belgeselini" aldım. Teşekkür ederim. Büyük bir emek, özveri ve titizlikle hazırlanmış, geleceğe ışık tutan bir eser oluşmuş. Aldığım andan beri okul günlerimi yeniden yaşadım. anılarım, hocalarım birer birer canlandılar. Yeniden o günlere döndüm, o günleri yaşadım. Giden senelere bakıp üzüldüm; geçmişe ait bir belgeye sahip olduğum için sevindim; başarılı arkadaşlarımı gördükçe okulumuzla

onurlandım.

Bu belgesel okulumuzun başarısının bir kanıtıdır. Kayseri Liseli olanada böylesi güzellikler yakışır. Evimin ve gönlümün en güzel yerinde geçmişle, bugünüyle, yarınıyla 25.000 konuyu ağırlamanın hazzı bir başka oluyor.

Bir hususa takıldım, bir eksiklik veya unutkanlık mı bilemiyorum. Bizim okuduğumuz yıllarda; bayrak töreni sırasında İstiklal Marşımızdan sonra söylediğimiz, söylerken yüreğimizin titrediği "Kayseri Lisesi Marşı'mız vardı. Dizeleri tam olarak anımsayamıyorum.

Kayseri Lisesinin nura koşan gençleri,

.....
Bu mefküre oldukça azmimizin rehberi
Cehalet boğulacak, ilmi fen yaşayacak."

Marşımızın zamanın acımasızlığına uğramış olmasından korkuyorum.

Ayrıca 1970 yılında; okulumuzun katılıpta büyük bir başarı elde etmiş olduğu "Liseler Arası Bilgi Yarışması"na hiç değinilmemiş. Kazanmış olduğumuz kupanın şu anda okulumuzda olması gerekir sanırım.

Öğretmenimiz Remzi Bey başkanlığında; Paşa GÖKTAŞ, Metin YALÇIN, Nazife (DEMİRHAN) SİNOP, Serpil TOKLU ve Arif TULLUK'tan oluşan bir bilgi yarışması ekibimiz vardı. Yarışmalara okulumuzdan öğretmenlerimiz ve arkadaşlarımız otobüslerle destek vermek için katılmışlardır.

Mersin bölgesinde yapılan ilk elemelerde ekibimiz o güne kadar alınan en yüksek puanı alarak rekor kırmış ve İç Anadolu Bölgesi birincisi olmuştur. İç Anadolu Bölgesi birincisi olarak katıldığımız Adana finallerinde, tüm liseleri eleyerek İskenderun Lisesiyle şampiyonluk yarışması yapılmıştır. Şampiyonluğu belirleyecek son sorularda; TRT'yi temsil eden jüri üyesinin (İskenderun Lisesi mezunuydu) etkisi ile doğru yanıtımız eksik verildi gerekçesiyle geçersiz sayılarak İskenderun Lisesi birinci yapılmıştır. Yinede yarışmanın doğal birincisinin Kayseri Lisesi olması Anada'da bulunan Kayserililer arasında ve Kayseride büyük sevinç yaratmıştır. Adana'da bulunan Kayseri'li hemşehrilerimiz her türlü konuda bize büyük destek olmuştur. Kayseri'ye dönüşümüzde ödül törenleri düzenlenmiş, kazancımız bir bayram sevinci ile kutlanmıştır. Böylesi bir başarıyı belgeselde görememek yarışma ekibinin bir üyesi olarak beni üzdü ve şaşırttı.

Yarışma ekibimize ait ve yarışma sonunda düzenlenen ödül töreniyle ilgili resimlerimizi iade edilmek üzere gönderiyorum. Yine o dönemlerde 6 Fen E olarak (çok çalışkan ve yaramaz bir sınıfımız vardı) düzenlemiş olduğumuz 1 Mayıs gezisine ait ve dönem sonunda düzenlemiş olduğumuz resim sergisi ve veda çayına ait bazı resimlerimiz ek belgeselde değerlendirmek üzere gönderiyorum. Resimlerimizin iadesi konusunda da gerekli özeni göstereceğinize inanıyorum.

Yaşantınızda ve çalışmalarınızda başarılar dilediğimle...

Nazife SİNOP
Tarsus Hastanesi Müdürü

Y. ÖZMERDİVENLİ'nin notu : Nazife Hanım'ın sanırım gözünden kaçmış, 2. ciltte Faruk Nafiz ÇAMLİBEL ile ilgili bölümde 1054. sayfada Kayseri Lisesi Marşı görülecektir. Ayrıca 3. ciltte notaları da Faruk Nafiz'in değişik resmi ile mevcuttur.

Nazife Sinop (Demirhan) Hanımefendi'nin hassasiyetine ve gönderdiği resimlere teşekkür ederiz. Belgeyle yetişmediği için dergimizde yayınladık. Ek cilt çıkarsa benzeri belge, resim ve bilgileri yayınlayacağız. Mektupta sözü edilen yarışma ekibi ve ekibe okul müdürü Mahmut Taşkın tarafından kupa verilirken...

Diğer Kayserili Liselilerden Kayseri Lisesi ile ilgili belge ve fotoğrafları basına kazandırmak için bekliyoruz.

